

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fill., vasúti állomásokon 12 fill.

Főszerkesztő

Szépirodalmi főmunkatárs

PAP ZOLTÁN

EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.

TELEFON-SZÁM:

Szerkesztőség 788.

Kiadóhivatal 708.

Kérjük azokat a tisztelt vidéki előfizetőinket,

kiknek előfizetése márczius végén lejárt,
hogy előfizetésüket az illető posta-
hivatalnál minél előbb ujjtsák meg,

hogy a lap szétküldése fenn ne akadjon.

A bankkérdés réme.

Irta: Mezei Ernő.

Az önálló bank követelése vajjon biztos és kialakult többségakaratra támaszkodik-e? Ahogy a mai parlamenti helyzet sokféle kétes tényezőit ismerjük, bizony nem teszszük tűzbe kezünket ennek a föltevésnek a megerősítésére. Különösen, ha bizonyos függetlenségi elemek elvi megbízhatósága is jönne kérdésbe. Ott kezdődik a helyzet visszassága, hogy akik a bankönállóság kampányát a többségi akaratra való hivatkozással megindították, éppen azt mulasztották el csodálatos rendszerességgel, hogy ezt a többségi akaratot a megillető kétségtelen formában megállapítsák és ezzel a fix kiinduló pontot, minden további cselekvésnek biztos irányadását megteremtsek. Egyet azonban feltétlenül igaznak vallunk mi is. Azt, hogy maga a nemzeti közvélemény komoly sorakozással és ingathatlan meggyőződéssel támogatja az önálló

bank ügyét. Ez az igazság pedig a legfőbb alkotmányos szempont, amely előre kijelöli az alkotmányos köteleességek utját parlament és kormány számára. Az adott nemzeti akaratot kell kifejeznie a parlamenti többségnek, ezt kell érvényesítenie a kormánynak. Akik pedig, szívesen megengedjük, hazafias meggyőződésből ellenzik ma a nemzeti bankot, az ő igyekezetük minden jogát is alkotmányos örökésként respektáljuk; már ameddig a többségi akarat azt a törvényes parlamenti alakot fel nem öltötte, amely előtt mindenkinek meghajlania kell.

Megdöbbenve kell azonban konstatálnunk azt, hogy a bankkérdés mai stádiumában a nemzeti közakarata ereje éppen nem áll az előtérben. Ennél sokkal nagyobb súlyjal, igazi Brennus-kard erejével esik a nyilvánosság megítélés serpenyőjébe az állítólagos királyi akarat. Döntő érveléssel használják fel az önálló bank ügye ellen azt a nyílt bejelentést, hogy hiábavaló minden érette való buzgólkodás, a király semmi körülmény között nem fog hozzájárulni. Mig a mélyből feltörő nemzeti akaratot folyton misztikus fátylokkal takarják le azok is, kik törvényes megbizottaiként, sőt igaz tolmácsaiként kívánnak elismertetni, fenn a felhők közül rettenetes jupiteri arculattal jelentetik meg a ki-

rályi akaratot, amelynek dörgő parancsához minden halandónak alkalmazkodnia kell. Történik ez, mielőtt a bankkérdésben a parlament szóhoz jutott volna, sőt mielőtt a kormány a kilátásba helyezett alkudozásokat megkezdette volna. Minden hazafinak, legyen különben a banküggyről bárminő véleménye, csak tiltakoznia lehet egy nagy nemzeti kérdés ily beállítása ellen, mely nemcsak hogy az alkotmányos erők természetes egyensúlyát megbontja, de piramis alakukat lehetetlenül hegyes tetejére is állítja.

Nem pusztán jogi szószálhasogatást keresünk, amikor ráutalunk arra, hogy éppen a bankkérdés körül a királyi akaratnak törvényes prerogatívája a legszűkebb mértékű. Ezen a téren a nemzet jogos akaratával szemben az ellenkező királyi akaratnak is kevés a lehetősége. Tudjuk ugyan a múlt idők szomorúan bőséges tapasztalásaiból, hogy az opportunizmus örökösén kerülgető szelleme, kivált ha a kezdetet elhibázta, se a világos jognak erejét nem meri kiaknázni, se a kinálkozó jó alkalmakat nem képes idején felhasználni. Ezért is a jog és a czélszerűség egyforma követelményének mondtuk, hogy mielőtt a kormány az önálló bankkal kapcsolatos kartelviszony lehetőségei felől az osztrák kormányval tárgyalásokba bo-

Mária nővér.

Irta: Gagyhy Dénes.

(Utánnyomás filoz.)

A budai Vereskereszt-kórházban megcsendült a lélekarang. Nem szokatlan eset, hiszen itt van legdúsabb aratása a halálnak, a sok nyomorult nyavalyás között. Alig telik nap, talán nem is telik, hogy valaki itt ne hagyná a síralmak völgyét és vissza ne térne az ósáta keblére, hol a lelke fogantatott. Rideg, bánattalan az elmulásuk, nem siratja, meg se könyezi senki, csak bedobják a koporsóba, amint az ügyeletes orvos megállapította a halált és egyenként, vagy többedmagukkal — aszerint, amint — kiviszik a temetőkerthez. Azt sem tudják, melyik kiesoda, hol született, ki volt atyja — anyja, csak egy számot ragasztanak a fekete deszkaládjára, így különböztetik meg egymástól. Nr. 65. ennyi az egész! És ez elég is. Odaát nem kéri a keresztlevelét senkinek, sem a nemesi kutyabőrét.

De most nem közönséges betegről van szó. Nem ilyennek a lelke előtt harangozzák szét a felhőket a föld és a menyég között. Egyik ápoló apáca vivődik az enyészettel, érette csepengetnek.

Szegény Mária nővér!

Igy hívták a jámbort, más neve nem volt. Társai azt hiszik róla, valami elhagyott, árva teremts, aki úgy nőtt fel, mint a mezők lilioma, egyedül az viselt gondot rá, aki pályáját megfuttatván vele, most magához hívja. Mert az alázatosak között is legalázatosabb, a dolgosok között legdolgosabb, az ájtatosak között legájtatosabb volt. Erro-

pedig csak az képes, ki a szent falakon kívül idegent szolgált, ura önmagának sohasem volt és keserű íz tapadt minden falat kenyéréhez.

Agyát körülállották apáczatársai és kulesolt kézzel fohászokdoltak üdvözüléséért. Ugy feküdt párnáján, mintha násznyoszolyán feküdnék — béketűrő areccsal, mosolygó ajakkal. Két kezét melle fölé emelve, nyitott könyvecskébe nézett és halkán susogta a benne foglalt imádságot. Olykor felvetette szemeit, kutatón tekintett körül, mintha keresne valakit és azt ügyné, nem érkezett-e meg, akit olyan nagyon vár?

A jelenlévőket észre sem vette, lelke merengve szállt messze bágyadt szeme sugarain — talán oda, hová örökké vágyódott, egy tiszamenti faluba.

És halkán szólt, amint lázas agyában felébredt a múlt:

— Mózes, hol vagy? Miért kinezol, miért nem jössz?

A nővérek összenéztek, szívükben gyanu támadt a beteggel szemben. Férfit emleget! Meg lehetett érteni világosan, hogy ezt mondta: Mózes. Vajjon, ki lehet? Valami rejtély, mert olyan titokzatos volt a szerencsétlen társuk egész élete. Talán ezzel a büvös szóval lehetne kinyitni a mögötte maradt regény zárát... És elgondolkozott mindegyik a rövid pályán, melyet megfuttott közöttük. De hiába kerestek olyan mozzanatot egyhangú és örömtelen életében, amely magyarázatot nyújthatott volna titkaihoz. Csak arra emlékeztek, hogy négy esztendővel ezelőtt, ujév napján, a gráci kolostorból érkezett Mária nővér. Minden kívánsága az volt, hogy a ragályos betegek közé osszszák.

Ki tudja, mi ezélja lehetett?

A főnöknő és az orvos elesodálkozott a veszedelmes óhaján, de annál inkább teljesítették, mert eddig még nem akadt, aki önként vállalkozott volna rá. Ekkora önfeláldozás azok között is szokatlan, akik élve temetkeznek el. Itt töltött négy esztendőt, a múlt héten rá is elragadt a kór s most minden perczben várják a végét. Nem fogja soká vinni; az orvos is int, amint pulzusát tapintja, hogy közelg az idő, kevés van már hátra.

Egyszerre csuklani kezdett. Azt jelentette, hogy a halál már ölle vette, csak vár egy pillanatig, hadd bucsuzzék, ha van kitől.

A nővérek közel léptek hozzá egészen s föléje hajólva, némelyik siránkozva — süttogni kezdték az Üdvözlégyet. A haldokló szemei lecsukódtak, de ajka mozgott, mintha tovább mondaná az imát, melyre a kis könyvrá van nyitva. Az imádságos könyvet szorongatja, ujjai alatt összezúgorodnak a lapok, de kezéből ki nem ereszti. Mintha magával akarná vinni, vagy nagy kincsét rejtegetne benne, úgy látszik.

De út az óra, többé nincs irgalom, menni kell...

Egy mély sóhajban messze szállt a lelke, karja lehanyatlott, ujjai közül kiesett a könyv az ágytakaróra, úgy szétnyitva, ahogy kezében tartotta.

A szent nők megütközve néztek rá, a kisebb lelkiük keresztet is vetettek, nehogy bünt kövessenek el akaratuk ellenére. Mert, amit láttak, valóban kárhozatos dolog: az imádság, melyre a könyvecske rányílt — a menyasszony imája volt jegyeséért. Ezt süttogta utolsó perczében a Szizanya felkent papnője, ki a világ szerelméről s annak minden hiúságáról erős fogadalomban lemondott.

csátkoznék, szerezzen magának a koronánál teljes biztosságot arra nézve, hogy az önálló bankra vonatkozó nemzeti jognak szabad érvényesítését nem fogja megnehezíteni. Világos, hogy csak ez az ut vezet egy méltányos karterhez is. Eppen az ellenkező eljárás volt az, amelylyel annak idején a Tisza-kormány a nemzeti bank ügyét teljes hajótörésre juttatta. De, ime azt kell látnunk, a mai kormány, csak úgy, mint a Tisza-kormány tette, előbb a karteregyezséggel tesz hiu kísérletet és ha ez nem sikerül, csak akkor fog majd Kossuth Ferencz, épp úgy, mint Tisza Kálmán, az önálló bank ajánlatával a korona elé lépni. Ezzel a régi taktikával szemben az osztrákok ma is teljes biztossággal hajtják végre a szedáni bekerítés műveleteit. Hogy a karterajánlatot visszavetik, ez eleve is oly bizonyos, hogy egészen különös színben tünteti föl a magyar kormány időtvesztegető fáradozásait. És előre tudatják velünk, hogy mikorára a kormány nemzeti jogunk teljes érvényesítéseért a koronához akarna fordulni, csukott ajtót fog találni. Mintha csak az önálló bank ügye valami gonosz dudavod volna, amelyet az osztrák érdekek összes szolgálja körbe fogva, árkon-bokron át üzve a hatalmasok puskaösvéi elé hajtának.

De aki ilyen módon várja a bankkérdésnek eldöntését, annak tudnia kell, hogy ez uton még sok mást, és talán nagyobbbat fognak eldönteni, mint a bankkérdést. Itt valami vég van, még pedig olyan, amely nemcsak a koalíciós kormány végezete. Itt az a kérdés, vajjon éppen ezzel a koalíciós kormányzattal, melynek a nemzeti szellem új felbuzdulását és a hazafias erők diadalmas összefoglalását kellett jelentenie, oda jutottunk-e, hogy a legkétszertesebb, legegyszerűbb nemzeti jogot szó

Rettenetes eltévelyedés és hitesszegés! Férfira gondolni és földi szerelemmel gondolni rá a megszentelt talárban — minő kárhozát és engesztelhetetlen vétek! Szerencsétlen, a pokol minden kinszenvedése osztályrészült jut neki!

Igy sopánkodtak magukban a jámbor szerzetesnők. De igazában csak akkor ijedtek meg, mikor a könyvecskét jól szemügyre vették.

Tompa Mihály Olajjaga volt.

Egy eretnek prédikátor munkája, mely a kedves szenteket nem is említi, a pápa meg nem adott engedélyt használatára: itt volt közöttük és ki tudja, mióta! Kézről-kézre járt a nővérek között, de sietett tovább adni mindenik a másikkal.

Egyszerre, papirba göngyölt, vékony csomag csuszott ki belőle. A főnöknőnek adta, aki előtt leesett. Az felbontotta és egy fénykép került elő. Egy férfi képe volt, egy protestáns papé, vállán palást, kezében biblia. A hátára ez volt írva: Emléklül Marikának — Mózes. A papirlapon ez állott: Utolsó akaratom, hogy e fényképet és imádságos könyvet velem temessék el. E sorokat pedig az én utolsó istenhozzádommal küldjék Csorja Mózes tiszafüredi református lelkésznek. Megátkozom, aki kivánságom ellen mer cselekedni! Zoltay Marika grófnő — Mária nővér.

A halott szava parancs, annak ellentmondani senkiben sincs bátorság.

Két nap mulva megtudta Csorja Mózes, hogy aki azt a pár sort küldötte, ígéretének mindvégiglen ura maradt. Nem lehet hát hűtelen ő sem hozzá...

De nem is akart, nem is tudott volna, nem is lett soha.

nélkül, védelem nélkül kiszolgáltassuk az idegen érdekek, mihelyt a régi udvari előítéletekbe ütközik bele? De hiszen csak nem felejtettük el tökéletesen az egész helyzetnek és főképpen a koalíciós kormányzatnak alapfőltevést: ez a koalíciós kormányzat a maga átmeneti voltában a koronával szemközt elismert fegyverszüneti állapotot jelent. Ebből nyilvánvalóan az is következik, hogy ez a követelő nemzeti akarat, ha bizonyos fölfüggesztéssel is, hadviselő félnek és egyben szuverén tényezőnek van elismerve. Ez a fegyverszünet, amely ma nemcsak elvbeli fentartás, de tényleges igény állapota, magába foglalja egész sorozatát olyan kérdéseknek, amelyek a bankügynél jelentősebbek, átalakítóbbak, mint a bankügy. Micsoda erők fordíthaták volna meg ezt a viszonyt annyira, hogy mihelyt a nemzetnek bármilyen jogos kívánsága az uralkodó tetszését meg nem nyeri, a fentartott fegyverzetet egyszerűen le kelljen tennie?

A politika világából.

Budapest, április 2.

Minisztertanács Kossuthnál.

— A király Budapestre jön. —

Kossuth Ferencz kereskedelmiügyi miniszter lakásán ma délelőtt 11 órakor Wekerle Sándor miniszterelnök elnöklésével minisztertanács volt, amelyen a Bécsben időző Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter kivételével a kabinet valamennyi tagja részt vett. A tanácskozáson egyideig Szerényi József államtitkár is jelen volt. A minisztertanács, amely délután félkettőig tartott, tekintettel arra, hogy a legközelebbi minisztertanács csak a húsvéti ünnepek után lesz, letárgyalta az összes hátralékos folyó ügyeket. A legfontosabb ügyek közé tartozott a szerb vámháború dolga is, amelyre vonatkozólag megállapodtak azokban az elvekben, melyek alapján a közös külügyminisztérium tárgyalásokat indíthat Szerbiával a függő gazdasági kérdésekről. Ugy hallatszik, hogy a kormány bizonyos engedelményekre hajlandó, így akarva hozzájárulni a szerbek teljes megbékítéséhez. A félhivatalos jelentés szerint a többi politikai természetű kérdés nem volt a megbeszélés tárgya. Az osztrák kormányral a bankkérdésben megindítandó tárgyalások ügyében huszár után újabb minisztertanácsot fognak tartani.

Ezen az újabb minisztertanácsban, amelyet előreláthatólag húsvét utáni szerdán fognak megtartani, fogják tehát meghatározni az osztrák kormányral folytatandó tárgyalások módját és ekkor fogják megállapítani azt is, mikor utaznak a magyar kormány tagjai Bécsbe. A bécsi tárgyalásokat minden valószínűség szerint két hét múlva, április tizenötödike és huszadika között, fogják megtartani, amelyeken Wekerle Sándor miniszterelnök és Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter fogják a magyar álláspontot védelmezni, de valószínűleg jelen lesznek gróf Andrássy Gyula belügyminiszter és gróf Zichy Aladár király személye körüli miniszter, mint a koalíció másik két pártjának vezérei is.

Ezekhez a tárgyalásokhoz, amelyek a politikai világ véleménye szerint eredménytelenül fognak végződni, fog fűződni Kossuth

Ferencznek az az újabb királyi kiküldetése, amelytől a végleges megoldást várják. Újabb hírek szerint azonban a döntés még nem fog ezen az audiencián megtörténni. A király ugyanis — mint az „Egyetértés“ már ismételtelen jelezte — e hónap harmadik harmadában, ugy huszonötödike körül, Budapestre érkezik és hosszabb időt fog a magyar fővárosban tölteni. Ezalatt az idő alatt fog a válság megoldást nyerni. A budai várpalotában nagy jelentőségű politikai kihallgatások lesznek és ezekből fogja leszűrni a király a döntés módját.

Budapest, április 2.

A miniszterelnök Klopodián. Wekerle Sándor miniszterelnök ma este 8 óra 5 perczkor induló személyvonattal több napi tartózkodásra klopodiai birtokára utazott.

A honvédelmi miniszter Bécsben. Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter tegnap Bécsbe utazott. A miniszter bécsi tartózkodása a hadsereg reformjáról szóló javaslat kidolgozására vonatkozó tárgyalásokkal áll összefüggésben. E javaslat tervezetét tudvalevőleg a közös hadügyminisztérium és a két honvédelmi minisztérium részéről kiküldött szakbizottságok dolgozták ki, amelyek a legutóbbi időkben részint Bécsben, részint Budapesten tartottak értekezleteket. Azok a tanácskozások, amelyek Hoffmann Hugó altábornagy, közös külügyminisztériumi osztályfőnök, e hét elején Budapesten folytatott, részben e kérdésre is vonatkoztak.

A horvát bán Budapestben. Báró Rauch Pál horvát bán ma reggel Budapestre érkezett. A bán még a minisztertanács kezdete előtt rövid látogatást tett Josipovich Géza horvát miniszternél és Wekerle Sándor miniszterelnöknél, kikkel azonban behatóbban tanácskozni, a miniszteri tanácskozás miatt, csak a délután folyamán volt módjában.

Változások a főrendek névjegyzékében. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a főrendház április 1-én tartott ülésén az igazoló-bizottság jelentése alapján elhalálozásuk folytán gróf Zichy Pál, Latinovits János, Gungler Pál, gróf Draskovics Dénes és báró Kornfeld Zsigmond, a vagyoni képesítés megszűnése folytán gróf Gyürky Viktor, gróf Karátsorny Aladár és báró Radvánszky Géza főrendi tagok nevét a főrendek jegyzékéből törölte, Károly Albert főherceg nevét pedig a főrendek jegyzékébe beiktatta.

A földadó-kataszteri törvény szentesítése. A hivatalos lap mai száma közli a földadó-kataszteri feligazításáról és a földadó százaléknak megállapításáról szóló 1909. évi V. törvénycíkjét, amely márczius 18-án nyert szentesítést.

Miklós Gyula huszezer koronája. Ismeretes dolog, hogy Miklós Gyula egy nyilatkozatában kijelentette, hogy a Vörös László volt darabonminiszterrel kapott huszezer koronát a béke czéljaira és levelezésre költötte. Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter erre olyképen nyilatkozott, hogy Miklós Gyula levelezéseiről és kérvényeiről semmit sem tud, és hogy Miklós Gyulának az alkotmányválság után megkötött békétárgyalásban semmi része sem volt. Miklós ma újabb nyilatkozattal felelt. Azt állítja, hogy 1905 szeptember ötödikén volt Kossuthnál és abban állapodott meg vele, hogy Kossuth Bécsbe utazik Goluchovski akkori külügyminiszter látogatására. Erre a nyilatkozatra most félhivatalosan ezt a közlést adták ki:

Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszternek ebben az ügyben tett nyilatkozata után illetékes helyen egyáltalán nem tartják szükségesnek, hogy Miklós Gyula újabb nyilatkozatára reflexionáljanak.

Az anektált tartományok kettéosztása. Zágráblól jelentik, hogy a Pokret című lap a következő szerajevói tudósítást közli: Mivel Ausztria kerülni akarja Bosznia és Hercegovina hovatartozandósága kérdésében a Magyarországgal való nyílt konfliktust, másrészt pedig ezt a kérdést valahogyan cketlenül szabályozni kell, itteni irányadó politikai körökben komolyan foglalkoznak azzal a gondolattal, hogy az anektált tartományok Ausztria

Ujabb
nem fog
A király
már ismé-
k harmad-
dapestre ér-
nyar főváros-
og a válság
stában nagy-
lesznek és
a döntés

április 2.
Vekerle Sán-
perczkor in-
kodásra klo-

Jekelfalussy
csbe utazott.
hadserg re-
vonatkozó
javaslat ter-
minisztérium-
széről kikül-
elyek a leg-
Budapesten
szközsök, a
közös kül-
elején Buda-
vonatkoztak.
54

Rauch Pál
ezett. A bán
övid látoga-
iszternél és
kel azonban
tanácskozás
dójában.

ében. A hi-
főrendház
bizottság je-
gróf Zichy
róf Drasko-
a vagyoni
rky Viktor,
szky Géza
ól törölte,
a főrendek

tesítése. A
dó-katasztr
megállapít-
ket, amely

Ismeretes
zatában ki-
darabont-
báke czél-
Ferencz ke-
nyilatkozott,
vérvényeiről
ának az al-
írgyalásban
nyilatkozat-
szepember
podott meg
hosszi az-
a nyilatko-
adták ki:
miniszter-
tán illeté-
kségeinek
ra reflek-

sa. Zágráb.
következő
ria kerülni
artozandó-
nyilt kon-
valahogyan
vadó poli-
zal a gon-
Ausztria

és Magyarország között olyképpen osztassanak meg, hogy egyik része Horvát-Szlavoniába, a másik rész pedig Dalmáciába kebeleztessek be. A megoldásnak ezen módozata mellett nemcsak közjogi, de nemzetiségi szempontok is szólnak. Ez a kettősítés olyképpen volna keresztülvendő, hogy ezáltal megakadályoztassék, hogy oly tartományban, mint Bosznia-Hercegovina, a szerb elem tekintélyes többséget alkosson. A megosztás olyképpen történhetik, hogy annak következtében a szerbek vagy Horvát-Szlavonországban, mint pedig Dalmáciában a horvátokkal szemben abszolút kisebbséget képezzenek. Katonai szempontból ezek a tartományok egy parancsnokság alatt egyesítettének, melynek székhelye Zágráb lenne. A kettősítés megvalósítása esetén pedig egy főherceg állandóan Zágrábban laknék, egy pedig Dalmáciában, valószínűleg Raguzában.

A szerb kérdés.

Budapest, április 2.

A mai táviratok megerősítik azt a hírt, hogy a szerb hadvezetéség demobilizálta a hadsereget és a tartalékos legénységet már haza is szállította. Ezzel a szerb hadsereget ismét a normális létszámra redukálták. A katonai körök ezekkel az intézkedésekkel azonban nem értenek egyet és egyes helyőrségekben valóságos forradalmi hangulat kapott lábra a Novakovic-kormányval szemben.

Belgrádból ma is komoly hírek érkeztek a Karagyorgyevics-dinasztia válságáról. Bécsből ugyan félhivatalosan megozafolják a naponta érkező riasztó híreket, de ez mit sem von le abból a tényből, hogy Péter király trónja sinog. Érdekes, hogy a félhivatalos jelentés a sajtót ki akarja oktatni, hogy minő magatartást tanusítson Szerbiával szemben. Csodálatos, hogy a bécsi külügyminisztériumban egyszerre olyan nagy súlyt helyeznek arra, hogy a szerb érzékenységet bántódás ne érje. Pedig még alig néhány nap előtt ebben a kérdésben a bécsi diplomácia egészen más állásponton volt.

Mai hireink a következők:

A szerb tartalékosok hazabocsátása.

A mai napon a szerb hadvezetéség a legutolsó tartalékosokat is hazabocsátotta. Az elbocsátott legénységet részben vasuton, de többnyire hajón szállították illetőségi helyükre.

Szerb-holgár vámunió.

Hosszabb idő óta folynak a tárgyalások Bulgáriával a vámunió létesítése czéljából és annyira haladtak, hogy remélhetőleg létre is jön. A vámunió ellen Ausztria-Magyarország annakidején hevesen tiltakozott.

Montenegró magatartása.

A belgrádi konokban és a kormánykörökben nagy az aggodalom Montenegró viselkedése miatt. Nem igaz, hogy a csetinjei kormány közölte a belgrádi kabinettel, hogy nem csatlakozik a szerb kormány a boszniai kérdésben hozott határozatához, sőt ellenkezőleg, a montenegrói kormány egyáltalán nem nyilatkozott, hogy milyen álláspontot foglal el az új fordulattal szemben. A szerb kormány kétszer is tudakolta ezt Csetinjében, de választ nem kapott. Nikita fejedelem nem is vett hivatalosan tudomást a trónörökös-változásról és nem üdvözölte Sándor trónörökösét, mint tette Viktor Emánuel király.

Péter király könyve.

A napokban egy könyv fog megjelenni, amely nagyrészt Péter király tollából való. Természetesen Szerbiáról szól és nemcsak bevezetését írta a szerb király, hanem egy hosszabb cikket is a szerb népről. A könyv megírásában a király munkatársai voltak: Milovanovic külügyminiszter, a

szerb vezérkari főnök, Ribaratz igazságügyminiszter, a közoktatási és közmunka miniszterek. A szerb király könyvét Stead Alfréd fogja angolra fordítani.

Félhivatalos a szerb trónválságról.

Félhivatalosan a következőket jelentik a Magyar Távirati Irodának:

Zimonyból és Belgrádból néhány nap óta folyton oly értelmű tudósítások érkeznek, mintha Szerbia közvetlenül trónváltozás előtt állana. Mint hiteles értesülés alapján megállapíthatjuk, ezen híresztelések minden tényleges alapot nélkülöznek. Ugy Belgrádban, mint egész Szerbiában örvendtesen teljes nyugalom uralkodik, amiből — mellékesen megjegyezve — kiviláglik az is, hogy az Ausztria és Magyarország elleni izgatás nem terjed ki a szélesebb néprétegekre és hogy tévedés volna a szerb lakosság hangulatát a szerb sajtó izgatott nyilatkozatai szerint megítélni. Néhány hazai lap sajnálatos módon hajlandónak mutatkozik arra, hogy ezen sajtónyilatkozatokhoz és az említett koholt tudósításokhoz messzemenő kommentárokat fűzzön, amelynek csak az a hatása lehet, hogy Szerbiát a külföldön ászkreditálja és a mi viszonyunkat a szomszéd királysággal elkeserítse. Egyáltalán nem áll érdekében az épp most ismét helyreállott normális viszonyoknak, hogy az ilyen szenzációs tudósítások minden fenntartás nélkül hitelre találjanak és hogy azoknak olyan jelentőséget tulajdonítsanak, amely őket egyáltalán meg nem illeti. Azok a határozott és szabatos nyilatkozatok, amelyeket a szerb kormány néhány nappal ezelőtt Bécsben tett, bizonyára feljogosítanak arra a feltevése, hogy a nevezett kormány az eddig követett politikától való eltérést komolyan eltiltelte és mi is készek vagyunk a korábbi normális kerékvágásba visszatérni. Ausztria-Magyarország és Szerbia szomszédos államok, amelyeknek sok a közös érdekük. A kölcsönös viszonyoknak fokozatos javulása tehát csak természetes dolog volna. A publicisztikának kötelessége volna, hogy ezt a kívánatos fejlődést meg ne zavarja és e végtől ítéletet alkotna magának forrásainak megbízhatóságára felől, mielőtt azok a valóságnak meg nem felelő híradások alapjául szolgálnak.

E hivatalos czáfohatra csak az a megjegyzésünk, hogy a Szerbiával való béke viszony megzavarása a diplomácia érdeme, nem pedig a sajtóé.

A szerb főváros áthelyezése.

A szerb képviselők körében mozgalom indult meg, hogy a fővárost helyezték át az ország belsejébe. Az elkeseredés nöttön-nő a politikai kudarc miatt, de a dinasztia-kérdés hirtelen elmúlt. Stojkovic elnök a lelnök a szkupstina mai ülésén közölte, hogy a szkupstina elnöksége átnyújtott a kormánynak egy hetvenkét képviselő aláírásával ellátott petíciót, amely a fővárosnak Belgrádból az ország belsejébe való áthelyezésére vonatkozik. A beérkezett iratok elintézése után a szkupstinát a husvéti szünetre való tekintettel április 15-ig elnapolják. Uj fővárosnak Nis-t vették kilátásba.

Forrongás a szerb tisztikarban.

Zsivkovic hadügyminiszter erőlesen lépett föl a kraljevói lovaszred tüntető tisztjei ellen, de azért a zendülés a tiszték körében rohamosan harapódzik tovább. A Nisben állomásozó két lovaszred 72 tisztje feliratot küldött a hadügyminiszternek, amelyben kijelentik, hogy levelik a katonai kabátot, ha a hadügyminiszter azonosítja magát a kormány árdálásával és minthogy a király szolidaritás a kabinet cselekedetével, a hadsereg trónváltozást követel.

György herceg kívánsága.

György herceg tegnap közölte a miniszterelnökkel és a külügyminiszterrel, hogy ő jelenleg nem hajlandó Szerbiát elhagyni, mert meggyőződése, hogy ez a lépése a dinasztia bukását elősegítené. A tisztikar is ezt a nézetet osztja és ő nem akarja az ó-radikális pártnak a dinasztia megbuktatására irányuló törekvéseit elősegíteni. Ezenkívül azt kívánja, hogy indítsanak ellene törvényes vizsgálatot az el-

lene felmerült vádak miatt, vagy tárgyalják az ügyet a szkupstinában, amely majd teljes elégtételt fog neki nyujtani. György herceg ezen nyilatkozatát valószínűleg azokra a tanácskozásokra vezethetjük vissza, amelyeket a belgrádi helyőrség tisztjei tartottak.

Kolákovics magyar állampolgár.

A szociáldemokraták részéről erőlesen folytatott vizsgálat Kolákovics István meggyilkolásáról még néhány újabb adatot derített ki, amelyek alapján esetleg újabb vizsgálat indulhat meg. Kiderült, hogy György herceg komornyikja magyar alattvaló és római katolikus vallású volt, míg szerb részről eddig azt állították, hogy Kolákovics István szerb állampolgár. Kolákovics a horvátországi Pakrác községben született. Amidőn a szerencsétlen szolga meghalt, attól tartottak, hogy Ausztria-Magyarország miatta lépéseket fog tenni, ezért titokban a görög-keleti szerb egyház szertartásával a szerb temetőbe temették, özevegét pedig tudvalevőleg negyven ezer frankkal elhallgattatták. Most azonban jelentkeztek Kolákovics horvátországi rokonai és nem lehetetlen, hogy ebből az ügyből még további bonyodalmak keletkeznek.

Péter király a királygyilkosság éjjelen.

Straz volt zimonyi plébános egy horvát lapban a következő szenzációs leleplezést teszi közzé:

Mikor ő még zimonyi plébános volt, azon az éjjelen, amikor Sándor királyt és Draga királynét meggyilkolták, egy ismeretlen férfi kopogtatott be hozzá és kérte, hogy engedje őt azon az éjjelen a plébánián meghálni. Straz a kérést megtagadta és amikor nemsokára rá Belgrádba ment a koronázásra, az ismeretlen jövevényben Péter királyt ismerte fel. A zágrábi szerb-barát lapok felszólították Strazot, hogy kijelentéseit határozottabb formában ismétlje meg.

KÜLFÖLD.

Bülow szabadsága. Bülow herceg birodalmi kancellár a jövő hét elején elutazik Berlinből és a husvéti ünnepeket Luganoban vagy Velencében fogja tölteni. A kancellár tegnap a császárhoz volt hivatalos ebédre a potsdami új palotában.

A portugál kormányválság. Miután Beirao és Telles Sebestyen nem fogadták el a kabinetalakítási missziót, a király Venceslau Limát bízta meg az új kabinet megalakításával.

Az albán testőrség zendülése. A szultán albán testőrség — mint Szalonikiból jelentik — zendülésben tört ki, amelyet a következő esemény idézett elő: Az albániai Dabro-tartomány kormányzója a múlt héten az albán törzsfőnököket közzéülés ürügye alatt lakomára hívta meg. Elbéd közben az albán törzsfőnökök észrevették, hogy be vannak kerítve és menthetetlenül fogságba jutottak, de mivel előzetesen gyanakodtak és áruháztól félték, hiteiket figyelmeztették, hogy legyenek résen. Az albán testőrök és más albán törzsbéliek seregestől gyülekeztek a kormányzó palota köré s mikor az albán törzsfőnökök veszedelemben voltak, az előre megállapított vészjelt megadták, mire kívülől beharantak hiveik és nagy vérfürdőbe fojtották a lakomát. Ennek az áruhásnak volt aztán a következménye a szultán albán testőrségének lázadása. Európai diplomáciai körökben azt tartják, hogy az albán-kérdés felszínre jutása komolyan veszélyezteteti a békét. A macedóniai hadtest tisztikara között állítólag veszedelmes mozgalom keletkezett az ifjú-török regime ellen. Mohamed komitéja névvel titkos társaság alakult, amely ezúlv tüzte ki, hogy helyreállítja a régi reakciós uralmat.

A Yildiz helyőrség zendülése óta különböző a szultán aggodalomban van. A múlt éjszaka a palotában megjelent a nagyvezír és a hadügyminiszter, akikkel aztán a szultán hosszasan tanácskozott a saját személyének védelméről. Tegnap óta állandan egy zászlóalj katonaság van a palotában mitrailleusekkel.

Rifaat pasa körútjáról. A „Tanin“ interviu közzé Rifaat pasa külügyminiszterrel, aki nagy megelégedéssel nyilatkozott az európai kabineteknél részesült fogadtatásról. Elmondta, hogy Angliában elkedvetlenedést okozott Kiamil pasa bukása, de azért rokonszenvenvel kíséri a londoni kormány Törökország belső szervezetének kiépítését. Az új külügyminiszter nem helyesli azt a tervet, hogy a

porta Angliában kölcsönt vegyen föl a hátralékos orosz Ladisarcz kifizetésére, amely amugy is csak 40 év múlva esedékes.

Összeesküvés a görög király ellen. A görög lapok szerint a tisztek összeesküdtek volna a király detronizálására. A trónra Konstantin trónörökös fiát, György herceget akarják ültetni, anyjának, a német császár nővérének régenssége mellett. Az összeesküvést idő előtt felfedezték és megghiúsították. Tisztek és udvari méltóságok felhívást bocsátottak ki, követelve, hogy a korona jobban juttassa érvényre az alkotmányos jogokat. Azzal vádolják az udvart, hogy az egész közigazgatást, papokat, bírakat és hivatalnokokat a maga céljaira használta fel. A forrongás nőttön-nő. Az ország, úgy látszik, forradalom előestéjén áll.

Az orosz rendőrség reformja. A czár Kurlew vezérőrnagyot, Stolypin miniszterelnök helyettesét a rendőrség főnökévé nevezte ki s ezzel megindult a rendőrség nagy reformja. Kurlew állásánál fogva egyenesen a czárnak fog felelősséggel tartozni s így a titkos rendőrség is alája van rendelve, ami magával hozza, hogy a titkos rendőrség és a közigazgatási rendőrség között meg fog szünni az edigi vetélkedés s újból helyreáll az a rendszer, a mely II. Sándor czár alatt divott.

A gyermeknap.

— A Gyermekvédő Liga második napja. —

Budapest, április 2.

Ma egy kicsivel borusabb és hidegebb volt az idő, szél fujt és boru szállt az égre, de a Gyermekvédő Liga áldozatra kész hölgygárdája azért ma is egész nap hiven megállta a posztját és folytatta nemes emberbaráti munkáját. Vig tréfák és tarka ötletek sokaságában folyt a gyűjtés egész napon át. Azoknak a mamáknak, akik a gyűjtést elvállalták, kitűnő ötletük támadt: elvitték az urnához a gyerekeket is. Ezt a kis sereget aztán ellátták tányérral, csészével, tálczával és kiküldték portyázni. Kipirult arccal, ragyogó szemmel tette hangossá az utcát a fürges sereg szép számmal szaporította az apró elhagyott társak fillérjeit. Igazi asszonyi feleményességre vall az a felfűg, amelylyel ma délután a hölgyek az urakon kifogtak, akik az ötkoronás „Kérem, ne bántás, ez már adott!” fölliratu jelvényével az urnák közelébe merészkedtek. Hiába mutogatták a pirosszéli jegyet s hiába szabadkoztak: fizetniük vagy vásárolniuk kellett, vagy új ötkoronás plakettet váltani a mai napra is, mert a hölgyek úgy gondolkodnak, hogy a két napra két jelvény dukál.

A Szervita-tér és Kristóf-tér sarkán *Karsay* Sándorné, a Liga igazgatójának bájos felesége vezényelte a publikum megadóztatását. A manőver szép sikerrel járt, aki a környékre vetődött, nem maradt pumpolatlan.

Vig, kedélyes volt az élet a Váci-utca sarkán gróf *Keglevich* Béláné urnája körül, ahol a grófnő és bájos házassági ma is teljes ambícióval csatározott az arra járók filléréjért. Itt *Szontágh* Jenőné, született *Zichy* grófnő különösen az arra haladó kocsiakra és autókra vadászik, amelyek közül egy sem halad el előtte megvámolatlanul. Tizenegy óra tájban a Gizella-tér felől egy fényes automobil közeledik nagy túlkölésel. *Hatvany-Deutsch* Sándor ül az automobilban. A szép mágnásasszony felragadja perselyét és kitért karokkal odaáll a robogva közeledő automobil elé. Hiábavaló volt minden túlkölés, nem tér ki az utjából és a gépkocsinak végre is meg kellett állani.

A prüszkölő, zakatoló automobil egy pillanat alatt körülfojták az urna hölgyei és az asszisztáló mágnások.

— Csak egy fillért az elhagyott gyermekek számára! — hangzott mindenfelől a gazdag ur felé!

Hatvany-Deutsch Sándor mosolyogva mutat a gomblyukában fityegő plakettre és hivatkozik arra, hogy az neki adómentességet kell hogy biztosítsa.

De *Szontágh* né nem tágit.

— Jaj uram, — szól komolyan — ez a

plakett csak a gyalogjáró embertársainkat óvja meg a további megadóztatástól, aki azonban automobilon jár, annak bizony meg kell fizetni a könyörületeség vámját, ahányszor a vámszedők megállítják!

Ez érv ellen nem lehetett kifogást tenni és fizetni kellett, annál is inkább, mert az autót a fényes hölgytársaság annyira körülfogta, hogy ha csak nem akarta valamelyiket legázolni, sem előre, sem hátra nem mozdulhatott. És *Hatvany-Deutsch* Sándor — ki tudja hányadszor — újból megváltotta a kis plakettet.

A Liszt Ferenc-téren fölláított sátrakból már tegnap megvásárolták a sok szép holmit, a mai napra csak a reklámzédula és a sátrak fölszerelése maradt, ezt is eladják a Liga javára és ahol már minden portéka elkel, ott ötletszerűen szerezték be mindenféle holmit. *Babocsay* Tivadarné, *Faragó* Alfrédné, *Vadnay* Nonka, *Havas* Macza, *Steiner* Erzsé, *Kallós* Jenőné, *Deutsch* Adrienne, *Schwarz* Stefi, *Török* Margit, *Török* Kamilla, *Berger* Rózsika, *Zipser* René huzgózkodtak itt ma is és ismét szép eredményről számolhattak be.

Ötletekben ma sem volt hiány; a legváltozatosabb, legraffináltabb módokat találta ki a Liga buzgó hadserege, hogy embertársai zsebéből a pénzt kicsalja. A Ferenciek-terén például nemeskéri *Kiss* Pálné hölgytáborra, amikor délelőtt az ő urnájuk mellett is megállott a katonazenekar, a hölgyek körbe állították a zenészeket, a kör közepén üresen maradt helyet leterítették szőnyeggel és a hölgyek a katonák által alkotott kör közepén foglaltak helyet. A zenekar hangversenye rengeteg népet esdített a térre és a katonák fején keresztül csak úgy hullott a nemeslelkű adomány a szőnyegre, ahol a hölgyek alig győzték össze-seperni a hulló pénzdarabokat.

Az Erzsébet-körutat már a kora reggeli órákban felpántlikázott szekéren egy husztagu énekhar járta be. Mondanunk sem kell, hogy százan és százan követték a ritka látványosságot. A Dohány-utca sarkán azután megkezdte a menet. Ekkor egy piros tizesnek öltözött nő, a tők ásznak maszkírozott urral karofogva lelépett a rozoga alkotmányról és kiabálva rázták a kezükben levő perselyt:

— Tíz meg tizenegy az huszonegy, nyertünk, uraim, tessék fizetni.

Ezen a kártyások mulattak jót és hullott a fehér és sárga áldás bőven. Hamarosan megtelt mind a két persely, mire a kocsin álló énekhar belekezdett az „O du lieber Augustin“ kezdetű melódiába s a menet tovább indult.

Tréfás, jóízű jelenetek természetesen egymást érték a nap folyamán. A Váci-utczában egy fiatalember tettetett kétségbeeséssel könyörgött a perselyező hölgyeknek egy kis irgalomért s kiürült pénztárczáját mutogatta. Már-már futni engedték, amikor egy kis szőke leányka utána szaladt s a legbájosabb mosolyával kérte a szegény gyermekek javára a sétabotját. Nevetve nyújtotta oda a botját és csak akkor szabadulhatott a kedves zsarolóktól. Egy másik férfi a zsebkendőjét, egy harmadik a keztyűjét adta zálogba, mert a hölgyek megígérték, hogy egy korona váltságdíjért visszaadják az elszedett holmit.

A Nemzeti Kaszinó előtt ugy védekeztek a hölgyek a hideg idő ellen, hogy forró teát hoztattak maguknak a körülálló gavallérokkal. Az itt következő históriának nem áruljuk el sem a helyét, sem a hőseit. Az egyik persely előtt megáll egy fiatalember s bedob egy koronát.

— Köszönöm a szegény gyermekek nevében! — nyugtázza nyomban a kegyes adományt egy szép fiatal asszony.

A fiatalember csillogó szemmel nézi végig a persely bájos öreit s habozva megszólal:

— Adnék én többet is... husz koronát, — ha egy csókot kapnék érte!

— Ide a husz koronát! — vágott rá vetve a szép asszony.

S a fiatalember ott nyomban a nyílt utcán megkapta a csókot.

Ez a jelenet különben másutt is, másokkal is sokszor megismétlődött.

Ma még megközelítőleg sem lehet tudni,

hogy a gyűjtés mit fog eredményezni. A kezelők becslése szerint a tegnapi gyűjtés háromszorosan felülmúlja a tavalyi gyermeknap első napját. A tegnap befolyt összegek számolását gróf *Edelsheim-Gyulay* Lipót személyes vezetése mellett a Liga már megkezdte. A garmadába gyűlt pénz megszámlálása nagy időt vesz igénybe. Az urnák tegnapi gyűjtésének alig egy kis részét számolták meg a Liga tisztviselői. A tegnapi nap folyamán legtöbb adomány a Városház-téren felállított urnába gyűlt össze, ahol *Gomperz* Olga és leánya, báró *Herzog* Mórné, *Bass* Gyuláné, *Lipthay* Lolo, *Egyedy* Arthurné és leánya gyűjtöttek. Ebbe az urnába 3342 korona 40 fillér gyűlt össze.

Az eddig összeszámlált urnákba tegnap a következő összegek gyűltek: *Ferenciek-ter.* *De-ssewffy* Emma: 287 K 40 fillér, *Kigyó-tér, dr. Szilágyi* Károlyné: 1356 K 90 fillér, *Váci-utca,* *Almássy* Györgyné grófné: 808 K 30 fillér, *Keglevich* Béláné grófné: 1640 K 22 fillér, *Gizella-tér, Baán* Dezsóné: 2458 K, *Deák* Ferenc-utca, *Zirner* Gusztávné: 1023 K, *Károly-körút:* *Roeyer* Ferenczné: 399 K 10 fillér, *Szervita-tér,* *Edelsheim-Gyulay* Lipótné: 2708 K 10 fillér, *Koronaherceg-utca,* *Stein* Emilné: 671 K 20 fillér, *Batthyány* Lajosné: 2922 K 70 fillér, *Kossuth* Lajos-utca, *Atzél* Eleonóra báróné: 1329 K, *Ferenciek-templom:* *Kiss* Pálné: 1546 K 40 fillér, *Múzeum-körút, Szantivány* Gézné: 556 K 22 fillér, *Kereskedelmi minisztérium:* *Schestyén* Böske: 622 K 60 fillér, *budai* *vigadó:* *Oroszlán* Ilonka: 183 K 56 fillér, *Gizella-tér, Almássy* Györgyné grófné: 1280 K 17 fillér, *Doroty-tya-utca,* *Zoltán* Aladárné: 463 K, *Váci-körút,* *Sándor* Pálné: 629 K, *Lipót-körút,* *Láng* Margit: 246 K 50 fillér, *Nádor-utca,* *Vasady* Gyuláné: 917 K 50 fillér, *dunaparti* *körzó,* *Ranschburg* Pálné: 1037 K 18 fillér, *Andrássy-ut,* *Verő* Adél: 427 K, *Garda* Alice: 623 K 80 fillér, *Hecht* Böske: 482 K 70 fillér, *Ferenczy* Károlyné: 814 K 10 fillér, *Szántó* Béláné: 473 K, *Türk* Berta: 381 K 30 fillér, *Feleki* Hugóné: 597 K 50 fillér, *Bach* Péterné: 234 K 66 fillér, *Naschitz* Elza: 315 K 62 fillér, *Nagy* Endréné: 294 K 30 fillér, *Károly-körút* *Kálnoki* Henrikné: 398 K 65 fillér, *Rákóczi-ut,* *Goldberger* Ilonka: 388 K 40 fillér, *Steinhardt-művelő* művészei: 710 K 90 fillér, *Neumann* Józsefné: 294 K 10 fillér, *Bareczik* Aranka: 137 K 13 fillér, *Barabás* Béláné: 636 K 08 fillér, *Muzsik* Józsefné: 674 K 70 fillér, *József-körút,* *Márkus* Renée: 458 korona.

Az eddig összeszámlált urnákba tegnap 18.874 korona 72 fillért gyűjtöttek. Az urnák nagy részének tegnapi gyűjtését azonban még csak ezután fogják megszámlálni s így kétségtelen, hogy ennek az összegnek legalább a háromszorosa gyűlt össze a tegnapi napon.

EGYHÁZAK.

— (Prohászka püspök konferenciái. Dr. Prohászka Ottokár székesfehérvári püspök, a nagy-névi egyházi szónok bőjti konferenciáit, amelyeknek egész télen át igen sok hallgatója volt, holnap, szombaton este fejezi be a belvárosi főplébánia-templomban.

— (Hamzsea Ágost — karánsebesi püspök.) Az ujonnan választott püspöki zsinat nemzetiségi párti és Burdia-párti tagjai között tárgyalások folynak avégből, hogy a karánsebesi püspöki székre egyhangulag Hamzsea Ágost archimandrita választassék meg. A tárgyalások jó moderben folynak és kilátás van arra, hogy a meggyezés a pártok között létre is fog jönni. Hamzsea jó magyar ember, kitünően beszél magyarul és a kormány is szívesen látná a püspöki székben.

— (Vallásos estély.) A Lórántffy Zsuzsanna-Egyesület a IX. ker., tüzoltó-utczai elemi iskola tornatermében (Tüzoltó-utca 88.) április 3., 17. és 24-én, szombaton este hét órakor vallásos estélyt rendez, melyre mindenkit szívesen meghív.

— (A husvéti istentiszteletek rendje a pesti evang. magyar egyházban.) I. *Virágvasárnapján:* A Deák-teri templomban d. e. 11 órakor prédikál *Raffay* Sándor lelkész. Urvasoraosztás után áldozat a „Tabitha nögyelet” javára. D. u. 4 órakor prédikál *Szűts* Gábor segédlelkész. A fásori templomban d. e. 10 órakor prédikál *Wolf* József vallásnász. Urvasorát oszt *Kaczmán* János esperes. Áldozat a „Tabitha nögyelet” javára. D. u. 4 órakor prédikál *Kemény* Lajos segédlelkész. II. *Nagy-penteken:* A Deák-teri templomban d. e. 11 órakor prédikál *Raffay* Sándor lelkész. Urvasoraosztás után gyámintézeti áldozat. D. u. 4 órakor prédikál *Szűts* Gábor segédlelkész. A fásori templomban d. e. 10 órakor prédikál *Kaczmán* János esperes. Urvasoraosztás után gyámintézeti áldozat. D. u. 4 órakor prédikál *Kemény* Lajos segédlelkész. III. *Husvétvasárnapján:* A Deák-teri templomban d. e. 11 órakor prédikál

Raffay Sándor lelkész. Urvacseroasztás után áldozat az egyház javára. D. u. 4 órákor prédikál Szűts Gábor segédlelkész. A fásori templomban d. e. 10 órákor prédikál Kaczián János esperes. Urvacseroasztás után áldozat az egyház javára. D. u. 4 órákor prédikál Kaczián János esperes. IV. Husvét-hétfőjén: A Deák-téri templomban d. e. 11 órákor prédikál Szűts Gábor segédlelkész. Urvacseroasztás után áldozat az egyetemes nyugdíjintézet javára. D. u. 4 órákor prédikál Raffay Sándor lelkész. A fásori templomban d. e. 10 órákor prédikál Kemény Lajos segédlelkész. Urvacseroasztás után áldozat az egyetemes nyugdíjintézet javára. D. u. 4 órákor prédikál Kemény Lajos segédlelkész. V. A kerületi éntentisztelet rendje. I. V. ker., Külső Váci-uti elemi iskolában virágvasárnapján d. u. 3 órákor prédikál Steuer Lajos vallásnár. 2. VI. ker., Szt. László-uti elemi iskolában husvétvasárnapján d. u. 3 órákor prédikál Wolf József vallásnár. 3. VIII. ker., Csobánca-utcai elemi iskolában husvétvasárnapján d. e. 10 órákor prédikál Sass Béla vallásnár. 4. IX. ker., Üllői-utj központ (Üllői-ut 24. sz.): Virágvasárnapján d. e. 10 órákor prédikál Majba Vilmos igazgató. Nagypénteken d. e. 10 órákor prédikál és urvacseroasztást oszt Reif Pál vallásnár. Husvétvasárnapján d. e. 10 órákor prédikál és urvacseroasztást oszt Algövr Andor vallásnár. Husvét-hétfőjén d. e. 10 órákor prédikál Sass Béla vallásnár. 5. X. ker., Kápolna-téri iskolában husvétvasárnapján d. e. 10 órákor prédikál és urvacseroasztást oszt Majba Vilmos igazgató.

Kirakatokról és nézőikről.

— Szemlélődés az utcán. —

A kirakatokkal Budapesten most sokkal többet foglalkoznak, mint máskor, mivelhogy most kirakatversenyt rendeztek a kereskedők.

Sok ember van, aki egészen új látványosságoknak tekinti a kirakatokat, mintha eddig nem is lettek volna. Hozzá tartozik a természetrajzunkhoz, hogy rendkívüliségnek kell hirdetni mindennapi körülményeket is s akkor szaladunk utánuk, törődünk velük és beszélünk róluk. Hisz maguk a kereskedők is jobbra akkor jutottak a kirakatesinálás fontosságára, amikor az újságok a külföldi ismertetőket közölték és a versenyrendezést megszervezték. Hogy és miképpen, de egyszer csak esztétikai fejtegetések jelentek meg a kirakatokról, hogy melyek a szépek, melyek az izlősek, majd pedig, hogy melyek szépek, izlősek és amellet praktikusak is. A praktikusságot akképen kell érteni, hogy a kirakat látása vásárlásra csábítja a nézőt és észbe juttatja, hogy mire volna szüksége. Másfelől ugyancsak a kereskedő szempontjából praktikus az olyan kirakat, amelyik kevésbé kerül és sokat mutat.

Kirakat persze mindig volt, amióta kereskedés van. A falusi vásárok az eredeti kirakatok, amikor az egész bolt kint van a nyílt színen. A kirakó vásár már legerősebben ki is fejezi a kirakat lényegét. Mindent a néző szemé elé tenni, hogy aztán kiki kedvére válogathasson. Vidékeken a köznép körében is annyira ismeretes a kirakat nagyvárosi fogalma is, hogy például egyes almafajokat, amelyek külsőleg igen szépen festenek, de zamatjuk nem a legjobb, kirakatalmának neveznek. A falusi boltos, a község krájlzerosa, mindig megérezzi a kirakó vásárokat, ahol sokkal többet vásárolnak az ő vevői egy nap alatt, mint nála egész héten át. A primitív állapotnak ez az ismertető jele alkalmazható a modern nagyvárosi forgalomra is. Az ember a maga mindennapi szükségleteit a megszokott helyeken vásárolja. Mindenki hozzászokik egy-egy bolthoz, vagy műhelyhez, ahol kiismerik az izlését, sőt azt is megtanulják, hogy miképpen kell bánni vele, hogyan szólítsák, szereti-e, ha beszélgetnek vásárlás közben, avagy inkább, ha minél gyorsabban szolgálják ki, de leginkább még azt is tudják, hogy rendesen minő cikkekre van szüksége. Így a nagyváros tulajdonképpen nem egyéb, mint egy sereg falu. Minden utcának meg vannak a kereskedései, minden kereskedésnek megvan a maga törzspublikuma a szomszédság köréből s az ilyen kereskedő egy-egy kundsajtjának az elvesztését épp úgy észreveszi, mint a falusi krájlzeros. Az ilyen boltok nincsenek szükségére kirakatra. De viszont, ha rendes vásárló elindul a városban és megnézegeti a kirakatokat, azokban, hol egy, hol más olyan cikket lát, ami szebb és esetleg olcsóbb, mint az ő boltjában. Lát

rendkívüliségeket, újságokat. Lát praktikus dolgokat. Lát másfajta teát, mint amit amott megszokott. Új csipkét. Különleges cipőtisztítót. Más nyakkendő. Az asszonynak az érdeklődését magához vonja egy szép porcelánfigura. Egy váza. Egy nyakkendő, amit megvesz az urának. Egy képeslevelezőlap, amit elküld a barátjának. Névnapija van az urának, hát elindul és keres egy hálókabátot. Megtalálja a kirakatban. Avagy nem is jutott volna észébe hálókabátot venni, ha a kirakatban nem látná. A férj is a kirakatban tanulmányozza az asszonynak való ajándékokat, mert máskülönben nem ért hozzá. Így következik, hogy a kirakat emeli a forgalmat és konkurrencziát csinál a megszokott boltoknak. Viszont azonban a versenyt fokozza, a haladást elősegíti, mivelhogy a boltost is rákényszeríti, hogy a cikkek árát a többiekhez arányítsa és az új cikkeket szintén beszerezze.

A kirakatnézésnek viszont külön lélek-tana és szabálya van. A kiváncsi és tanulmányos hajlandóságu ember akkor is megáll a kirakatok előtt, ha egyáltalán semmit se akar vásárolni. Más pedig egyszerűen lehetetlennek tartja, hogy egy kirakatot megnézzon. Középfogás szerint hosszú ideig az előkelőség rovására irták ha uri ember a kirakatokat nézegette. Ha a legfelsőbb társadalmi körhöz tartozók külföldre mentek, a nap egy részét a kirakatok megszemlélésének áldozták, de idehaza megbotránkoztak, ha egy ismerősüket rajta érték a kirakat „bámuláson.” A felfogás utóbbi időben valamennyire megváltozott s most már éppen nem szégyen megállani egy-egy bolt előtt, annál kevésbé bemenni és kérdezősködni. Persze kivételek az olyan boltok, ahol hatóságai intézkedéssel kellett megakadályozni, hogy a bolt előtt megállók alkalmatlan beinvitálásokkal moleztálják, avagy járdai vásárt rendezzenek. A hölgyek azonban ha egyedül vannak, most sem állhatnak meg egy-egy kirakat előtt, mivelhogy az aszfaltbetyárság kodexében benne van, hogy az olyan asszonyt, aki kirakatot nézeget, meg szabad szólítani. A barbár állapotokhoz tartozik, hogy néha még a rendőr is megszólítja. Aminthogy egyedül álló nő a forgalmasabb vendéglőkbe se mer bemenni, ha megéhezik. A kirakatverseny még ezeken a felfogásokon is változtathat valamin. A kirakatverseny annyi, mint hogyha kiállítás lenne. A kiállítás pedig ilik megnézni még akkor is, hogyha potya.

És ha egyes társaságok most elindulnak direkt azért, hogy kirakatokat nézgessemek, senki se fogja őket kevésbé elegánsaknak tartani. Sőt, talán a kirakatverseny hozzájárul más praktikus kiállítások sikeréhez is. A közönség megtudja, hogy más érdeklődés is tanulságos s a közönség érdeklődése fokozni fogja a kereskedők és iparosok ambícióját. Nálunk nevezetesen nagy baj az, hogy keveset törődnek a publikum izlésével és igényeivel. Egy néhány sablon uralkodik és e sablonokhoz ragaszkodnak mindaddig, amíg a legközelebbi külföld, nevezetesen Bécs, egyebet nem diktál. A kirakatverseny megszerzi az eredetiség iránti törekvést, s ha ebben egyiknek és másiknak sikere lesz, hát a többi is kedvet kap új kísérletekre.

A kirakatversenyben résztvevők igyekezete remélhetőleg megmarad továbbra is. És ebből következik, hogy az üzleti szoliditás erénye is meg fog honosodni. A verseny tudniillik, nemesak a kirakatok szépségét emeli, hanem előidézi azt is, hogy a publikum igényeinek a kielégítésére is kellő gondtal törekedjenek a szolid üzleti elvek érvényesítésére.

TÁVIRATOK.

A birodalmi gyűlés elnapolása.

Berlin, április 2. A birodalmi gyűlés befejezte a költségvetés harmadik olvasását, amelyet a lengyelek és szociáldemokraták szavazatai ellen a maga összességében elfogadott. A ház eztán folyó hó 20-ig elnapolta üléseit.

Az indiai csapatok főparancsnoka.

London, április 2. Kitchener lord helyébe Creagh tábornokot nevezték ki az indiai csapatok főparancsnokává.

Az ujjesti pénzgyárosok.

Budapest, április 2.

Ujpest, a pénzhamisítók kedvenc tartózkodó helye, ismét szegényebb lett néhány olyan emberrel, aki hivatlanul segédkezett az államnak a pénzgyártás terén. A csendőrség és a fővárosi rendőrség Budapest környékén fölfedezett és elfogott egy nagyobb bandát, amely eddig is szép összeggel károsította meg az államot. Éber csendőrök rábukáltak a műhelyre, ahonnan a világra indultak a kitünően sikerült ötkoronások, a szitokfakasztó hamispénzek, amelyeket oly könnyű kapni és amelyeken oly nehéz tudni.

Az első szálát a pócsmegyéri csendőrség találta meg.

A bandának, amely számos tagból állott, a tulajdonképpeni vezetője Szigeti József gyári munkás harminczhárom éves felesége, született Horánszki Paula volt. Ez a furfangos asszony márült család miatt. Évelkel ez előtt egy öreg barátjának, Keményik Erzsébet munkásasszonnyal a szentendrei takarékpénztárnál tízezer koronát vett föl egy rákosszentimihályi asszony házára. A csalást úgy hajtották végre, hogy Keményik Erzsébet kiadta magát a ház tulajdonosának és a bankban kijelentette, hogy eladja a házat. A manipulációra azonban rájöttek és a két asszony börtönbe került. Amint kiszabadultak, megint csak rosszban törték a fejüket. A pénzhamisításra gondoltak, annál is inkább, mert tudták, hogy Ujpesten és Rákospalotán több olyan ember van, aki megégette ugyan már magát a pénzesinálással, de azért szívesen vállalkozni rá.

A tervet hamarosan követte a megvalósítás. Szigetiné megvett Pócsmegyert mellett egy elhagyott csárdát és ott rendezte be az egyik műhelyt. Szereztek gépeket és ötkoronást gyártottak. A fémét jól keverték és a hamisítvány eléggé sikerült.

A vállalkozásnak ez a része azonban veszedelmesnek mutatkozott, mert az ötkoronást mégis csak jobban megnézik az emberek. Éppen ezért berendeztek egy másik műhelyt, ahol egykoronást csináltak és pedig nagy tömegben. Ez a műhely Ujpesten a Zápolya-utca 36. számú házában volt. Greicorovszky Illésnek, a banda egyik tagjának a lakásán. Ott lakott ugyanis albéletben az öreg Keményik Erzsébet. A banda tagjai Szigetiné, Keményik Erzsébeten és Greicorovszkyn kívül a következők voltak: Hammer Ferenc és a felesége, Györi András, Tóth Gyula és Szőke Máttyás munkások, akik már valamennyien raboskodtak pénzhamisítás miatt.

Amint a csendőrség a pócsmegyéri csárdába behatolt, nyomban rájöttek, hogy kell lenni még egy műhelynek. Szigetiné ott volt a csárda fölkutatásánál. Akkor Györi Andrást, Tóth Gyulát és Szőke Máttyást elfogták, de Szigetiné oly ravasz volt, hogy elmenekült a csendőrök kezéből.

A nyomozást most már a budapesti rendőrség folytatta s néhány napi megfigyelés után eljutott a Zápolya-utcai műhelybe. Ott tegnap házkutatást tartottak s a konyhában sok pénzhamisító gépet, szerszámot és nagymennyiségű hamis egykoronást találtak. Még Greicorovszky Illés másfél éves kis gyermekének a mellére is oda volt kötve a ruha alatt egy zacskó hamis korona.

A banda kitünően volt szervezve és széleskörű összeköttetései voltak. Több ügyrököt is tartottak, akik terjesztették a hamis pénzt. Ezzel foglalkozott Hammer Ferencz bognár és a felesége is, akik negyven fillérért adtak egy hamis koronát.

A főkapitányságon ma a banda tagjait letartóztatták. A nyomozás azonban tovább folyik, mert az adatok szerint, a környékben még több pénzhamisító szövetkezet is dolgozik s ezek mind összeköttetésben állottak egymással.

Tavaszi tárlat.

Budapest, április 2.

Különös jellegzetessége a ma művészetének valami lázas keresés, valami ideges kutatás. Mintha nagy szomjuságok gyötörnék a művészeket: szomjuságot, új hangok, új színek, új muzsikák után. Már tele van a lelkiük az új művészet vágyával, már megérzik, hogy új csapáson kell haladni és hogy a régi formák, a régi dalok már nem a mieink és hogy a tegnapi művészete már nem a miénk. Ez a meggyőződése, az új formák közeledtének a megérzése már megfészkelte a lelkekben, — de maguk az új formák még nem érkeztek meg. A nagy forradalmak, amelyek után sóvárognak a ma művészei, már föltűntek a látóhatáron, már tudjuk, hogy jönniök kell és meg kell roppantaniok a régi világot, — de még nem hangzott föl a harcok muzsikája. És az új művészetek forradalmának csak az idegessége, csak a mámore száll a levegőben.

Természetes, hogy egy gazdaságilag és társadalmilag ki nem alakult korszaknak a művészete sem lehet leszűrődött és dogmatikus. Amikor gazdaságilag átmeneti korszakot élünk és amikor minden egyes régi társadalmi intézménynek megroppant az alapja, akkor a művészet sem emelhet dogmákat és akkor a művészet is csak átmeneti lehet. De éppen ez a bizonytalanság az, amely jellemzi a modern művészeteket. Éppen a bizonytalanság megérzése az, amely a ma művészetének az egyik érdekességét jelenti. A végtelenül finom, minden rezgést fölfogó művészlék szinte megérzi a korszak bizonytalanságát, lázas keresését és beszívja a maga lelkébe és kifejezésre juttatja a művészetében is. A küzdő és vágyakozó korszakok romantizmusát jelentkezik a művészet küzdelmében és vágyakozásaiban, amelyekkel a saját megújodását, a maga új formáit keresi. Éppen a vágyak, a nagy szomjuságok, a merész, kétségbeesetten vakmerő fordulatok jelzik a ma művészetének az útját. A művészet beszívta magába a korszak küzdelmeit, bizonytalanságait, új formákra és új igazságokra vágyakozását és a maga nagy megértésével juttatja kifejezésre. A művészet lényege mindig az, hogy az emberek lelkében élő bizonytalan sejtéseket juttassa kifejezésre és hogy formába öntse azt, amit az emberek csak éreznek, de aminek a világos megértésére képtelenek. És ha a huszadik század emberei az új formákra vágyódnak, ha a lelkükben folyton dolgozik az a vágy, hogy új művészetet kapjanak, akkor éppen az új művészetkeresések a vágyak kifejezésre juttatása az, amit a ma művészetének tennie kell.

Jelentkezik is ez a láz, ez a sóvár keresés a ma minden művészetében. Elvetik a régit mindenben, mert megérzik, hogy ez már nem kell a mai embereknek, de az új művészet megalkotásában megállanak a keresésnél. Nagyon természetes ez, — mert hiszen addig nem jelentkezik az új művészet, amíg a gazdasági és szociális helyzet ki nem alakult végleg. De nem is a kialakult művészet az, ami kell nekünk, hanem a tapogatózó, vágyó és akaró, lázasan kutató, romantikus küzdelemmel teli művészet, amely a márt érzékíti meg és amely bennünket magunkat jelent.

Mіндеzt azért mondtuk el, hogy konstatalhassuk, mit nem láttunk a tavaszi tárlaton. Mintha a piktúra kivonta volna magát a fejlődés alól és mintha elhaladtak volna fölötté nyomtalanul az utolsó évek szociális vajadásai: olyan nyugodt, olyan izgalmak nélkül való és — olyan régi minden, amit a tavaszi tárlaton láttunk. Az új művészek, az új festők nagy kereséséből, küzdelmeiből, hajszáiból semmi, egyáltalában semmi. A régi emberek, a régi ösvény, a régi festés mindenütt. A Múcsarnokban együtt van vagy négyszáz kép, négyszáz munka, amely mind művészet akar lenni, de amelyekből majdnem teljesen hiányzik mindaz, ami a ma művészetét jelenti. Nem lehet tagadni, — vannak közöttük igen jó képek is — nem sok, az igaz, vannak becsületesen, tisztességesen megfestett vásznak, de ezek

nem olyan képek, amelyek után vágyódnak, de ez nem olyan festés, amelynek a művésztére szomjas a lelkiük és itt nincsenek olyan képek, amelyek a ma művészetéből valók lennének. A színek mind olyanok, mint amilyenek egy évtized óta voltak, a festés éppen olyan, mint ahogyan tíz vagy hány esztendő óta festenek. Aki ide jön és végignézi a kiállítás, annak az a benyomása támad, mintha az utolsó évek művészeti küzdelmeit csak álmolta volna. Az új eredmények közül alig kapunk valamit. És aki új színekre vágyódik, aki új művészetet keres, az bizony nagyon keveset talál mindezekből a tavaszi tárlaton.

Ez persze csak a konzervativizmus tobzódását jelenti, de korántsem a művészi színvonalon eső irányát és alábukott szintjét. Van néhány kitünő kép, több nagyon rossz dolog és igen sok közepesség. Ha például valami derék műpártoló polgár kimenne a kiállításra és képeket akarna vásárolni, hát nagyon sok olyan képet találna, amelyekkel telegyathatná a lakását. Jól megcsinált vásznat látnak akármenyit; sok becsületos megtanulást is. Ami hiányzik, az a ma, a modern festés, a fiatalok tavaszos, piros művészete. A nagy vakmerések, bátor nekilendülések a láz, a művészi tranceban megfogant koncepcziók: ez nincs meg. Pedig ez kellene, erre vágyakoznánk szomjazó lélekkel és ez volna az, ami igazi értéket adna a tárlatnak. Igenis, így van: a tavaszi tárlatból hiányzik a tavasz. A keresések, a művészi inger új művészet iránt, mintha mindez nem is léteznék és csak valami különös vízióként élne a lelkiükben. A régi, a kipróbált módszerek, amelyeket már ezerszer láttunk, megbiráltunk és méltányoltunk és meguntunk, még mindig élnek, még mindig tele van velük a Múcsarnok. Az újság csak az, hogy a kialakulásuk óta ezeket az irányokat már másképpen nézzük. Azóta mi láttunk új művészetet és vágyódtunk még újabbak után. A szemünknek nem esik most már jól a sok megszokottság és a sok régi modorosság. És amit valamikor talán szeretünk, aminek a becsületos kispolgáriasságát — ha nem is rajongtunk érte — de legalább el tudtuk fogadni: mindez ma már a múlté és nem a miénk. Kevés nekünk már az ő szépségük, az ő meglátásuk nem a miénk, a mi vágyainkat és a mi szíveink hangulatát, zenéjét, rytmikáját nem tudják kihozni. Az, ahogyan meglátunk valamit, az nem igaz a mi szemünknek, mi nem így látjuk a dolgokat. És talán ez a legkellemetlenebb, a legbántóbb az egész tárlaton. Ez kintott meg engem legjobban. A hazugság. A meglátás hazugsága, a festés hazugsága, a színek hazugsága, a vonalak hazugsága. A ruhákból hiányzik az ember, a bőr alatt nincs hús, nincs csont, a vonalnak nincs folytatása. És nincs igazság abban a művészetben, ami most odakint látható, ami már nem mai és amit már nem tudunk élvezni.

Mint valami allegória, áll az első terem közepén a Benczur hatalmas vászna. Olyan, mintha magában akarná egyesíteni a tárlat nagyon sok jellemző vonását és mint valami mottó, megadná az egész kiállítás művészi irányát. A kép címe: „A nemzet hódolása a király előtt Magyarország ezredéves fennállása alkalmából.“ Hosszu cím. Nagy cím. Jelentőségteljes cím. Hozzáilló a jelentőségteljes témához, amely nagyon szép, nagyon hazafias, nagyon elismeréseméltó, de egyáltalában nem tartozik a huszadik század festőművészetének a földolgozható témái közé. Hiába, a történeti festésnek eljött az alkony. Nem érdekel többé bennünket a nagyszerű múlt, nem tudják megfogni a lelkiüket a történelmi jelenetek. Legföljebb a művészetben nem. Nem bírjuk el a penészszagot. A festői jelmezek még nem festői témák. Az élet kell nekünk, az élet, az a kavargó, tomboló emberáradat, ez a kinlódással, küzdelmekkel, elfáradásokkal és nagy birkózásokkal teli élet. Magunkat akarjuk látni a művészetben és azt, ami bennünket környez. És az a modor, amelyben Benczur megcsinálta ezt a nagy képét, szintén nem a miénk. A jelmezek gyönyörűek, színesek, a ruhák tónusa meleg, vannak nagyon szép színek, vannak pompás portraitek, sőt mindegyik arc

fotografia jól, a „megszólalásig“ híven van eltalálva, de hiába, ez nem kell már nekünk. A Piloty festészete régen a múlté; a Benczuré sem a mai piktúra.

Az első teremben van még néhány muzeumkép. Az Aggházy Gyula „Lakodalom“ című képe teljesen levegőtlen, a tónusa pedig az a barnás szín, amelyet a galériákból olyan jól ismerünk. Pentelei Molnár csupa olyan témát fogott meg, amelyeket alig lehet jól megfesteni. Krisztus levétele a keresztéről; ezt már annyiszor megfestették jól és rosszul, Pentelei Molnár se a fölfogásban, sem pedig a technikájában nem tudott újat produkálni. Akármelyik festő épp úgy megcsinálhatta volna az egész képet, egy egyéni vonás nincs az egészben. Ugy látszik különben, hogy a mézárszékek kapták meg a Pentelei Molnár fantáziáját: sertésesontokat, bárányfejet és más efféle földi jókat festett. Nem kell azonban azt hinnit, hogy ez a nagy és tulságosan erős naturalizmus okából történik: csak a téma naturalis egy kissé, a megcsinálás éppenséggel nem az. A közepesen alul marad Bosznay István is. Téli tájképeiből nem érezzük ki a hideget, a zuzmarát, nincs hangulat, nincs átérés a képből. Határozottan a jók közül valók azonban a Herrer Cézár képei. Sok szép színe van, amelyeket erős művészi érzékkel tud alkalmazni. A nagyon élénk, nagyon ríktó színeket bevonja valami sötét tónussal, amely csak emeli a hangulatosságot. Az egyik első teremben látható képen kissé sok a részlet és ámbár ezeknek csak a tónusát jelzi, még sem tud belőlük teljesen kibontakozni. Még sikerültebb a harmadik képe (A zongora mellett).

Határozottan nívós dolgokat mutatott be Tull Ödön. Bretagnei képeket állított ki, olajfestményeket és vízfestményeket. Roppant plasztikusok a képei, relief-szerűen domborodnak ki az alakjai és a fontosabb részek szinte kiemelkednek a keretből. Meglepően gyönge dolgokat produkált Jendrassik Jenő. Edeskés, czukrozott mamierral dolgozik; a portraitja valóságos műremeke az émelységnek.

Nagyon szép, erősen kiemelkedő vásznak azok, amelyeket Góth Móricz állított ki. Erőteljes, határozott az ecsetkezelése és nem aprózza el a képeit tulságos részletetesséssel. A színezésébe is tud erőt belevinni, különben a színek általában erősségét képezik.

Az ötödik teremnek egy falát foglalják el Katona Nándor képei. Talán a legszebbek, a legerősebbek az egész tárlaton. Katona Nándor az elmosódó, a sejtelmes, a bizonytalan hangulatokat szereti, ezekben éli az ő saját külön világát. Egy másik hangulata valósággal poétai erővel hat. És megérti a természetet, elmerül a nézésébe, a misztikumába és meglátja a szépségeket és megérzi a harmóniát. A természet művésze ő, aki a lelkével fest, az idegeivel érez és a művészetével éreztet.

Érdekes művész Gergely Imre is. Olasz tájakon járt és meleg déli tájakat festett meg. Velencei tájának a témája is nagyon érdekes. Nem a csillogó, fényes Velence kapta meg, nem a sokat járt utakon keres velencei hangulatokat, amelyeket milliószor átértettek és milliószor megrögzítettek. Ő elmegy a szegény, az elbujtatott Velencébe, ahol nincsenek óriás paloták és ahol a rejtett laguna vízen nem zavarja őt semmi. Az ilyen hangulat megfestéséhez aztán új színeket keres és legtöbbször talál is.

Csók István a legmodernebb, a legmaibb a kiállító közölt. Sok gyönyörű színe van, egy kis vászonra jeleszorit valóságos színorgiát. Bacchamált barnak a színei, amelyek mind frissek, mind eredetiek. Mednyánszky László mintha ezuttal kevésbé erőltette volna meg magát: elmosódó képeket állított ki, amelyekből eltűntek az ő régi színei. Még mindig belemélyed a természetbe, még mindig erős és egyéni, de a technikájában gyöngébb, mint volt ezelőtt. Hiába: dormitat aliquando bonus Homerus.

Hogy az erősebbekkel végezzünk: emlékezzünk még meg Nádler Róbertől és Keményffy Jenőről. Nádler angol tájakat festett nagybőrára, amelyeknek különösen a színrakása érdekes. Erős impresszióra törekedik és ezt el is éri. Néhány igen szép

dolgot állított ki és ezek közül a legmegkapóbb az „Angol festőnök” című, lobogó színeivel. Keményffy Jenő pasztelljei erős fejedelméről tanuskodnak, színesek és gyönyörű meleg tónusuk van.

Ezek az erősebbjei a kiállításnak. Négy-százánál több kép közül nem sok. És ezek nem adják a nivót, mert ezek kiemelkednek a művől és kinóttak a mai kiállítás keretéből.

Déri Imre.

A modell.

Budapest, április 3.

A frissen esküdtbírság előtt folyik egy szenzációs bűnügy tárgyalása, mely széles körökben kelt méltó feltűnést. Egy Földrampert nevű magántisztviselő meggyilkolta kedvesét, Fabry Lucienne énekesnőt, a holttestet felkoncolta és a levágott fejet a tengerbe dobta. Az áldozat feje egy halászhálóban jutott ismét napvilágra.

Erről a borzalmas leletről volt szó egy bohém-társaságban. A londoni „Punch” egyik rajzolója egy ideig hallgatta az esetet s az ahhoz fűződő elmélkedéseket, azután ő is megszólalt:

— Ez a gyilkosság egy analóg esetet juttat eszembe, mely annak idején rám is nagy hatással volt.

Természetesen mindenki érdeklődött a történet iránt. A művész nem kéréte magát s elmondta amint itt következik:

Egy reggel csengettek ajtómon. Vad tekintetű, szikár testű, olasz volt. Modellnek ajánlkozott. El akartam utasítani, de olyan meghatóan könyörgött, hogy megsajnáltam és beszólitottam.

Legelőször is az tünt fel modellelem, hogy szörnyen ki volt öhezve. Alig bírt a lábán állni. Egy csésze teát és vajás kenyéret adtam neki, valami rongyot akasztottam a nyakába és úgy találtam, hogy pompás koldusképet fogok róla festhetni.

Csakhamar észrevettem, hogy a jövevény nem volt professzionátus modell. Nehezen lehetett beállítani s gyorsan kifáradt. Nem is erőltettem, hanem hagytam kedvére guggolni, járni-kelni s én vázlatkönyvembe ötletszerűen jegyeztem be megfigyeléseimet.

Feltűnt, hogy modellem vonásai valami alattomos, kegyetlen kifejezést tükröznek vissza. Élénk emlékeztetett egy eltévedt maeskára, melyet kutyák idegen házába kergettek s ott megfélemlítve, bizalmatlanul kuporodók, minden pillanatban ugrásra és védekezésre készen. Azt hiszem, ez az észlelet érlelte bennem azt az elhatározást, hogy egy szenzációban utazó penny-lap részére megrajzolom egy bűnügy főmozzanatát, melyről abban az időben sok szó esett.

London egyik square-jének bokrai között egy kirabolt és meggyilkolt nő levágott fejét találták. Az áldozat személyazonosságát nem tudták megállapítani és a gyilkost hasztalan keresték. Ennyit írtak a lapok. Képzetelemre volt bízva, a tettet papíroson megérzéskíteni.

Műtermemben volt egy modell-báb, amilyen minden festőateliérben található. Egykedvűen levettem a fejét és igazán nem is volt okom különös izgatottságra, mert ezeknek a fabáboknak abszolúte semmi emberi külseje sincs s a fejük inkább hosszukás labdához, mint emberi főhöz hasonlít.

Modellem eleinte közönyösen nézte piszmogásomat. De amikor a fejet egy asztalkendőbe burkoltam, érdeklődni kezdett. Oeska sárgabőr tászkát kerestem elő és így szóltan a taliánhoz:

— Fogja ezt a becsavart fejet és tegye ebbe a táskába.

A modell undorral vette kezébe a csomagot és egész testén reszketés fogta el. Szemmelátbátólag összegörnyedt és még ma előttem van, amint alsó ajka lecsúszott, orra megnyúlt és homlokát rémes redő barázdálta végig.

Igy gondolkodtam magamban: „Ezek az olaszok született színészek”. Hangosan pedig megjegyeztem:

— Nem kívánom, hogy maga itt komédiázzék. De maradjon ebben az állásban. A dolog egyszerű:

Maga egy asszonyt meggyilkolt, a fejét levágta és most el akarja rejteni...

Nem értem rá befejezni a mondatot. Az idegen, aki elejétől ingujjban volt, hogy a különböző ráaggatott ruhaneműt magára vehesse, vad ugrással megragadta rongyos kabátját és kétségbeesetten ordította:

— Nem igaz! Nem igaz! Ereszsen el!

Sohse láttam a legaljasabb rémületnek azt a kifejezését, mely az arcát eltorzította. Viselkedése annyira megdöbbentett, hogy eszembe se jutott visszatartani. Felrántotta az ajtót és hajdonfővel menekült el. Kalapja még most is valamelyik szekrényemben van. Eltettem emlékül.

A társaság egyik tagja megkérdezte:

— Feljelentette, ugy-e?

— En? — szólt a művész. — Dehogyan! Nem vagyok detektív. De azt határozottan tudom, hogy a saho square-i gyilkos volt a modellem.

UJDONSÁGOK.

NAPIREND. Naptár. Szombat, április 3.

— Róm. kath.: Richard pk. — Prot.: Richard. — Görög-orosz: márcz. 21. Jakab az ifj. — Zsidó: Niz. 12. — A nap két reggel 5 óra 37 perczkor, nyugszik este 6 óra 30 perczkor. A hold két d. u. 4 óra 4 perczkor, nyugszik reggel: 5 óra 9 perczkor, földtávolban van déltájban.

A miniszterek nem fogadnak.

A Miénk kiállítása a Nemzeti Szalonban nyitva 9-5-ig. Belépődíj 1 korona. — Kaufmann Anglika-kiállítás a Szépművészeti Múzeumban nyitva fél 10-16! 2-ig. Belépődíj nincs. — Allandó kiállítás a Könyves Kálmán szalonjában nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — Az Uj Művészeti Szalon (Keckeméti-u. 3.) Nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — Fényképkiallítás az Urániában nyitva 9-8-ig. Belépődíj 50 fillér. — A Nemzeti Múzeum ásványtára nyitva 9-2-ig. — A Szépművészeti Múzeum nyitva 10-2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 10-1-ig és 3-7-ig. — A Néprajzi Múzeum zárva. — A Fővárosi Múzeum zárva. — Az Iparművészeti Múzeum nyitva 9-1-ig. — A Történelmi Képesarnok zárva. — A Földtani Intézet Múzeuma megtekinthető 1 korona belépődíjjal. — A Közlekedési Múzeum zárva. — A Széchenyi Múzeum nyitva 10-2-ig. — Az aquineumi múzeum nyitva egész nap. — A Technológiai Múzeum nyitva 9-1-ig. — A Ráth György Múzeum nyitva 10-4-ig. — Az Erzsébet Múzeum nyitva 9-től fél 1-ig és 3-4-ig. — A Nemzeti Múzeum könyvtára nyitva 9-1-ig. — Az Akadémia könyvtára nyitva 3-7-ig. — Az Egyetemi Könyvtár nyitva 9-12-ig. — A Fővárosi Könyvtár nyitva 9-2 óráig. — A Keresk. Múzeum könyvtára nyitva 9-2-ig. — A pedagógiai könyvtár és tanszerkiállítás nyitva 3-6-ig.

— Uj csillagkeresztes hölgyek. Mária Jozefa főhercegnő herceg Windischgrätz Lajosné szül. Széchenyi Mária grófnőnek és Wiedersperger báró Wiedersperger Jánosné szül. Chorinsky Jozefina bárónőnek a csillagkereszt-rendet kegyesen adományozta.

— Riasztó hír Edvárd királyról. Madridban ma az a hír volt elterjedve, hogy Edvárd királyt tegnap délelőtt Biarritzban könyvnyi szélhűtés érte. Bécsből jelentik, hogy ottani és berlini informált körökben Edvárd király állítólagos megbetegedéséről semmit sem tudnak. Párisba Biarritzból érkező táviratok este hírül hozzák, hogy Edvárd király teljesen jól érzi magát. Tegnap este nagy társaságban vacsorázott és néhány bibiztoját evett. Ezek az elsők voltak az idén s darabját 25 frankjával vásárolták Párisban az angol király számára. Ma délelőtt Edvárd király sétálni ment, délben pedig automobilon a spanyol határ mentén egy pyraenei faluba kocsizott megnézni a bask-ünnepet.

— Sven Hedin Budapesten. Sven Hedin, a világhírű svéd földrajzi kutató Bécsből holnap érkezik Budapestre. A kiváló vendéget Lóczy Lajos, a földtani intézet igazgatója és a magyar földrajzi társaság elnöke fogadja a társaság választmányának az élén. Vasárnap dr. Déchy Mór kaukázusi utazó estélyt, hétfőn pedig a földrajzi társaság disztrakomát rendez Sven Hedin tiszteletére. A lakoma az Országos Kaszinó külön helyiségében lesz.

— A postatakarékpénztár igazgatójának kinttetése. A király múlt hó 26-án kelt legfelsőbb elhatározásával Halász Sándor miniszteri tanácsosnak a m. kir. postatakarékpénztár igazgatójának, valamint törvényes utódainak a magyar nemességét donányozta „duna-földvári” előnévvel.

— Czimadományozás. A király Bittó István és dr. Vásárhelyi Zoltán miniszteri segédtitkároknak a miniszteri titkári címet jelleget adományozta.

— Meggyanusított nagykövet. Franciaország konstantinápolyi nagykövetét, Constans, az ifju-törökök lapja, a „Surrail Ummet”, azzal gyanusította meg, hogy a herakleai szénbányáknál kétféle frankot szerzett. Constans a nagyvezértől kért elégtételt, aki azonban azt felelte, hogy magánvadászról lévén szó, amelyhez a kormánynak nincsen semmi köze, a kormány nem is adhat elégtételt. Az ifju-török bizottság erre küldöttséget menesztett Constanshoz, hogy bocsanatot kérjen, de Constans a küldöttséget elutasította azzal, hogy titkos szövetségnek a tagjaival nem tárgyal és csak később, a nagyvezér közbenjárására fogadta a nagykövetség dragománját a küldöttséget, amely kijelentette, hogy a bizottság a gyanusítás szerzőit már megbüntette és helyreigazító nyilatkozatot fog közzétenni. A nagyvezér kérésére Constans elfogadta ezt az elégtételt. A helyreigazító nyilatkozat az ifju-törökök lapjában ma meg is jelent.

— Dr. Schiller Zsigmond jubileuma. Dr. Schiller Zsigmond, a Pester Lloyd felelős szerkesztője tegnap ünnepelte a lap kötelékében kifejtett újságírói működésének negyedszázados jubileumát. Előbb az alkalmából ma délelőtt dr. Kohner Adolf és Székely Ferenc, a Pesti Lloyd-társulat alelnökei, dr. Engel Aurél főtájtár és dr. Kabics titkár megjelentek a Pester Lloyd szerkesztőségében s a szerkesztőség tagjai élén üdvözölték a jubiléust, akinek díszes ezüst emléktárgyat nyújtottak át. A szerkesztőség nevében Singer Zsigmond főszerkesztő meleg szavakkal üdvözölte a jubiléus újságírót, aki meghatóan köszönte meg az ünneplést.

— Gróf Esterházy Ferenc meghalt. A tatai várur, galánthai és fraknoi Esterházy Ferenc gróf főrendiházi tag, valóságos belső titkos tanácsos és cs. és kir. kamarás ma éjjel egy bécsi szanatóriumban 50 éves korában meghalt. Esterházy Ferenc gróf 1859. június 10-én született Trouvilleben Franciaországban, mint néhai Esterházy Pál gróf és Esterházy Ilona grófné harmadik fia. Idősebbik bátyja, néhai Esterházy Móricz gróf, veszprémmegyei főispán volt. Az elhalálozott bátyja pedig Esterházy Jenő gróf, aki a jezsuitarendbe lépett. Testvéröccségei: Esterházy Pál gróf belügyminiszteri osztályfőnök és Esterházy Sándor gróf főrendiházi tag, testvérhuga Mária Anna grófné, aki apáca a budapesti Sacré Coeurben. Ferenc gróf Pozsonyban és Budapesten végezte középiskoláit, mint magántanuló. Majd katonai szolgálatba lépett s hadnagy lett a 4. sz. huszárezredben. A tényleges szolgálatától megvalva, a honvédelmszaksághoz helyezték át tartalékos hadnagynak. Atyjától a deveseri, veszprémmegyei birtokot örökölte, majd unokabátyja, Esterházy Miklós gróf halála után rászálolt a hatalmas tatai hitbizomány élvezetére is. 1893-ban vette nőül Prágában Lobositz Anna Berta hercegnőt. Házasságából három gyermek származott: a tizenkilencéves Ferenc Miklós, a jelenlegi tatai örökös, a tízéves Mária Anna és a nyolcéves Tamás Pál. Ferenc gróf a tatai majorátus birtokában nem folytatta azt a főúzó életet, mint elődje, az oligarchia hajlamu s művészeti és irodalompartoló „Niki gróf”, inkább családjának és a gazdaságának élt. 1895-ben a Tisza-féle téli választásokon szabadalvüparti programmal fellépett a tatai kerületben, de Világhy Gyulával szemben kisebbségben maradt. Körülbelül egy év óta betegeskedett s szanatóriumokban keresett bájjára orvoslást, de hiába. A veszprémmegyei Kis-Ganán fogják eltemetni, ahol a családi sírbolt van.

— Küldöttség a főkapitánynál. Ma délután egy 25 tagból álló küldöttség tisztelgett dr. Boda Dezső főkapitánynál, hogy megkérjék, vonja vissza Sajó Sándor rendőrtanácsosnak a kilenczedik kerületbe való áthelyezését. A küldöttség szónoka Bóthy László igazgató volt. A főkapitány válaszában sajnálkozását fejezte ki, hogy a kérésnek nem tehet eleget, mert az áthelyezés szolgálati érdekből történik.

— **Keresztelő Madridban.** Tegnap délután volt az ünnepes keresztelése *Ferdinánd* infáns és *Mária Terézia* infánsnő újszülött fiának. A keresztapát tisztelettel a király és a királyné töltötték be.

— **Zeppelin léghajója.** Ma délután Münchenbe érkezett Zeppelin léghajója és simán szállott le a katonai gyakorlóterem. A régensherceg a királyi család tagjaival és a miniszterekkel jó előre kiment üdvözölni gróf Zeppelint. Rengeteg közönség tödült meg nézni a léghajót és áttörte a katonai sorfalat. Délután félöt órakor szállott föl Dingelingban a Zeppelin I. a katonai léghajós osztály csapatának segítségével és a 150 kilométer utat másfél óra alatt repülte át Münchenig. Mikor a léghajó München felett lebegett, valóságos népvándorlás indult meg a gyakorlóterem felé. Az emberek a háztetőkre kapaszkodtak, hogy jobban lássák. Leírhatatlan lelkes volt az ujjongás, mikor a léghajó a város fölött manővrozott és ahány katonai zenekar csak van, valamennyi elindult hangos zeneszóval a gyakorlóteremre. Mikor gróf Zeppelin leszállt a parancsnoki hídról, a régensherceg hozzálépett, kezét szorította vele, gratulált és átnyújtotta neki a nagy aranyérmét. Munkatársai is kitüntetések kaptak. Egy óra hosszat maradt a katonai gyakorlóterem a léghajó, majd 3 óra 35 perckor ismét fölemelkedett, hogy visszatérjen Friedrichshafenbe. A felszállás is simán ment a katonai léghajós osztály segítségével és néhány pillanat alatt a „Zeppelin I.“ eltűnt a nézők szeme elől. A katonai zenekarok a himnuszot játszották, de a közönség örömrivalgásában a zene nem is hallatszott. A régensherceg, amidőn a birodalmi léghajó leszállási helyéről visszatért rezidenciájába, Vilmos császárhoz a következő táviratot intézte:

A német császár ő felségének Berlin. A birodalmi léghajó gróf Zeppelinnel és Sperling őrnagy vezetésével 1 órai ittudözés után a lakosság lelkes üdvözlésében közben fölszállt, hogy hazatérjen a Bodeni-tó mellé. A tegnapi oly kedvezőtlen viszonyok közt megkezdett út erős kitartással történt keresztülvittele általános osztatlan esodálkozást kelt és fénves bizonyítéka a zseniális alkotó erő legújabb művének. *Luitpold* régensherceg.

A régensherceg táviratára Vilmos császár a következőképp válaszolt:

Szíves köszönet táviratodban kifejezett meleg rokonszenvedéért és érdeklődésedért a birodalmi léghajó újabb sikere iránt. Én is nagyon örvendtem, hogy a „Z. I.“ katonai vezetés és legénység mellett minden nehézség dacára fényesen bevált. *Vilmos*.

A birodalmi léghajó 6 órakor Mindelheim, fél 7 órakor Memmingen, 7 óra 5 perckor Wangen, 7 óra 20 perckor Bodnegg, 7 óra 25 perckor Tettnang, 7 óra 35 perckor Friedrichshafenberg, 7 óra 40 perckor a Friedrichshafeni kikötő felett haladt el és 7 óra 55 perckor Mansellben leszállt.

— **Husvétii szünet az egyetemen.** A husvétii ünnepek alkalmából holnaptól kezdve április 14-ig szünetelnek az előadások és vizsgálatok az egyetemen.

— **A linzi új püspök.** A király dr. Hittmair Rezső bregenzi hittudományi tanárt linzi püspökké nevezte ki az elhunyt Doppelbauer érsek helyébe.

— **Castro daczol.** Bordeauxból jelentik, hogy *Castro*, Venezuela volt elnöke, aki utban van hazafelé, a hajón kapta meg a venezuelai kormány engedélyét a partraszállásra. *Castro*, aki eredetileg Venezuelába akart utazni, erre kijelentette, hogy most már azért sem megy laza, és megkérte a hajó kapitányát, hogy kössön ki Coloban, (Panama), mert ott akar partraszállani és megvárni a dolgok további fejlődését.

— **Gyilkossággal gyanúsított alezredes.** Londonból táviratozzák, hogy tegnap a lordok házában szóba került egy rejtélyes affér, melyről a klubokban már hónapok óta beszélnek. *Blyth* hadnagynak revolverlövés által okozott haláláról van szó. *Blyth* hadnagy akkor Patterson alezredest kísérte utazásaiban és a fáma *Blyth* halálának az okát felelőseinek nevével hozta összeköttetésbe. A hadügyminiszter a felsőház tegnapi ülésén kijelentette, hogy *Blyth* hadnagy vigyázatlanságból, vagy deliriumban öngyilkos lett. *Patterson* alezredesnek a hadnagy halálához semmi köze.

— **Wellington-émlék a waterlooi csatatéren.**

Brüsszelben a városbeli angol kolónia a waterlooi győztesnek, az angolok nemzeti hősi emlékszórot akar állítani. Az emléket a harcztérre, arra a helyre tervezik, ahol az angol hadosztályok *Wellington* parancsnoksága alatt mindaddig tartóztatták fel *Napoleont*, míg a *Blücher* vezérlete alatt elősiető poroszok győzelemre nem segítették őket a francziák ellen. Egy francia lap, amely a hírt átvette, azt írja, hogy *Wellington* ifjúkorában, amikor még nemességét nem nyert, *Welllesleynek* hívták és az angerei katonai iskolába is járt, ahol maguktól a francziáktól tanulta a hadászatot, mely tudományát aztán a francziák ellen használta fel.

— **Az alkoholbetegek gyógyítása.** Az Általános Közjótékonyági Egyesület a vallás- és közoktatásügyi minisztérium támogatásával alkoholbetegek részére népgyógyító-intézetet létesített Rákospalotán. Általános ismeretes az alkoholizmus romboló hatása, amely az ártatlan családtagok egzisztenciáját is tönkreteszi. E betegség ellen küzdünk kell és azoknak, akik önjajukból erre képtelenek, a javulásra, a gyógyulásra módot, alkalmat kell nyújtani. Az ily betegek azonban tapasztalás szerint csak megfelelő szomatériumi kezeléssel menthetők meg. Eddig Magyarországon nem volt erre mód. Az ez évi augusztus 1-én megnyíló szomatérium is csak a társadalom áldozatkészsége révén tartható fenn és fejleszhető. Bizalommal fordul tehát az Általános Közjótékonyági Egyesület a közönséghez, hogy hazafias áldozatkészségével, illetve adományaival a sikerhez járuljon hozzá. Az Általános Közjótékonyági Egyesület (VI., Eötvös-utca 8. szám) e célra legcsekélyebb adományokat is köszönettel vesz és nyugtázza. Számtalan mód és eszköz kínálkozik a közjótékonyág gyakorlására, melynek: halálesetek alkalmával szokásos koszorúmegváltás, el nem fogadott honoráriumok átengedése, újvívi köszöntések megváltása, hagyatékokból bizonyos százalék átengedése, stb. Ilyen és hasonló alkalmakkor az alkoholbetegek népszomatériumát kell figyelemre méltatni. Az adományokat vagy *Apponyi Albertné* grófnéhez (I., Uri-u. 52.) vagy dr. *Lányi Márton* főtitkárhoz (VI., Eötvös-utca 8., I. 2.) kell küldeni.

— **Az ügyvédjelöltekért.** A legutolsó napok alatt gyors egymásutánban két ügyvédjelölt tragédiájáról írtak a lapok, akik diplomával kezükben a nyomor és az éhen pusztulás elől menekültek a halálba. Ezekre a megdöbbentő szociális tünetekre célozva intézték hozzánk a következő sorokat: Nem nagyitok, midőn azt állítom, hogy a társadalmi osztályok egyikének a sorsa sem oly elhanyagolt, bizonytalan és kétséges, mint az ügyvédjelölteké. Valahány törvényt alkottak az ügyvédség szervezete, beléletére és egzisztenciális érdekeinek megvédelmezésére: az mind határozott ártalmára volt az ügyvédjelölteknek. Az ügyvédjelöltek fontos szerepet játszanak az ország jogszolgáltatásában s ezért közérdek volna annak a kérdésnek a megoldása, hogy az ügyvédjelöltek egzisztenciája miként volna biztosítható. Véleményem szerint erre a célra állami és társadalmi támogatás mellett egy az ügyvédjelöltek segítő házat kellene építtetni. Ez az épület legalább száz egyén részére rendezetnék be. A helyenküli jelöltek ezután itt néhány hétig — míg állást kapnának — teljes ellátásban részesülhének. Vagy pedig valamely budapesti menedékházat kellene úgy szervezni, hogy az fogadhatná magába az említett módon az állás nélküli vagy beteg ügyvédjelölteket. Az ügyvédi kamara felügyelete alatt feltétlenül kell alapítani ilyen szervezeti menedékhelyet. Mert az mégis lehetetlen állapot, hogy egyetemet végzett és a legmagasabb kvalifikációval bíró intelligens elem a nehéz élet harcában teljesen magára hagyatva a züllés útján a halálban találjon megváltást. Ez szégyene társadalmunknak, szégyene az intelligenciának és szégyene a mai kor „magas“ civilizációjának. Az igazságügyi kormány figyelmét szeretném e pillanatban e baj szanalása érdekében e nagy tétengő sebre felhívni. Mert az államnak is fontos érdeke az, hogy megmentse a zülléstől az idegeket és életenergiát elcsorvasztó nehéz élet-halálharczótól a jövőendő ügyvédjeit.

— **Lengyel herceg magyar birtoka.** Lubomirsky Kázmér lengyel herceg, az osztrák képviselőház tagja két nap óta tárgyalást folytat aradi birtokosokkal Aradmegyének egyik nagy erdősegekkel borított birtokának megvétele tárgyában. A herceg negyven millió koronát szánt magyarországi birtokok vásárlására.

— **Gróf Komarovszki gyilkosai.** Két évvel ezelőtt nagy feltűnést keltett az a borzalmas gyilkosság, amelyet mintegy félmillió korona biztosítási összeg megszerzése céljából gróf *Komarovszkin* követtek el Velencében. A két esztendeig tartó vizsgálat eredménye gyanánt *Naumovot*, egy fiatal orosz, aki *Tarnovszka* asszony imádója volt és aki gróf *Komarovszkira* féltékeny volt, gyilkosság büntette, *Tarnovszka* asszonyt felbujtás és bűnrészesség, *Prilukov* orosz ügyvédet pedig ugyancsak bűnrészesség miatt helyezték vád alá. A nyomozás során kétségtelenül kiderült, hogy *Tarnovszka* asszony és *Prilukov* szövetséget létesítettek abból a célból, hogy a gróf *Komarovszki* által *Tarnovszka* asszony javára biztosított félmillió koronát bűnös uton mielőbb megszerezzék. A gyilkos *Naumov* vallomásaiban beismerte, hogy a büntetett *Tarnovszka* iránt érzett szenvedélyes szerelemből követte el *Tarnovszka* asszony folyton ártatlanságát hangoztatta, viszont *Prilukov* ügyvéd az egész büntetett értelmi szerzőségével *Tarnovszka* asszonyt vádolja és azt hangoztatja, hogy a valódi tényállás ismerete nélkül segédkezett *Tarnovszka* asszonynak és ennek igazolására tanukra is hivatkozik. *Prilukov* egyik volt titkára vallomásaiban az ügyvédet rendkívül szorgalmas és becsületes embernek mondta, aki moszkvai irodáját nagy ügyességgel vezette. Sokat keresett, hozzátartozóit azonban nagy mértékben támogatja. *Tarnovszka* asszony iránti érzalmei 1905-ben kezdődtek. Utóbb már közös háztartásra is léptek. *Prilukov* azt állítja, hogy *Naumovot* egyáltalában nem ismerte és nem ismeri. *Tarnovszka* asszony a börtönben is nyugodtan viselkedik és sokat imádkozik a meggyilkolt gróf *Komarovszki* fényképe előtt. Az esküdtzéki tárgyalást előreláthatólag május havában tartják meg, a velencei esküdtzék előtt.

— **A csillagok örültje.** Chicagóból írják, hogy *George H. Castell*, az ottani egyetem csillagásza és a csillagászat tanára hirtelen megőrült. Azok a csillagászok, akik *H. Castellt* ismerték: a legképzettebb csillagászok egyikének tartották őt, amit egyébként eddig megjelent csillagászati művei is kétségtelenül tesznek. Az a papírdarabka, amely a megőrült csillagász utolsó írása volt, rendkívül érdekes bepillantást enged a kétségtelenül lángeszű ember lelki világába. A megőrült csillagász legutolsó elmélkedése a következő volt:

„Elnézem az eget. Vajjon nem a mi életünk képe ismétlődik-e meg ott? Ott van a nap, az a hatalmas, félelmetes zsarnok, aki elől rettegve buvik el az égbolt összes lakója; a hold, ez az árnyék- király, aki pöffeszkedve ül ki az égre, hogy megtassa hatalmát és tekintélyét — persze, miután a nap már aludni tért; azután ott vannak a bolygók, ezek a száműzött tékozló fiúk, akik futnak az atyjuk haragja elől . . . ; aztán a hulló csillagok, ezek a boldogtalan öngyilkosok, akik a „lenni, vagy nem lenni“ mérlegében: ez utóbbira tevék érveltek; aztán következnek az üstökösök, ezek a boldogtalan lángelmék, akik jönnek, ragyognak és „önlángjukban pusztulnak el“ És végül ott a sok millió apró, igéző, szürke csillag, amelyekről nem szól a krónika, akik éheznek, fáznak, nyomorognak, reménykednek és egy jobb jövőben bízognak. Minek vannak ezek? Hogy egyesüljenek és lángszeket alkossanak? Visszont mire valók a lángszek? . . . Ah, de hagyjuk! E sors vérzi szívem, inkább elfordulok tőle . . .“

A lángeszű csillagásznak ezek az utolsó sorai kétségtelenül elárulják, hogy nemcsak kiváló tudós volt: hanem még poétalelek is lakott benne.

— **Az egyetemi ifjuság a lengyel nyelv érdekében.** Az egyetemi ifjuság körében mozgalom indult meg, hogy minél többen hallgassák a lengyel nyelvi előadásokat az egyetemen. *Deiches Jakab*, a lengyel nyelvtan egyetemi magántanára e célból most külön kurzust tart a jogi karon is.

— **Szerencsétlenül járt gyermek.** *Singer* Márkus zöldségkereskedő tegnap délután *Havas-utca* 2. számú lakásáról sétálni küldte négy apró gyermekét két cseléddel, *Hettinger Teréz* mindenessel és tizenhárom éves lányával. A Petőfi-téren a gyermekek meg szomjaztak s a fiatalabb cseléd egy uszályhajóra vitte őket, ahol megitta s egyenkint vitte őket a partra, ahol az idősebb cseléd vigyázott rájuk. Eöször a két éves *Vilmát* tette a partra. Mire a harmadikkal is a partra ért, a kis *Vilma* eltűnt. Azt hitték, hogy eltűnt valahol, keresték, de nem találták. Valószínű, hogy a kis gyermek belesett a Dunába és az úr esodorta. *Hettinger Teréz* a rendőrség gondatlanságából okozott emberlét miatt letartóztatva.

— **A pinczerek nem sztrájkolnak.** A budapesti kávépartársulat elnöksége a következő nyilatkozatot teszi közzé: Egyes lapok arról adnak hírt, hogy a budapesti kávéházi pinczerek sztrájk előtt állanak, eőt hogy a sztrájk kitörése már csak napok kérdése. A kávépartársulat ezt a hírt szándékosan közrebocsátott hangulatkeltésnél egyébként nem tartja, mert beható tudakozásának eredménye szerint a ténylegesen munkában levő pinczerek helyzetükkel teljesen meg vannak elégedve és a sztrájkra semmi okuk nincsen. Az ipartársulat biztosította a munkásoknak összes jogait, folyó hó elsején pedig életbeléptette a magasabb fizetést is és tette ezt önként, pusztán a munkások iránt tanúsított jóindulatból, mert — mint ismeretes — ma a pinczereknek kollektív-szerződésük nincsen és a szakegyletüket a hatóság felfüggesztette. Az ipartársulatnak tudomása van azonban arról, hogy a felfüggesztett szakegyletet néhány, sereg nélkül maradt vezére tényleg sztrájk előidézésén fáradozik. Az ipartársulat tagjai nyugodtan néznek elébe ennek a mozgalomnak, amely voltaképpen nem is ellenük, hanem a nagyközönség ellen irányul. A kilátásba helyezett harc tehát nem eredményezhet egyebet, minthogy a még munkában levő néhány izága pinczertől, akiket munkaadóik eddig is csupán humanizmusból türték meg, egy csapásra megszabadul a kávépartársulat, a tisztességes munkásság és a fogyasztó közönség, amely a kávéházakban rendet és kényelmet, nem pedig folytonos zavarokat keres. Az ellenkező híresztelésekkel szemben kijelenti továbbá az ipartársulat elnöksége, hogy a társulat vezetőségében megvan a hajlandóság a békés megegyezésre, tisztán gazdasági alapon, de a pinczerek vezetői ragaszkodnak hatalmi kérdésekhez, amelyekben pedig a munkaadók semmi körülmények között sem hajlandók engedni.

A kávépartársulat mai lapokban egy kommunikét adott le, amely a valósággal meg nem egyezik és a pinczerek részéről erre vonatkozólag a következő nyilatkozatot közzétételére kértünk fel:

A kávépartársulat szervezete eddig se hivatalosan, se nem hivatalosan a sztrájkról nem beszélt, sőt ellenkezőleg, a békét akarják s igyekeznek a kávépartársulat izgatottságát csillapítani, azonban éppen a kávépartársulat egy része nem akarja a hatalmi eszközöket, a munkaközvetítés monopolizálását kizárni s éppen a kávépartársulat által fölvetett eme hatalmi kérdés miatt nem jöhetett létre a béke, noha a segédtek többször tettek békeajánlatokat. A kávépartársulat éppen a hatalmi kérdéseket akarják kikapcsolni azáltal, hogy a munkaközvetítést a munkások és munkaadók testületei által közösen akarják végeztetni. Nemsokára újabb békeajánlattal lépnek a kávépartársulat elé s ezeknek lesz alkalmuk a nagyközönségnek bebizonyítani, hogy tényleg akarják a békét.

— **Öngyilkosság az árverés miatt.** Megrendítő eset történt Nagyváradon dr. Weimann Jenő nagyváradai ügyvéd házában. Barna János győri gazdát Kresz Mór ügynök száz korona közvetítési díjért bepörölte. Dr. Weimann Jenő nagyváradai ügyvédet bízta meg a képviselővel, aki árverést tüzetett ki a gazda ellen. Barna János tegnap bejött Nagyváradra, fölkereste az ügyvédet, akitől a fizetésre halasztást kért. Az ügyvéd nem adott halasztást. Kettőjük közt sokáig heves szóharca folyt, végre a gazda eltávozott és a lépcsőházban agyonlőtte magát. Az eset nagy feltűnést kelt. Az egyik verzió szerint a gazda az ügyvédet akarta agyonlőni. Az öngyilkos gazda fia azt mondja, hogy az apja revolver nélkül ment be Nagyváradra és ott vásárolta a revolvért.

— **Steinheilné leleplezéseivel fenyeget.** Egy párisi távirat szerint a „Matin“ arról értesül, hogy Steinheilné politikai személyisége leleplezésével fenyegetőzik, ha nem szüntetik meg ellene az eljárást. Steinheilné abban az időben, amikor Faure Felix köztársasági elnöknek volt a barátnője, sok politikai intrikába láthatott be és nem egy stróbernek alacsony törekvéseit tudhatta meg. Ha van alapja a „Matin“ közlésének és Steinheilné tényleg ezekben a titkokban az elárulásával fenyegetőzik, hogy megakadályozza a pörét, akkor ezzel indirekte már beismerte a bűnösségét.

— **Egy fiatal asszony tragédiája.** Soproni levelezőnk írja a következőket: Zeidner Keresztély, fegyintézeti őr, alig fél éve nősült és tizenhét éves fiatal nevelővel a legboldogabban élt. Ugyanabban a házban lakott egy Göllné nevű asszony. A két asszony apró háziasszonyok voltak mindig szívesen kíségtették egymást és igen jó viszonyban voltak. Tegnap Zeidnernek zsirra volt szüksége, átment tehát Göllnéhez kölcsönkérni, de az nem volt otthon. Mivel a dolog sürgős volt, odament a konyhaszekrényhez, ahonnan egy kis zsirt és egy darabka szalonnát vett ki magának. A konyhában játszódozó gyermekeknek pedig megmondta, hogy szólnak majd az anyjuknak, hogy másnap visszajár, a kölcsönt. A gyermekek át is adták az üzemet anyjuknak, de Göllné féktelen dühre gerjedve, átrontott Zeidnerre lakására és daczára annak, hogy Zeidnernek egy tizkoronást dobott elébe a kölcsön kielégítésére, durva módon tolvajnak nevezte. Az érzékeny Zeidner erre leemelte férének a falon függő revolverét és megfenyegette vele Göllné, hogy: lelövi, ha ki nem megy a házból. Göllné rávetette magát, kicsavarta kezéből a fegyvert és az utcára futva, orditozni kezdett, hogy Zeidnernek le akarta löni. A nagy lármára előkerült rendőr Göllnével felsietett a lakásba, ahol bezalmas látvány tárult eléjük; az ajtó és asztal között, nagy vértócsában feküdt Zeidner, aki borotvával egészen az agygerincig átvágta a nyakát és meghalt. Dr. Stengl Antal vizsgálóbíró azonnal megindította a tragikus ügyben a vizsgálatot.

— **A Műbarátok Körének közgyűlése.** A Műbarátok Köré ma délután tartotta ezidei rendes közgyűlést gróf Festetics Pálné elnöke alatt. Az elnöki megnyitó után, amely nagy hatása gyakorolt a jelenvolóakra, dr. Berzeviczy Albert, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke kért szót és általános élénk helyeslés mellett emelte ki, hogy a legnagyobb érdeme abban a fényes sikerben, amelyet a Műbarátok Körének utolsó évi működése felmutat, az elnöklő gróf Festetics Pálné van; az ő lelkesedésének, nemes ügybuzalmának, tapintatának és szeretetreméltóságának köszönhető. A kisorsolás következtében üresedésbe jött husz választmányi tagsági helyre a közgyűlés Csathó Aurél indítványára egyhangúlag választotta meg az elnökség által ajánlott következő tagokat: Gróf Apponyi Sándorné, dr. Boöthy Zolt, dr. Czákó Elemér, gróf Csáky Albin, gróf Dessewffy Miklós, Enyedi Lukácsné, báró Forster Gyula, gróf Hadik-Barkóczy Endre, Hatvany Károly, báró Haupt-Stummer L. né, gróf Károlyi Mihály, Lánycy Gyuláné, Matlekovits Sándorné, Medvevözy-Zichy M. grófné, dr. Nemeshegyi Béla, báró Orozdy Fülöpné, gróf Pajacevich Márk, Pekár Gyula, báró Révay Simon és gróf Tisza Istvánné. A számvizsgáló bizottság tagjai lettek: Elek Pál, Lovag Falk Zsigmond, dr. Haberer I. Pál, dr. Hajduska Emil és báró Herzogh Péter.

— **Kivégzés Lembergben.** Holnap reggel végzi ki a hóhér Zaback Péter 28 éves mészáros, aki anyjának és két napszámos segítségével másfél év alatt Grodekben több rablógyilkosságot követett el zsidó keresmárosokon. Az esküdtszéki tárgyaláson Zaback örültséget tettett, de a törvényszéki orvosok épelméjűnek találták. A második tárgyaláson is próbálta szimulálni az örültséget, megint hasztalan. Az egyik napszámos az esküdtszék verdiktje alapján életfogytig tartó fegyházra, Zabackot halálra ítélte a törvényszék. Az elítélt folyamodott, hogy hat nappal halasztsák el a kivégzést, de kérvényét elutasították.

— **Megállott a berlini villamos.** Berlinben a magas és földalatti villamos központi gépcsarnokában rövidzárlat folytán robbanás támadt, mely az egyik magas feszültségű áramot fejlesztő gépet megrongálta, miáltal a forgalom a villamos vasuton több mint egy óra hosszúra megakadt. Egy gépcsarnokból kirepült széndarab egy arramenő hőlgyet megsebesített.

— **Elégett kisleány.** Barta Sándor ócsvári tanyagazda leánykája a napokban forró vízbe esett és égési sebeibe belehalt. A hatóság elrendelte a holttest felboncolását, azonban a lakosság babonából ellenszegült s az orvosoknak a boncolást nem akarta megengedni. A boncolás színhelyén többen összegyűltek s az elüljáróság kénytelen volt a csand-örseget igénybe venni, akiknek sikerült a tömeget szétverni. A felbujtogatók ellen hatósági erőszak miatt megtörtént a feljelentés.

— **A don Juan sirja.** A németországi Gnesenből kalandos házasságszédelgés híre érkezik. Szerepel a dologban halotti koszorú, sir, vasuti katasztrófa és minden. Egy gneseni vasuti hivatalnok gyakran került Berlinbe s itt valahogy megismerkedett egy fiatal leánnyal, aki egy berlini professzor családjánál van alkalmazva. Szerelmi viszony fejlődött ki köztük s a hivatalnok el is jegyezte a leányt. Mikor már közeledett az esküvőjük napja, a leány vőlegénye unszolására elhagyta állását és bevásárolt már butort, mindent a háztartáshoz. Az esküvőről a vőlegény azonban nem igen akart beszélni, még tudni sem akart róla, hogy kikerüljön a csávából, beavatta egy gneseni barátját a dologba, ez aztán radikálisan akarta megoldani a kérdést. Írt a menyasszonynak egy roppant szomorú levelet, melyben közölte vele, hogy Justerburg állomás előtt vonatkisklás történt s szegény barátja áldozatul esett a katasztrófának. A temetés harmadnapon lesz Gnesenben. A leány aznap délelőtt mély gyászban meg is jelent Gnesenben. A pályaudvaron vőlegénye barátja fogadta és közölte vele, hogy elkésett. Szegény barátja holtteste annyira meg volt csonkítva és össze-vissza darabolva, hogy egy nappal előbb már tegnap temették. A jó barát el is vezette a leányt a temetőbe s mutatott neki egy frissen bantolt sirt, ez vőlegénye sirja. A leány elhelyezte a siron a magával hozott koszorút, rövid imát mondott, aztán visszautazott Berlinbe. Utközben kitört belőle nagy bánata, zokogva mondta el nagy bánatát a vasuti tisztviselőknél. Ezek nyomban átlátták a szitán s azt tanácsolták a leánynak, menjen csak vissza Gnesenbe s tegyen följelentést a derék vőlegénye ellen. A leány meg is fogadta a tanácsot s a vőlegény meg is került hamarosan. Kiderült, hogy nős ember és több gyermek apja. Nyomban felfüggesztették hivatalától, azonkívül a bíróság előtt is felelni fog szédelgéseért.

— **Leütött pénzeslevélhordó.** Berlinben egy Eulenburg nevű levélhordót két súlyos fejszevel, eszméletlenül találtak egy ház első emeletén. Eulenburg levélhordó súlyos megsebesítéséről a rendőrség a következő részleteket állapította meg: A levélhordótól 455 márkát raboltak el, de a saját pénztárcája is hiányzik, amelyben 200 márka volt. Az a ház, ahol a támadás történt, a belváros egyik legforgalmasabb utcájában fekszik. A gyilkos merénylet az első és második emelet között a lépcsőn történt. Eulenburg levélhordót hátulról orozva ütötték le és fejjel a falnak zuhant s elvesztette eszméletét. Sebesülése súlyos ugyan, de nem halálos. Kihallgatni eddig még nem lehetett, mert nem tért magához. A tettes kézrekerítésére a rendőrség 1000 márka díjat tűzött ki.

— **Az amerikai „kukoriczakirály“ Oroszországban.** Newyorkból írják, hogy az orosz kormány meghívót küldött Leonard B. Clore, hírneves franklini kukoriczatermelőnek, hogy menjen Oroszországba. Az orosz kormány azt szeretné, ha Clore három évig maradna Oroszországban és megtanítaná az orosz birtokosokat, miként kell amerikai módszer szerint gabonát és különösen kukoriczát termeszteni. Az orosz kormány négyezer dollár évi fizetést biztosít Clorenak és azonkívül fedezi az összes kiadásokat. Mr. Clore régi idő óta ugy ismerik Amerikában, mint a kukoriczatermelők királyát. A párisi, buffalói, chicagói és st. louis-i kiállításokon értékes díjakat nyert és tavaly decemberben az omahai gabonakiállításán szintén neki ítélte oda az első díjat az American Corn Growers Association. 1907 október havában Chicagóban rendeztek kiállítását és Clore az általa termesztett kukoricza csövét 250 dollárért adta el. Ekkor szintén elnyerte az első díjat, vagyis nyolcezer dollárt. Clore valószínűleg elfogadja az orosz kormány meghívását és még a tavasszal Oroszországba megy.

— **Házasság.** Agotai Lajos Jenkins William Arthur (London) és neje, szül. Horswell Christina leányával, Violettel április 3-án, szombaton délután fél 1 órakor tartja esküvőjét Budapesten, a VII. ker. plébánia-templomban.

— **Nászajándékok.** Jegygyűrűk legelőnyösebben Polgár Kálmán nádorás ékszerboltján, Budapest, VII., Erzsébet-körút 29., 1. em. szerezhetők be. Nagy képes album-árjegyzék bérmentve küldetik.

— **Kinaiak Szabadkán.** A Bácska legnagyobb városának, Szabadkának lakossága közé új népelem vegyült: a magyarokon, szerbekben, bunyevácokon és cigányokon kívül most már kínai lakosai is vannak Szabadkának. Egy könyvatos ujság jelenti, hogy Szabadkán három kínai, név szerint *Ling Niev Poza, Tien Isang* és *Ling Iní Poza* iparengedelmet kapott a kőfaragó-mesterség folytatására. A három kínai remélhetőleg nem lesz veszedelmes versenytársa a szabadkai kőfaragóknak, — de érdekes, hogy a sárga faj vándorlásának hullámai már a Bácskáiáig is eljutottak.

— **Légújítások veszedelme.** Bazin mellett, a szőlők között ma egy léghajó szállt. A léghajó, melyben a bécsi léghajóegyesület két tagja volt, a lebecsítésnél egy fán megakadt és a szél veszedelmes helyzetbe hozta a léghajóban ülőket. A szőlőben dolgozó munkások segítségére mentek a léghajósoknak és kiszabadították őket a kellemetlen helyzetükből. A léghajósok vonaton utaztak vissza Bécsbe.

— **Gyilkosság, öngyilkosság.** Sárvárt kigyuladt Tomka József odaváló kalapos-mester háza és szélviharban gyorsan terjedt át a tűz a szomszédos házakra, úgy hogy csak nagy nehezen tudták megmenteni a közeli kisedővő-intézet épületét: a paplakot, meg a templomot. A tűzveszedelem gyújtogatás következtében támadt Tomka kalapos-mester Samu nevű huszonnyolcz esztendő zavaros elméjű fia agyonlőtte a házában lakó Szán'ó Géza vargát, azután felment a padlásra, felgyújtotta a házat és forgópisztolyával mellbelőtte magát.

— **Különös szerelmi dráma.** Egy newyorki tudósítás szerint Ohio államnak egy kis városkájában különös szerelmi dráma játszódott le. Schmédné, egy férjes asszony, szerelmi viszonyt folytatott egy fiatalemberrel. Néhány nappal előbb az asszony találkat adott szeretőjének egy magányos helyen, ahol hirtelen revolvért rántott elő és ezekkel a szavakkal:

— **Megesküdtem, hogy megöllek!** — lőtte a fiatalembert. Az ügyésznek az asszony bevallotta, hogy a férje tudomást szerzett a tiltott viszonyról és ezért dühében pisztolyt fogott az asszonyra és megeskette, hogy szeretőjét agyon fogja löni. A légyottot is urának kivánságára adta az asszony, akit az egészen odáig elkísért és új fenyegetésekkel igyekezett a gyilkosságra rábeszélni, majd elszietelt rendes napi dolgainak a végzésére, hogy ezzel alibit szerezzen magának. Az asszony annyira befolyása alatt állt férjének, hogy ámbár szerette a fiatalembert, mégis végrehajtotta a gyilkosságot. A férjet gyilkosságra való felbujtás miatt letartóztatták.

— **Új postagyűjtőhely.** Az ideiglenesen beosztott Budapest 63. sz. postai gyűjtőhely a VI. ker., Lehel-utca 1. számú házában levő üzlethelyiségben a budapesti 62. sz. (nyugoti pályaudvari) postahivatal felügyelete alatt április hó 5-én ismét életbe lép. A postagyűjtőhely hivatalos óráit hétköznapokon reggel 8—12-ig, délután 2—6-ig tartja. Vasárnapokon és ünnepnapokon a gyűjtőhely kezelése szünetel. A gyűjtőhely bárhová szóló díjköteles ajánlott küldemények, továbbá belföldre, Ausztriába, Bosznia-Hercegovinába és Németországba szóló érték nélküli, vagy 400 korona értékig terjedő csomagok (utánvéttel vagy anélkül) felvételével foglalkozik.

— **Leégett faraktár.** Sátoraljaújhelyen egész napon át óriási szélvész dühöngött. A vasuti állomás fa- és szénrakodóhelyén tűz támadt, amely a szél által élesztve, csakhamar nagy arányokat öltött. A szén- és hasábfakészlet majdnem teljesen elpusztult. A tűz lokalizálására katonaságot rendeltek ki, hogy a vasutállomáson felhalmozva lévő különböző árukat megmentésék. Az árukat sikerült elszigetelni, a tűz azonban még tart. A közlekedést, amely egyideig fennakadt, ismét helyreállították.

— **A sikkasztó rendőrfogalmazó a börtönben.** Megirtuk a napokban, hogy a fiumei rendőrségen több ezer korona sikkasztásnak jöttek nyomára, melyet a fiumei autonóm-párt egyik vezető embere, a magyarság legnagyobb ellensége, *Steindl Ottone* rendőrfogalmazó követett el. Dr. Vio Ferencz polgármester azonnal fölfüggesztette állásától a hűtlen tisztviselőt, ma pedig, minthogy a vizsgálat közben folyton újabb sikkasztást fedeztek fel, *Steindl* letartóztatták.

— **Gambetta exhumálása.** Nizzában ma délelőtt ünnepiesen elhelyezték Gambetta földi maradványait az ujonnan épített mauzoleumban. Az exhumálás után a koporsót egy másikkal cserélték ki, amelyet a trikolorral díszítettek. Az ünnepies aktuson a hatóságok, Gambetta családjának tagjai és számos barátja vettek részt.

— **Egy angol nő kalandja Flórenczben.** Sajátságos és furcsa kalandja volt legközelebb egy fiatal angol nőnek, miss *Margareth Chrystalnaé*, aki barátnője kíséretében Flórenczbe érkezett. A két hölgy a város meglátogatására indult, ahol a hőmpölygő embertömegben szem elől tévesztették egymást. Miss Chrystal hosszabb keresés után sem talált a szállodára, amelyben lakott, a járókelőknél pedig hiába kérdezősködött, mert csak angolul tudott beszélni. Amikor már végső kétségbeesésében sirásra fakadt, a flórencziek örültek tartották, a rendőrség pedig a bolondokházába szállíttatta, ahol a szállodatulajdonos és barátnője csak a kor reggeli órákban akadtak rá. Ez a kaland annál értelmetlenebb, mert Flórencz így tavasz táján zsúfolva van angolokkal és ugyszólván minden kocsis meg hordár beszél, vagy ért egy keveset angolul.

— **A szocialista Páris.** A párisi községtanács ebben az évben csupa szocialistából fog állani és az elnöke, aki a polgármester szerepét tölti be, szintén szocialista. Neve *Chaussard* és azelőtt munkás volt. A szocialisták úgy kapták meg a többséget, hogy a radikálisok az utolsó pillanatban hozzájuk csatlakoztak és ennélfogva egy szavazattal győztek. Ez az eső tset, hogy Páris városa élén szocialista férfi áll. Megjegyzendő, hogy a községtanács és elnöke semmiféle hatáskörrel nem bír, mert a végrehajtó hatalom a szajnai prefektus kezében van és ha jónak látja, az összes határozatot megsemmisítheti.

— **Örült a kolostorban.** Borzalmas eset történt Olaszországban a Mária-testvéreknek a S. Kateria della Rota-templom mellé épített kolostorában. A kolostorban lakott Riccioti Rajnolda, az intézet világi felügyelőjének huga, akinek atyja Alatriban vagyonos kereskedő. A leány Rómában a felső kereskedelmi iskolát látogatta. Tegnapeelőtt megjelent a kolostorban Padroni Napoleon hatvanhét esztendő egykori Garibaldista, az öreg Ricciotinak régi bajtársa és kijelentette, hogy bevezetni óhajt barátnőjének leányával. A leánykát beküldötték a társalgóba, ahol szívesen üdvözölte atyjának barátját, aki csak nemrég kereste föl leányával együtt, aki Riccioti Rajnoldának barátnője volt. Alig maradt Padroni egyedül a leánynyal, amikor egy hosszú vadászkést rántott elő és többször a leányka felé szurt, aki fején, vállán és hátán súlyosan megebesült. Még volt annyi ereje, hogy kivánszorgott a szobából s a folyosón ajultán összesett. A leánykát kórházba vitték, sérülése halálos. A templom plébánosa és a kolostor szolgálai ezalatt beharantak a szobába, ahol vértócsában haldokolva találták Padronit, aki nem kevesebb, mint tizennyolcz sebet ejtett magán. Még élt, amikor a plébános ellátta az utolsó kenettel, de néhány percczel később meghalt. A vizsgálat kiderítette, hogy Padroninak néhány nappal ezelőtt meghalt a leánya s a fájdalom nyilván elvette az esztét. Padroni az olaszországi köztársasági pártnak évtizedeken át egyik vezéralakja volt. Lelkes hív volt Garibaldinak, akinek temetésén ő vitte Garibaldi mellszobrát.

— **A parányi rekruta.** Mortagne francia város sorozó-bizottsága előtt április elsején egy Julien Touchard nevű ember jelent meg. 1888-ban született, tehát huszonegy éves, vagyis megütötte a rekruta-mértéket. Julien Touchard ha tán a világnak nem is, de Franciaországnak mindenesetre a legkisebb rekrutája. A magassága mindössze 88 centiméter, a súlya pedig husz kilogramm. Bár, mint mondtuk, huszonegy esztendő elmúlt, általában gyermekruhában jár, ami érthető, mivel szemre senkisé megbecsüli hét évesnél többre. A csöpp ember egészen normális testalkattal jött a világra, de attól fogva, hogy himlő ellen beoltották, egyszerre abban maradt a fejlődése. Érdekes, hogy négy testvére teljesen normális alakú, s egyik bátyja éppen most katonáskodik.

— **Az amerikai magyarok az ajkaiaknak.** Az ajkai bányakatasztrófa szerencsétlenül járt áldozatai részére a clevelandi „Szabadság” című lap is gyűjtést indított, amely igen szép eredménynyel járt, amennyiben 3800 dollárt, magyar pénzértékben tizenkilencezer koronát juttatott a szerencsétlenül jártak hozzátartozói részére. Szívesen emlékezünk meg az Amerikába szakadt magyarság eme nemes áldozatkészségéről.

— **Robbanás egy üveghutában.** Az egyesült magyarhoni üvegyárak gömörmegeyi ujtalvölgyi telepén tegnap este egy közilámpa lángjától a kőolajtartály felrobbant. Egy munkás életét vesztette, kettő pedig éleveszélyesen megsérült. Az üveghuta kemenczéivel és irodahelyiségeivel, valamint a mintáruaktárral, továbbá egy lakóház s egy istálló teljesen leégtek. A tüzet csak az éjjeli órákban sikerült a gyári és a rimakokovai tűoltóság nagy erőmegfeszítésével lokalizálni. A kár ugyan csak mintegy 100.000 koronára tehető, mindazonáltal a lakosság körében nagy a lehangoltság, mert a virágzó gyártelep, ahol a lakosságnak nagy része foglalkozásban állott, elpusztult és a munkások kereset nélkül maradtak.

— **Öngyilkos főhadnagy.** Szegeden Kaiser Nándor 55. gyalogezredbeli főhadnagy ma hajnalban lakásán browning-revolverrel szívenlőtte magát. Tettének oka ismeretlen.

— **Lázadás egy női fegyházban.** A lankovitzai női fegyházban a fegyencznök fellázadtak és az intézet butorzatát, edényeit darabokra törték, az ablakokat bezúzták s az ételeket kidobálták az utcára. Amikor estefelé a bányászok hazafelé mentek, a foglyok kikiabáltak hozzájuk:

— **Meusetek meg, jöjjetek be és szabadítsatok meg, mert nagyon rosszul bántak velünk!**

A botrány egészen esti kilencz óráig tartott, amikor dr. *Herzog* kerületi csendőrpáncsnok Voitsbergből megérkezett és a magával hozott csendőrök segítségével a rendet helyreállította. Alighogy a csendőrség eltávozott, a rab asszonyok újra lázongani kezdtek, úgy hogy a csendőrség kénytelen volt újból közbelépni. A vizsgálat kiderítette, hogy semmiféle alapos okuk sem volt az elégedetlenségre, mert az élelmezést kielégítőnek találták.

— **Tűz a pusztán.** Tarcsa-fürdő mellett fekvő Világos-pusztá, amely gróf Batthyány tulajdona, tegnap ismeretlen okból teljesen leégett. Az egész környék tüzoltósága megjelent, de a nagy szél miatt az épületeket nem lehetett megmenteni. A kár 30.000 korona.

— **Tűz a fiumei petroleumgyárban.** Fiumében ma hajnali negyedfél órakor a Magyar Kőolaj-finomító Társaság fiumei petroleumgyárában a tizenegyedik számú nyersolajtartó, amelyben naftát készítettek, felrobbant. Az égő nafta utólérte a menekülő *Danneo Matteo* munkást és *Stadero* Frigyes fűtőt, akik rendszeren a kazán mellett dolgoztak. A munkások csak mintegy ötven lépésvyire futhattak s ott utólérte őket a folyó naftatűz. Az egyik munkás olyan veszedelmes égett sebeket szenvedett, hogy meghalt. A segítségül siető munkásság olyképpen lokalizálta a tüzet, hogy a rezervoár tartalmát a tengerbe bocsátották s így a tüzet reggel hetedfél órakor eloltották. A kárt 150.000 koronára becsülik.

— **Hirtelen halál az utcán.** A Verseny-utca 20. számú ház előtt ma délután hirtelen összeesett egy 30—35 évesnek látszó, munkásöltözetű nő. Mire segítségére siettek, már meghalt. Valószínűleg szívizékhűdés ölte meg. Holttestét bevitték a törvényszéki orvostani intézetbe.

— **Rendőri hírek.** *Elmebajos asszony.* Tegnap a Sós-fürdő közelében a rendőr figyelmét egy gyanúsán viselkedő uriaszony vonta magára. Az asszony szavalt, énekelt, majd vetkőzni kezdett. A rendőr bekísérte a főkapitányságra, ahol megállapították, hogy *Fischer Mórné*, született *Weisz Róza* a neve s veszedelmes örlt. A lipótmezei elmegyógyintézetbe vitték. — *Hirtelen halál.* Tegnap este a Pannónia-kávéházban *Wohl Lajos* pincér hirtelen rosszul lett és meghalt. Szívizékhűdés ölte meg. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték. — *Öngyilkos leány.* Orbán Mária házileány ma reggel összeveszett a szüleivel s azzal távozott Rákosszentmihályon levő lakásáról, hogy öngyilkos lesz. A fiatal leány szándékát végre is hajtotta. Kiment a Páskalmajom mellé és ott a 3166. számú teherronat elé ugrott, Nyomban meghalt.

Halálozás. A székesfővárosi állami rendőrség fiatal tisztviselőjének egyik legrokonszenvesebb, képzett tagja halt meg ma reggel rövid szenvedés után. Az elhunyt *Horváth Sándor*, huszonkét éves fiatal ember, néhány héttel ezelőtt meghült, tüdőgyulladásba esett és ma hajnalban Újpesten, Gyár-utca 6. számú lakásán meghalt. Temetése holnap délután 4 órakor lesz. Ravatalára a rendőrtisztikar díszes koroszort helyezett.

Tordai Armándót, a Budapesti Hírlap kiadóhivatali főtisztviselőjét ma délelőtt tíz órakor temették el nagy részvét mellett.

Özv. Bankert Györgyné, született *Strasser* Nóra urnó, háztulajdonosnő, életének 87-ik évében Budapesten ma elhunyt. A halottban *Ángyán Béa* egyetemi tanár és *Vékó Ernő* kórházi főorvos nagyanyúkat gyászolják. Temetése szombaton lesz a Kerepesi temető halottsházából.

Özv. Kindermann Józsefné, szül. *Renn* Mária életének 88-ik évében Győrött meghalt.

A tuberkulózis gyógyítása. Kétkedőket is meggyógyíthatunk azon fényes eredmények, melyeket a tüdővész kezelésénél szérumszúrásokkal érhetünk el oly esetekben, mikor minden más beavatkozás hiábavalónak bizonyult. A szérum ugyanis nemcsak azáltal fejti ki hatását, hogy a beteg szervezetben a kórokozó bacillusokat elpusztítja, hanem azt egy újabb fertőzéssel szemben immunizálja. A hosszabb idő óta szérumkezelést alkalmazó dr. Harnat Gyula kimutatja, hogy az intubáción és inhalációmódban (Budapest, VII., Rákóczi-ut 82.) szérummal kezelt betegek fele gyógyul, negyede nagyban javul s negyedénél meg kedvezően befolyásoltatik a baj.

Fővárosi Orfeum. Tegnap óta minden kaszinóban, vendéglőben és kávéházban, sőt az utcán is csak ezt a kérdést hallani: „Látta már Conchast?” Hát annyi bizonyos, hogy ilyen fenomenális record-artista már nagyon régen nem szerepelt a deszkákon. Mutatványai egyszerűen háborzongatók és az emberileg lehetséges fogalmát ugyszólván túlszárnyalják. Tegnap bemutatkozásánál viharzó taps és legteljesebb elismerés hangos eljenzésben nyilvánuló zivaja fogadta Conchast, aki számtalanszor jelent meg a kárpit előtt a nagy ovációkat megköszönni. Conchas igazi nagyszabású és hatalmas vonzó erejű attrakció a variété-színpadon, olyan, amint az csak minden évszázadban egy példa akad. Az áprilisi műsor a szenzációsan tetsző Conchason kívül még egy egész nagy sorozat igazán kiváló és csakis elsőrendű különlegességgel bővelkedik, emellett pedig a legnagyobb mértékben változatos és mulattató. Mondanunk sem kell, hogy az összes számok „fehér” jellegűek. Az előadások kezdete 8 órakor. Jegyfelvétel naponta 10—1 és 3—6 óráig a nappali pénztárnál.

x **Igyék naponta ebéd előtt dr. Hommel-féle Haematogént.** Etvágya fokozódik, idegrendszere erősödik és rögtön helyreáll közérzése. Kérjen azonban kifejezetten dr. Hommel-féle Haematogént és utasítson vissza minden utaztatott.

x **Fodor-féle vívőterem a Koronaherceg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívőterme.** Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vívásra.

x **Bob-hashajtó a legkellemesebb, 10 fillér.**

x **Szívujjak és vérérdényelmeszesedés ellen Finsen-féle iklámpafürdők** alkalmaz dr. Hönig Izsó villanygyógyító intézetében (Budapest, V., Károly-körút 24.) Ezt az eljárást a koppenhágai Finsen-intézetben több, mint ezer szívbetegnél sikerrel alkalmazták, hazánkban először dr. Hönig próbálta ki és a javult és gyógyult betegek egész sora igazolja ezen kényelmes és fájdalommentes gyógykezelés sikerét szívbillentyűbajok, szervizombetegedések, vérérdényelmeszesedés, ideges szívujjak és szívzorongási rohamok (asthma, angina pectoris) esetében.

Dr. HÖNIG IZSÓ

VILLANYGYÓGYÍTÓ ÉS RÖNTGEN-INTÉZETE
Elektromágneses gyógyítás.

Budapest, IV., Károly-körút 24., I. em. Lift
Telefon 102-39.

Gyógytényezők:	Főbb javallatok:
Finsen-féle iklámpa fürdők szívujjak és vérérdényelmeszesedés ellen.	Általános idegesség (neurasthenia, hystéria).
Elektromágneses gyógyítás	Ideggyengeségi állapotok.
Röntgen sugarakkal való kezelés.	Álmatlanság, Fejfájás.
Nagyas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalisatio).	Hűdesek (Paralysis).
Kék fényvel való kezelés.	Idegfájdalmak, idegzsibák (Neuralgiák, ischiás).
Villamos hőfürdők (Elektrotherm).	Serinozvelősorvadás (Tabes).
Villamos fényfürdők.	Szívbetegségek.
Villamos masszázs (Vibratio).	Vérérdényelmeszesedés.
Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.	Köszvény és osz, reuma, izületi és csontbajok.
Villamos vízfürdők.	Székrekedés, Daganatok, Anyagcserebajok (Elhízás, cukorbetegség, verszegénység).
Szénsavas fürdők.	Bőrbajok, Borviszketeg, Lupus.
	Hajhullás, kopaszság, Szőrtelenítés (nőknél az arcon).
	Aranyeres csomók.

— Rendelés d. e. 8—11-ig, d. u. 2—6-ig. —
Kezelés egész napon át. Kívánatra prospektus

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

Oedipus király.

— *Sophocles-reprize a Nemzetiben.* —

Nem zárkozunk el a feladat nagysága elől, amelyet a Nemzeti Színház vállalt, amikor föllevenítette Sophocles hatalmas tragédiáját, az „Oedipus király”-t. Bizonyára nem kicsiny feladat. Múltó egy nagy színház tradícióihoz, melynek hivatása nemcsak a modern kor legkiválóbb drámai alkotásait bemutatni, de egyszersmind nem szabad megfelekednie a klasszicitásról, melynek kultiválása művészi feladatai közé tartozik.

Mit menthet meg az igazi ó-klasszikai hangból és mit kell modernizálnia? Az a nagy kérdés, amely a legnagyobb esztétikusokat is gondolkodóba ejtette és a legkiválóbb politikusokat is zavarba hozta. Az ultra-moderneknek nem is kellenek az ó-klasszikai sorstragédiák, melyeknek tragikus motívumai nem a karakterekből indulnak ki. De ha már a modern színpadok nem zárkozhatnak el azok elől, akkor mindent modernizálni akarnak talán a kosztümökön kívül. Nem akarnak szavallatokat hallani; a nyelv undulációjának érvényesítő gyűlöletes előtűnik, mondván, hogy a ritmikus dikció teljesen ellenkezik a természetességgel és azt modern színházi lélek nem bírja el. Mindennek át kell idomulnia, ami a lényeghez tartozik s miután most a halk diapazon járja, még a szenvedély kitöréseit is mérsékelni kell.

A másik végtel az a kívánja, hogy meg kell menteni mindent, hogy a klasszicitás ne veszítse el régi formáját. Teljes, tökéletes illúziót kívánnak. Hadd támadjon föl illúzióképen a régi művészet és régi fölfogás és hadd merüljünk el a régi korszakok szemléletébe, úgy, hogy megfelekedhessünk egészen a modern korszakról. Ha ezek után indulna egészen a színház, akkor a tünemény modern színházi ember igazán kénytelen volna menekülni a színházból. Mert amit a régi görögök elbírtak, azt a mai kor embere valóban el nem bírja. Nem is szólva arról, hogy nem is tudjuk teljes bizonyossággal, milyenek voltak az ó-klasszikai idők előadásainak lényeges formái.

A mi színházunk kereste a megoldást és szeretet volna az ugynevezett arany középuton maradni. Megmenteni annyit a klasszikai idők formáiból, amennyit megmenteni megfeszített fantáziával és studiummal lehet és eleget tenni bizonyos mértékben a modern követeléseknek is.

Nem tagadom: ez a lehelyesebb megoldás. Nem tudom elképzelni a Sophocles-tragédiák előadását minden szavallás nélkül és nem tudom elképzelni úgy sem, hogy le ne tompíttassék az, ami vadság és zabolátlanság, vagy mértéktelenség volt azokban a régmúlt időkben. A hatalmas, patétikus nyelvezetnek költői értelemben érvényesülnie kell a színpadon. A szavallás tehát bizonyos mértékben elkerülhetlen. Viszont a kórus modern értelemben való átstilizálása sem kerülhető el, ha nem akarunk a modern közönség előtt érthetetlen vagy legalább is élyezhetlen formákat produkálni. Modern fölfogásunkból egészen, a szó legteljesebb értelmében kivétkezni képtelenek vagyunk. Művészi értelemben vett simítás, az eredeti igazi hangtól való eltérő enyhítés tónusban és diapazonban a rendezésnek és a közreműködő művészek legsúlyosabb, legkényesebb feladata. Igen könnyen lehet tullepni a határt; igen könnyen lehet azon innen is maradni.

Ha nem is egész terjedelemben, de mégis nem minden szerenese nélkül végezte feladatát a Nemzeti Színház. A stilizálásban, a tragédia összevonásában, a kórus elhelyezésében és megszólaltatásában eléggé óvatos volt. Majdnem tulinom volt a stilizálás munkája, mely azonban a játékra nem terjedt ki.

Mert a közreműködők megint nem egységes fölfogás szerint játszottak, hanem mindegyik a saját fölfogása szerint, ami azt jelenti, hogy egymással nem keresve a kontaktust, a közönséggel sem találták azt meg. Kezdve azon, hogy egyik-másik „Oedipus”-nak ejtették a sorsüldözött király nevét,

egész a hanghordozásig és a klasszikai stíl interpretálásáig meglehetősen disszonancia volt. *Jászai Mari* Jokaste szerepében mérsékelt volt és szánt-szándékkal tompította a hangját. Ez játéknak nagy előnyére vált, de ugyancsak elütött *Ivánfi* játéktíljétől, aki a cím szerepet játszotta. *Ivánfi* nem túrtöztette magát, hanem a dikcióban szertelen volt a szélsőségig. Organumát itt-ott túl is erőltette, mert a legmagasabb regiszterekben fűlsártóvé lett. Egyebekben erős, hatalmas Oedipus volt. *Odry*, mint Kreon majdnem egészen modernizálta játéktíljét és úgy beszélt, mintha szalonban lett volna. Maszkja sem volt szerencsés és meglehetősen maga mögött hagyta az összes illúziókat. Így hát a különböző fölfogások érvényesülése az egész játék diszharmoniaját okozta. Egy-egy szerepben kiváltak *Gyenes*, *Hajdu*, *Mihályfi*, *György Ilona* és *Váradi Aranka*.

Sajnos, a közönség nem nagy érdeklődést tanúsított. Vagy a klasszikai formák nem érdeklik már, vagy a színház iránt nincs bizalma, mert a nézőtér még félig sem telt meg.

Timár Szaniszló.

Két bemutató.

— *A Magyar Színház mai estéje.* —

A zöld kakadu.

Schnitzler Arthurnak ez az egyfelvonásos vígjátéka valamennyi darabja között a legjellegzetesebben egyesíti a szerző írói, irodalmi és színpadi erejét. Ebből a hármas tükörből mintegy a színes nyomás technikája szerint színfokozással és színkarárral kapjuk az alakok, az egyes jelenetek és egész darab merészen bizarr képét, amely azonban csak úgy bontakozik ki teljes pompájában, ha mind a három értéket egyszerre értékeljük. A szerzőnek egyéni írói ötlete a francia forradalom kitörésének elejére a Zöld Kakadukoz címzett mulató barlangba helyezi a darabot, ahol csócselék, a korosmáros, színésznap, a néző arisztokraták, az izgalmakat kereső főurak és grizettek, hercegnők és zsebmetszők azt a borzalmas játékot üzik egymással, hogy mulatságból, pénztért és a hangulat szerint bolondítják egymást, ennek örve alatt a meztelenségig, a szontig ösztintek és soha sem tudják egymásról, hol kezdődött s hol végződik majd ez a végzetes játék. Odakint már harcol és vértől részeg az utca népe, idebent *Séverine* marquise buján szerelemért eved s lovagjai a legszemétebb csócselék brutális kegyetlenségein és emberi igazságérzésén kacagnak.

Az irodalmi érték az egyes alakoknak embe- rekké váló faragása. A főurak és a szerelmes *Henri* színész a maga becsület, nagy darab szívvel, a czéda *Lucie* s az ő külön tragédiájuk, ahogy *Henri* eljársza a gyilkos férjet, aki megölte az utcalányból feleségévé szeretett asszony főúri kedvesét, ahogy ezt a játékot véres komolyan veszi maga a korosmáros, a bábjátékos, mert tud erről a létező viszonyról s ahogy elárulja magát, kívülről pedig bezug a győzedelmes tömeg ordítása és *Henri* elárultatásában rettenetesen magára maradvány végző a csábítóval — mindez annyi igazsággal, temperamentummal, sírásba csukló mosolygással megjelenítve, hogy akár az életben a tréfa és a való hatásai is eseményekké, szakadatlan kicsi eseményekké szikrázódnak ki, amelyek szenvedő szívekbe és feledést, szabadságot, jogot, mi egyéb földi nyomoruságot szomjazó szívekbe világítanak bele.

Schnitzler színpadi erejét a színfoltos tömegmozgások mutatják. Ahogy egyre népesíti a színpadot, csupa új, eleven, már szinte kortörténeti alakokkal, ahogy összekavarja és ebből a kavarásból a szenvedélyeket kicsapja, mindez színpadi ezermesterkedés, amely a közönség egyre fokozó veledését erőszakolja ki.

A Magyar Színház a mai bemutatón színesen, frissen, stilszerűen hozta ki a darabot, csak a végét kell valamivel gyorsabb taktusban lejátszaniok. *Rátkay* egy csirkéfogó szerepében remekelt. Hihetetlenül sokoldalú, ötletekben termékeny és élet- erős a művésze, amely a legkisebb szerepet is szívvel és ragyogással tölt be. Csontos kissé tul-

erősen játszott, alakítása azért elsőrangú volt. Báthory Gizának ez volt eddig a legjobb estéje. Szép volt, csábítóan romlott és forrón szenvedélyes. Kitérő volt Vágó, Tarnai, Dobi, Z. Molnár és Papp, ugyiszintén az egész együttes, amely ma a színház irodalmilag egyik legértékesebb sikerét vívta ki. A közönség hálás volt, intelligens és okos. Megértette a darab finomságát s méltányolta a színészek művészetét.

Régi jó idők.

Marlowe Charles ebben a három felvonásos vígjátékában régi operette-recept szerint, de rendkívüli színjátszó ügyességgel és egészséges szatírával mutatja be a régi idők nagy hírhedt jóságát. Mellékes, hogy ezt álmoképnek állítja be, szinte az is mellékes, hogy az első pillanattól a közönség pont-ról pontra tudja, mi fog történni, hol szalad le a függöny, hol ébred fel a főhős és hol bűnhődik az intrikus. A darab mégis igen hatásos, mert kvalitásai vannak, a jeleneteknek benső ereje van és mert minden vonatkozásában egészséges angol humorral kacagató.

A főhőst Z. Molnár adta angol burleszk felfogásával. Az ő vállán épül a darab s mihelyt a színpadon volt, csak úgy dült a kacagástól a közönség. Minden mókáját, clownskodását pajzán jókedv kísérte. A darab sikerének oroszlaúresze az övé. *Rátlay* egy udvari bolond alakjában ismét csodálatosan e darabba illő és tökéletes. Nyílt színen zúgó tapsot kapott s jelenetét meg kellett a darab közepén ismételnie. Forrai Rózi szalonkarrikerájára egyre tisztult, bár ma esti kis szerepe alig érintette nagy alakító erejét. A közönség sokat kacagott még Vágó, Papp, Mészáros Giza és Körmeny játékán. Az együttes a színház szokott színjén állott s a mai bemutató egygyel ismét gazdagította a Magyar Színház diadalmas estéit.

Miklós Jenő.

(*) **Opera.** Feinhals Frigyes ma este egyik legjobb szerepében vett bucsut a budapesti közönségtől. A „Nürnbergi mesterdalnokok“ Hans Sachs-ját énekelte és hogy nem szívesen bucsuzott el tőle a közönség, ezt igazolja az a végtelen zajos ováció, amelyben a mestert ezuttal is részesítette. A mai bucsu nem végtelen. A művész néhány hónap múlva ismét hosszabb vendégszereplésre tér hozzánk vissza és olyan szerepeket hoz magával, amelyek itt még nem énekeltek. Már ma érdekesnek tartjuk, hogy ezeket a szerepeket jelezzük, mert ugyanez a magyar közönség kedvéért tanulja be Feinhals az olasz szöveget. Ha visszatér hozzánk Alfót, Toniót, Wotánt és Scarpiát fogja énekelni. Egy estére e hónap 30-án is eljön, hogy az „Afrikai nő“-ben vendégszerepeljen. Anyi bizonyos, hogy Feinhals Frigyes a budapesti zenepublikum valóban megkedvelte és hamar felismerte a mesterben azokat a nagy művészi és hangbeli tulajdonságokat, amelyeknek fényes sikereit köszöni.

(*) **Az elvált asszony 25-ödösör.** Fall és Leon nagyszerű operettje, „Az elvált asszony“, amelynek legközelebb Londonban és Berlinben lesz a bemutatója, nálunk a Király-színházban hétfőn e hó 5-én éri el első jubileumát, a huszonötödik előadást. A darab eddig esténként teli házakat vonzott és különösen sokat ismételtetik *Pálmay* „Hálókocsi...“, „Egyedem begyedem...“, „Árkon át, bokron át...“ refrainú számait.

(*) **Ifjúsági előadás a Magyar Színházban.** Holnap, szombaton lesz a Magyar Színházban a hatodik ifjúsági előadás. Ezuttal Földes Imre népszerű katonadarabja, a „Császár katonái“ kerül színre a rendes szereposztásban. Az iskolák által felforgatott jegyek erre az előadásra rendkívül olcsó áron kaphatók a Magyar Színház pénztáránál.

(*) **Bataille új színműve.** A párisi Renaissance-ban tegnap volt Henry *Bataille* legújabb színművének bemutatója. A „Meztelen nő“ szerzőjének új darabja (Le Scandale) egy hülsen asszonyról szól, aki egy zsaroló szélhámos körmei közé kerül. Az izgató jelenésekben bővelkedő darab tettszett. A két főszerepet Guixty Lucien és Madame Bady kitérően játszotta.

(*) **Fráter Loránd** e hó 4-ikére hirdetett hangversenye a kitérő művész közbejött betegsége miatt e hó 18-ikára halasztatott el. Liebermann tanár, a művész orvosa, egyelőre feltétlen nyugalmat ajánlott neki. Az április 4-ikére váltott jegyek megtartják érvényességüket.

(*) **A legmoltóbb színész gyűrűje.** Néhaj jó *Iffland* végrendeletileg értékes gyűrűt hagyott hátra azzal a meghagyással, hogy az mindig a legmoltóbb német színésznek adassék. A nevezetes gyűrű első birtokosa *Döring* volt, kiről *Haase* Frigyesre szállt. A már nyugalomba vonult *Haase* Matkovsky Adalbertre akarta átruházni, de a berliniek kitérő hősszerelmese meghalt, mielőtt átvehette volna.

(*) **A Nemzeti Zenede** e hó 5-ikén, hétfőn este félnyolc órakor tartja harmadik zenekari hangversenyt a fővárosi Vigadó nagytermében Gobbi Alajos zenecsei igazgató vezetésével. A műsoron legnagyobb részt olyan művek szerepelnek, amelyek még Budapesten nem kerültek előadásra s egy részük még csak kéziratban van meg.

(*) **Kubelik hangversenye.** Hétfőn, április 19-én lesz a fővárosi Vigadóban *Kubelik* Jan hangversenye a Filharmóniai Társaság közreműködésével. Ehhez a hangversenyhez, amelynek tiszta jövedelme a filharmónikusok özvegy-alapját gyarapítja, már most lehet jegyeket kapni Rózsavölgyi és társa zeneműkereskedésében.

(*) **A szimfónikusok** a vasárnapi est nagy sikere után sem pihennek, hanem azonnal hozzáfogtak a soron következő hangversenyek előkészületeihez. Április 18-án ifjúsági matiné lesz és ezután vasárnap, e hó 25-én tartják meg a szezon ötödik és egyúttal befejező estéjét. Jegyek az ifjúsági matinére kizárólag az iskolai igazgatóságoknál válthatók.

(*) **Orfeusz koronás helyárrakkal.** Szombaton, április hó 3-án délután 3 órakor *Rákosi* Szidi magánzenésiskolájának énekes növendékei előadják a Király-színház színpadán *Offenbach* egyik legszébb muzsikájú darabját, az „Orfeusz az alvilágban“-t. *Jupitert Fenyvesi* Jenő, a Király-színház és Magyar Színház tagja, az iskola végzett növendéke játszza mint vendég. Jegyek erre a vizsga-előadásra is, amelyre a sajtójegyek érvényesek, rendkívül olcsó (koronás) áron válthatók.

(*) **A „Budai Zenekör“** e hó 6-ikán, kedden este félnyolc órakor rendezi ötvenharmadik hangversenyt. Karnagy: *Eisvogel* Ferencz. Műsora: *Mendelssohn*: Vonós négyes. (Es-dur, op. 12.) Vonós zenekar. a) *Puccini*: Manon ária; b) *Liszt*: Oh quand je dor. Éneklő: *Rosthy* Annie; a) *Wagner*: *Adagio*; b) *Baermann*: *Tarantella*, *Klarinettszólo*. előadja: *Förster* Ferencz m. kir. operai tag. *Weingartner*: *Daljáték* a lantok korából. (Előszór.) Szopránzólo: *Rosthy* Annie. Altszólo: *Faragó-Szörényi*. Tenorszólo: *Jancsó* Jenő. Női kar, vonós zenekar. a) *Verdi*: *Ave Mária*, *Otello* dalműből; b) *Gregg*: *Parais* a ta fenétre. Éneklő: *Faragó-Szörényi*. Csajkovszky: *Természet és szerelem*. Szopránzólo: *Furiákovics* Brna. Mezzoszopránzólo: *Kürz* Antalné. Altszólo: *Faragó-Szörényi*. Női kar, vonós zenekar. *Zongorán* kísér: *Zsizsmann* Rezső.

(*) **Közgyűlés és sorsolás a Mücsarnokban.** Az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat közgyűlését április 4-ikén, vasárnap délelőtt tizenegy órakor tartja meg a városi Mücsarnok tanácskozó termében, míg a nyeremény-sorsolást április 7-ikén, szerdán délután fél 4 órakor rendezi ugyanott. A vezetőség ezután értesíti a társulati tagokat, hogy az 1908. évi közgyűlés határozata értelmében, a választmány jelentését, a számadásokat és a sorsolási listát ezentul nem küldi meg külön-külön minden tagnak, hanem azokat április 1-től, csütörtöktől kezdve közszemlére teszi a Mücsarnok titkári hivatalában, ahol a tagok naponta 11–12 óra és 3–4 óra között tekinthetnek bele.

(*) **A Nadányiné-féle képzőművészeti ösztöndíj.** A Képzőművészeti Társulat igazgatósága tegnap bírálta el a Nadányiné-féle ösztöndíjpályázatra beküldött műveket, s az ösztöndíjat egyhangulag *Bory* Jenő szobrászművésznek, a *Strobl* mesteriskola növendékének ítélte oda.

(*) **A müncheni kiállítás.** A müncheni nemzetközi kiállításra szánt magyar műveknek legkésőbb április 6-án, délután 5 óráig kell a városi Mücsarnokba beérkezniük. A helybeli, budapesti műveket hétfőn és kedden, április 5-én és 6-án, délelőtt 9–12 óra és 3–5 óra között veszik át ugyanott.

(*) **A M. I. E. N. K. kiállítása** a Nemzeti Szalonban már csak április 4-ig marad nyitva. A kiállítás bezárulta után a Nemzetközi Női kiállítás rendezése veszi kezdetét. A Nemzeti Szalon igazgatósága ez uton kéri a megbízottakat, hogy a kiállításra szánt műveiket április 4-ig a Nemzeti Szalon műtárosi hivatalába küldjék be.

(*) **Az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat** e hó 4-ikén, vasárnap délelőtt tizenegy órakor tartja meg évi rendes közgyűlését, a városi Mücsarnok tanácskozótermében.

(*) **Uj Idők.** Ami értékes a magyar irodalom műhelyéből kikerül, mindezt azonnalmód frissen megszerzi az „Uj idők“. Munkatársai közt a szerkesztő *Herezeg* Ferenczen kívül ott találja a toll, a rajz- és eset java reprezentatívát. Regény, novella, vers, társadalmi és művészeti cikke, minden ami megjelenik hasábjain, az irodalmi finomság jegyében készül. Illusztratív része csupa ötlet, mindig szórakoztató. Nincs közérdekű esemény, amelyről eredeti felvételekkel ne adna számot. Aktualitásaival ily módon egyegy hét liktető életének illusztrált krónikása. Negyedévenként két eredeti regényt kezd és színes műlapot ad mellékletül. Ezek a tulajdonságok tették magas színvonalon álló hetilappá. Ennek révén kedvelt ismerős, immár tizenöt év óta, a magyar uri familiák szalonjában. Előfizetési ára negyedévenként 4 korona. Előfizethetni lehet a kiadóhivatalban (VI., *Andrássy*-ut 10.) vagy bármely könyvkereskedésben.

FŐVÁROS.

(*) **A kávéházi szabályrendelet jóváhagyása.** A fővárosi tudvalevőleg szabályrendeletet alkotott a kávéipar gyakorlásáról. A belügyminiszter a szabályzatot jóváhagyta, de törölte azt az intézkedést, hogy iparendelment nem kaphat, ki nem tud magyarul és hogy minden kávéháztulajdonos köteles beképni az ipartársulatba. Ahhoz hozzájárult a miniszter, hogy a kávéházban is kiszolgálhatnak pinczérnők.

(*) **A fővárosi tanács segélyei.** A tanács tegnap tartott ülésén a szimfóniai zenekar hangversenyeire 2000 koronát, a *Fodor* József-szoborra 3000 koronát, a nemzetközi aggregológiai intézet budapesti gyűlésére 500 koronát szavazott meg.

(*) **A zuglói templom.** A zuglói kápolna-egyesület nevében *Ember* Károly lovag beadványt intézett a főváros tanácsához, melyben közli, hogy az egyesületnek a létesítendő róm. kath. templom javára rendezett gyűjtése már oly eredményeket mutat fel, hogy a templom megépítésére már gondolni lehet. Elsősorban megfelelő telek kijelölését kéri az egyesület, megjegyezvén, hogy nézete szerint erre a célra legalkalmasabb volna az a telek, amely a *Hajcsár*-ut mentén és a *Thököly*-ut és *Bosnyák*-utca meghosszabbítása által határolt *Festetich*-féle telekkomplexum felosztása által a főváros tulajdonába megy át.

(*) **A községi választók összeírása.** Az őszszel lesznek a törvényhatósági bizottsági tagválasztások. A községi választókat rendszerint április havában szokták összeírni. Most, a *Budai* Ujság írja, a községi választók összeírását május második felére halasztották.

(*) **A fővárosi tanítókérelem.** A fővárosi tanítókérelem szabályzatában az a rendelkezés foglaltatik, ha egy tanító felsőbbfokú iskolához kerül, már megszerzett ötödéves korpótlékait elveszti. Ennek következménye, hogy azok a tanítók, kik elemi iskolai szolgálatból választottak be polgári iskolákhoz, már megszerzett korpótlékaikat elvesztették. A szabályzat csak az igazgatókkal tesz kivételt, akik korpótlékaikat abban az esetben is megtartják, ha felsőbb iskolához beválasztatnak. A polgári iskolai tanítótestület ennek a méltánytalan intézkedésnek az eltörlését kérte most a fővárostól.

(*) **A lakásépítési program.** Az erzsébetvárosi bizottsági tagok tegnap, *Márkus* József elnöklésével tartott ülésükben a pénzügyi bizottság által megállapított lakásépítési program kérdéssel foglalkoztak. Az ülésen dr. *Bárczy* István polgármester, az építési program szerzője is résztvett. *Schiffer* Miksa, *Auer* Róbert, *Ehrlich* G. *Gusztáv*, *Márkus* Miksa, *Pauncz* Sándor, *Hirsch* József *Lajos* és *Hudetz* János bizottsági tagok felszólalásai után, az értekezlet az építési programhoz egyhangulag hozzájárult és dr. *Bárczy* István polgármesternek közhasznú kezdeményezéséért elismerő köszönetet szavazott.

(*) **Allami segély a fővárosi elemi iskoláinak.** Gróf *Apponyi* Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter értesítette a fővárost, hogy a budapesti községi elemi iskolák fentartási szükségleteinek részbeni fedezésére az 1908. évre 60.000 koronát engedélyezett.

Nyilttér.

Erovatban közöltétekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Dr. KÁLLAY ZOLTÁN
jogi szemináriuma
Budapest, IV., Magyar-utca 3.
Kiváló sikerrel s alaposan készít elő az alapvizsgáktól az ügyvédi vizsgáig bármely jogi vizsgára.
— Nem tévesztendő össze hasonló intézetekkel. —

Dr. HARMAT GYULA
tüdőbajcsok rendelő-intézete
inhalatorium Budapest, Rákóczi-ut 82. szám.
Tüdő, mellbajok, tüdővész, tuberkulózis, vérkóros, tüdőveszes hurut kitűnő eredm. nyelvi gyógyítatnak inhalációkkal és szőrum-oltásokkal.
Rendel: 11-12 és 2-4-5.

MATTONI FELE
GISSHÜBLER
SAVANYUVÍZ

Olvasóinkhoz!

Az „Üstökös“ április 1-ével új előfizetést nyit lapjára.
Az „Üstökös“ hazánk egyik legjobb élez lapja, mert minden héten számtalan színes képen kívül, tárcsát, humoros elbeszéléseket és életrajzokat közöl. Allandó alakjai közéletünket keltenek és e mellett nem tartalmaznak trágár, bántó és bármely tetszetős formába öltöztetett izléstelen-égeket.
Minden új előfizető, ki most fizet elő az Üstökösre, ingyen kapja az április hó végén megje enő

„ÜSTÖKÖS ALBUM“-ot
mely 100 oldalra terjedő díszes kötet lesz érdekes szöveggel

Minden új előfizető megkapja azonnal ingyen a tavalyi bekötött évf lyamat csak a bekötésért számítunk fel 2 koronát és 1909. január 1-től megjelent számokért 1 koronát.

Előfizetési árak:
1/4 évre áprilistól-juliusig kor. 3.-
1/2 " " októberig " 6.-
3/4 " " deczemberig " 9.-

Utalványczim:
„Üstökös“ kiadóhivatala
Budapest, V., Váci-körút 72. szám.

EGYESÜLETEK.

(—) Előadások a birtokpolitikáról. A Magyar Társadalomtudományi Egyesület ma délután Gaál Jenő főrendiházi tag elnöklésével a Közelekek dísztermében felolvasó ülést tartott, amelyen Ifj. dr. Erődi Béla Irország, — dr. Gárdonyi Albert pedig Nagy Britannia birtokpolitikai viszonyairól tartottak előadást. Ifj. dr. Erődi Béla, a kolozsvári kereskedelmi akadémia fiatal tanára, Irországban végzett tanulmányai alapján ismertette az ország birtokpolitikai viszonyait. Az érdekes, nagytudásra valló előadást az egybegyűlt előkelő közönség zajosan megtapsolta. Ezután dr. Gárdonyi Albert lépett a felolvasó asztalhoz, hogy Nagy Britannia birtokpolitikai viszonyairól értekezzen. A közönség ezt az előadást is elismerő tapsal fogadta.

(—) A Budapesti Katholikus Kör e hó 4-én délután 5 órakor saját dísztermében, IV., Molnár-utca, II. hangversenyt rendez. Előreláthatólag a kiválóan összehangolt műsor igen nagy élvezetet fog nyújtani az érdeklődő közönségnek. Belépőtízjegyet a meghívó szolgál.

(—) A Budapesti (Budai) Kereskedő Ifjak Közművelődési Egyesülete április 4-én délután 4 óra körül saját helyiségében Iskola-u. 16. sz. alatt színelőadást rendez. Belépőtízjegyet 30 fillért fizetnek, az esti előadáson pedig 50 fillért. Színpadra kerül délután a „Piripócsi dalok“, este pedig Bródy Sándor „Tanítónő“-je.

(—) Egészségügyi előadás. A Ferencz József kereskedelmi kórház legközelebbi egészségügyi előadását április hó 3-án, szombaton este fél 9 órakor tartja a Kereskedő Ifjak Társulata (IV., Semmelweis-utca) helyiségében, amikor dr. Sputz Gyula pénztári orvos a „Téptelenség helyes irányelveit“ fogja előadni.

(—) A Magyar Mérnök- és Építészegyesület e hó 7-én este hét órakor a gépészeti, a gyáripari és kohászati szakok részére ülést rendez, melynek tárgya Kajlinger Mihály és dr. Forbath Imre előadásai. Az ülést az egyet. a Reáltanoda-utca 15. sz. helyiségében fogja megtartani.

(—) Jótékonykezélu előadás. A magyar királyi állami rendőrség nyugdíjpótló és segélyző egyesülete javára vasárnap délután 4 órakor a Budapesti Cabaret (Bonbonniere) Andrassy-uti helyiségében jótékonykezélu díszelőadást rendez.

SPORT.

Alagi versenyek.

— Negyedik nap. —

A vasárnapon lefutandó nagy akadályverseny magának foglal le minden érdeklődést és így a szombati versenynap kis-é szürkébb képet mutat. Az egyes versenyekben előreláthatólag kis mezőnyök indulnak, ami természetesen nem zárja ki, hogy izgató finishekben szép lovaglásokban lesz részünk.

Jelöltjeink:

- I. Colette — Okos.
- II. Salome — Loredan.
- III. Joseph — Miután.
- IV. Pallos — Tell Vilmos.
- V. Dsidás — Papuschós.
- VI. Gyöngyvér — Campanile.

() Magyar—német football-mérkőzés. A magyar labdarúgó-sport történetében ünnepet jelöl a folyó hó 4-iki mérkőzés, mely első alkalommal állítja szembe Németország válogatott csapatát a magyar football-sport leghivatottabb képviselőivel. A Magyar Labdarúgó Szövetség által a pünkösdi nemzetközi kongresszus alkalmával rendezendő nagyszabású sportünnepségeknek mintegy előjátéka lesz e mérkőzés és a MLSz. a közélet előkelőségeinek bevonásával széleskörű társadalmi akciót indít a német nemzet fiainak méltó fogadtatására. A mérkőzésnek magának rendkívüli sportértéke van és így teljesen indokolt az a lázas érdeklődés, melyvel nemcsak a magyar sportkörök, hanem a külföldi társaságok is e mérkőzés elé tekintenek. A Deutscher Fussball-Bund ez alkalommal igen nagy súlyt helyez arra, hogy csapata valóban a legerősebb legyen és értesítette a MLSz-et arról, hogy a már közölt csapatnál még erősebbet is sikerült összehoznia, így a Budapesten szereplendő német csapat valóban a legerősebb, melyet Németország egyáltalán produkálni képes és kontinentális viszonylatokban is oly magas klasszist képvisel, mely a magyar csapatot a legnehezebb feladat elé állítja. A német csapat a mérkőzés fontosságának tudatában már holnap délelőtt Budapestre érkezik és ezzel is biztosítani óhajtja, hogy kondíciója a mérkőzés napján a lehető legjobb legyen. Ezzel szemben természetesen a MLSz. is mindent elkövet arra nézve, hogy a legkiválóbb magyar csapatra bízzák színeinek védelmét és a válogató-bizottság által legkiválóbbnak megjelölt harminczöt játékos Minder Fügyes szövetségi kapitány vezetése mellett már három hete gondos tréning-munkát végzett.

E játékosok közül következőkre esett a bizottság választása: Demonkos — Rumbold, Szendrő — Biró, Bródy, Gorszky — Sebestyén, Weisz F., Körody, Schlosser, Borbás.

A csapat valamennyi tagja többszörösen kipróbált nemzetközi játékos, mindannyian viselői már a szövetség sápkának, kiknek szereplése elé nagy várakozással tekintünk. A tartalékcsoport összeállítása a következő: Biharj — Bosnyakovics, Csüdör — Weinber, Szednicsek, Weisz A. — Maly, Kremfels, Késmárky, Faragó, Grosz.

A mérkőzés zavartalan lefolyását Meist Hugo (ÖFV.) bíró kiváló szaktudása és a két csapat fair játékmódora biztosítja. A mérkőzés vasárnap délután félnégy órakor kezdődik a millenárius versenypályán.

() Vivás. A Nemzeti Vivó Club e hó 1-én tartotta meg a tagok élénk érdeklődése mellett bazi kardvivó-versenyt, melyen a klub senior vívói teljes számmal résztvettek. Az érdekesített mérkőzésekben hővelkedő versenyt a kitűnő formában levő Werkner Lajos vereség nélkül nyerte, míg a nyolcasz döntő második és harmadik helyezettei Garay János és Stiller Mihály lettek. A döntőbe még dr. Nagy Sándor. Grünwald, dr. Steger, Strauss és Zoltán kerültek. A helyezettek tiszteletdíjat nyertek. A zsűri tagjai dr. Gerecsér, Katona, dr. Fehér Edgár és Nyiri Aladár voltak.

() A MAC junior birkózó-versenye. A Magyar Athletikai Clubban szorgalmas előkészületek voltak az április 4-én (vasárnap) rendezendő junior birkózó-verseny mérkőzéseknek lebonyolítására. A nevezések várakozáson felül jól sikerültek,

egész csapata az új, sokat ígérő versenygárdának adta le nevezését. Különösen kellemes feltűnést kelt a Munkás Testező Egylet nagyszámú nevezése. A rendezőség különösen a mintaszéri rendezésre feltéti a főszult. A verseny pontban reggel 9 órakor a mérlegeléssel veszi kezdetét, mikor is az összes versenyzők tartoznak pontosan jelentkezni.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ A triezti gyilkosság. Fabry Lucienne énekesnő meggyilkolása ügyében ma folytatták a tanak kihallgatását. Vittorio Lacovic napszámos tanu volt az, aki a tengerből kihalászta a meggyilkolt leány fejét, amely kottapapírosba volt csomagolva. Lacovic a következőket mondta a mai tárgyaláson:

— Reggel félhat órakor a tengerparton jártam. Valaki figyelmeztetett: Megjötték a tintahalak. Elszaladtam szigonyomért és mikor visszajöttem, a tintahalak már eltűntek. Amint a tenger fenekére néztem, egy csomagot láttam. Ahá, gondoltam magamban, valami csempészholmi. Szigonyommal kotorásztam, hogy felhuzzam a felszínre a csomagot. Nehezen ment. A gömbölyű valami mindig elgurult. Dühösen vágtam hozzá kampós szigonyomat, míg végre ráakadt. Akkor törtem be azt a koponyát. Felhuzztam a csomagot és a partra vettem. Éppen arra jött egy rendőr. A csomagból vér szivárgott ki. Megijedtem és elszaladtam. A többit ugyis tudják.

Rigler Eleonóra magánzónó husz lépésnyire lakott Födranspergtől. Ez a tanu elbeszélte, hogy szombaton reggel a vádolt lakásából lármát hallott. Egy leányhang francziául többször kiáltott:

— Engedjen elutazni! El akarok utazni! Azután nyöszörgést, majd hörgést hallott. Nemsokára kijött Födransperg, nagyon izgatott volt és targonezást keresett.

Az elnök most Caksarwski Antonie kereskedőt szólította elő. Ez a tanu szemben lakott Födransperggel és jól ismerte őt.

Elnök: Milyen benyomást tett önre a vádolt? Tanu: Semilyet.

Elbeszéli aztán, hogy Födransperg lovagnak és mérnöknek adta ki magát, egyizben azt mondta, hogy Konstantinápolyba utazik s visszahozza onnan leányát, akkor majd egy márványpalotát fog építeni.

— Szombaton reggel beszaladt hozzám leányom — beszélte tovább a kereskedő — azzal a hírrel, hogy a cavaliere lakásában veszekedés van. Magam is kisiettem és hallottam egy női hangot, amely így szólt rikácsolva: Adjon 250 frankot, mert különben a rendőrségre megyek!

Elnök: Nem azt mondta: Az én 250 frankomat?

Tanu ezután részletesen elbeszélte, hogy e nép Rojanoban Födransperget gróf urak titulálta. A vádolt neki egyszer elbeszélte, hogy egy berlini asszonyt fog feleségül venni, akinek 100.000 márka hozománya van s hozzátette: Cenicén tenyeres-talpas szakácsné, őt csak nem vehetem el.

Felolvasták ezután a meggyilkolt Fabry Lucie egy társnőjének, a magyar származású Kovács Mergit énekesnőnek vallomását, aki nem jelenhetett meg a tárgyaláson, mert most Svédországban van szerződöttve egy dalesarnokhoz.

— Fabry Lucie megmutatta nekem Födransperg sok levelét és névjegyet, amelyeken nemesi ezimer és korona volt — ezeket vallotta a magyar énekesnő — és elbeszélte, hogy Födransperg örülten szerelmes belé, rojanói nyaralóját neki akarja ajándékozni, ha az övé lesz. Én azt mondtam neki: Próbáld meg, hátha szerencséd lesz vele, ha aztán nem tetszik vagy megunod, faképnél hagyhatod. Födransperg Fabry Luciet és holmiját szerdán magához vitte. A leánynak akkor sok ékszere és körülbelül 500 frank készpénze volt. Egy tanu előtt Födransperg mérnöknek adta ki magát s azt mondta, hogy Konstantinápolyba megy leányáért, aztán visszajön és Rojanoban egy márványpalotát fog építeni.

Tepsz szabó azt vallja, hogy két év előtt Triesztben az utcán valaki megütötte. Most felismerni véli a vádlottban akkori támadóját.

§ Tizennégymillió örökség. A Kuria ma délelőtt hirdették ki az ítéletet abban a nagy örökségi pörben, amelyet néhány főúri család indított öv. Batthyány Béláné grófné hagyatéka dolgában. A grófné tudvalevőleg tizennégymillió koronát tövő vagyonából egy gróf Batthyány-majorátus felállítását rendelte el. Végrendeletét a törvényes örökösek megtámadták, de a szombathelyi törvényszék és a győri kir. ítélőtábla elutasította őket keresetükkel. A kir. Kuria részben megsemmisítette az alsóbíróságok ítéletét és kimondotta, hogy a végrendelet kivánsága szerint Tarnóczy Antónia brünni alapítványi hölgy az egész hagyatékat haszonélvezetébe lép, az egész vagyon pedig Tarnóczy Antónia elhalálozásával egy Batthyány-majorátusnak jut. Kötelezi azonban a Kuria Batthyány Ivánt és Batthyány Zsigmondot, mint a leendő majorátus tulajdonosait, hogy egy éven belül kérvényezniük kell a majorátus felállítását a Kuria által kimondott megszorításokkal. A végrendelet intézkedései — így szól a Kuria indoklása — sem nem törvénytelenek, sem nem lehetetlenek és ezért gróf Batthyány Ivánt megelőzően Tarnóczy Antónia, kivételesen mint nő is, a majorátusi vagyon élvezetésebe léphet. A Tarnóczy Antónia jogi képviselőjének, Polányi Dezsőnek, a kir. Kuria 3465 korona költséget, dr. Gosztony Mihálynak, a Batthyány-örökösek jogi képviselőjének pedig 1250 korona költséget állapított meg a saját felek ellenében, egyébként pedig az összes költségeket megszüntette. Kimondta végül a Kuria, hogy amennyiben a Batthyány-örökösek a hitbizományt egy éven belül nem kérelmezik, Tarnóczy Antónia a hágyatéki vagyon egyhated részét, a többi közvetlen örökösek pedig a hagyaték többi részét kapja. Kimondta továbbá a Kuria, hogy Tarnóczy Antónia nyomban a hagyaték haszonélvezetésebe léphet.

§ A nagyszerb-pör. A nagyszerb felségámulók bünpörének mai huszonharmadik napi tárgyalása meglehetősen mozgalmas lefolyású volt. Elsőnek Oblakovics Tanasztia vádlottat hallgatták ki, aki többek között kijelentette, hogy a vádirat sok ártatlanság. A tárgyalási teremben a zaj miatt nem hallotta mindenki ezt a kijelentést. Az újságírók padjából felkelt a horvát kormány hivatalos lapjának munkatársa és figyelmeztette dr. Accurti Milán ügyészt a vádlott szavaira. Az ügyész keményen rászólt a vádlottra, hogy hogyan merészeli megsérteni a vádiratot. Az ítélőtánc Oblakovicsot két napi börtönléssel szigorított sötét zárkára ítélte. Eire felolvasták a vádlott leveleit, amelyeknek egyikéből kitűnik, hogy már az iskolában is üzték a nagyszerb propagandát. A levelek felolvasása közben szólásra emelkedett Konesár vádlott és jelentette az elnöknek, hogy a karzaton egy hölgy, — mint később megállapították egy Mileticsné nevű asszony — akasztást célzó jeleket mutogat a vádlottak felé. A bíróság Konesárt a tárgyalás menetének megzavarásáért egy napi éhezéssel súlyosított sötét zárkára és a tárgyalásból való három napi kizárára ítélte. Dr. Lukinics védő kérte az elnököt, hogy a vádlottakat védje meg Mileticsné gúnyolódásai ellen; különben is a maga részéről büntető feljelentést fog tenni. Az elnök Mileticsné-t eltávolította a teremből. Miután Oblakovics az ügyészség egyik tanujának megbízhatatlanságát bizonyította, a huszonkilencedik vádlott Kacsar Szeván huszonhat éves nőtlen községi jegyző és pénztáros kihallgatására tértek át. A vádlott kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek, hogy nem értette meg a vádat, hogy szerbnek vallja magát, hogy öszezsekvérsről szó sem lehet, tehát a vallomása a már megszokott mederben haladt. A nála talált kék-sárga zászlót illetőleg azzal védekezett, hogy az nem volt az övé.

Szünet után folytatták Kacsar községi jegyző kihallgatását. Vádlott elmondja, hogy annakidején kérte a vizsgálóbíró, hogy betegsége miatt engedje szabadon, avgy helyezesse kórházba, mert a börtönben elpusztul. A vizsgálóbíró azt felelte, hogy ha meghal, majd eltemetjük. (Nagy mozgás.) Az elnök megint a vádlottat. Ezután Csorics községi előjáró kihallgatására tértek át. Vádlott különösnek találja, hogy azt a tanut, aki ő ellene vallott, előzőleg mint vádlottat tartották és aztán, amidőn ellene vallott, szabadon bocsátották és mint tanut idézték be. . . . Ügyész: Ön sérti a vizsgálóbíró. . . . Vádlott: Engem az ügyész ur nem félemlit meg. Kérem az elnököt,

védjen meg az ügyész ur terrorizmusától. . . . A vádlott kihallgatása további folyamán azt mondja, hogy a Slovenski Jugról mitse tud, politikával sohasem foglalkozott. Matisevics néptanító kihallgatása következett. Vádlott azt mondja, hogy semmiféle politikai pártnak sem volt tagja, minál fogva ezek gyűlésein se lehetett jelen. Az önálló pártra azért szavazott, mert az ellenjelölt Frankista volt. Az a tanu, aki ellene vallott, gyűlöli őt. A tanu egyszer már rá is lőtt. Hivatalos iratokkal tudja bizonyítani, hogy emiatt a tanut be is perelte. A tárgyalást ezután leeresztették.

§ A nógrád-verőcei rablótámadás. A múlt év augusztus 1-én az Ipolyvölgyi vasut építési vállalatának igazgatóját, Grün Agostont és pénztárosát, Móser Antalt a Verőcezőről Katalin-pusztára fel vezető uton hét vasutépítési horvát munkás megtámadta s mindkettőt félholtra verve, elrabolták azt a 40.000 korona készpénzt, amely egy fekete börtönkötés volt elhelyezve a munkások hetibérének kifizetése céljából. A támadók közül Teschenben rövid idő múlva elfogták Peijnovits Miklós, Kalán József, Bosznits Miklós munkásokat, s mind a hármat idehozták Budapestre a pestvidéki törvényszék fogházába s a vizsgálóbíró széleskörű intézkedéseket tett a szökésben lévő többi tettesek kézrekerítésére. Csakhamar elfogták még Stulics Miklóst is. Az elfogottak közül Peijnovits Miklós, Kalán József beismerésben vannak. Elmondják, hogy a támadás után Verőcezőről Zsolnára mentek s ezt az utat erdőkön, mezőkön bujdosolva nyolc nap alatt tették meg. A menekülő rablókkal együtt volt akkor egy öreg, ősz, ráncos arcu, császár-szakállu ember is, aki — mint Peijnovits vallja — megszólította őt. Te Uzelác vagy, Koreniczában laktok. Ismerem az apádat is s az megbízott, hogyha találkozzom veled, vigyelek magammal haza. Peijnovits előtt ez az öreg ember teljesen ismeretlen volt, s magát mint Stari Bradonya nevezte meg. A támadó másika egy magas termetű, fekete haju ember volt, aki azt mondotta Peijnovitsnak, hogy 3 ottoosázi lakos, ha sikerül megmeenkülnie, a rablott pénzt ide viszi s itt „Siskánál“ helyezi el. Ez a Siska egy göndörhaju korosmárosné, akihez Stari Bradonya is deponálni akarta a rablott pénzt. A harmadik, eddig még ismeretlen rabló, Peijnovits előadása szerint egy kistermetű, feketeképi horvát vasuti munkás. Peijnovits kijelentette a vizsgálóbíró előtt, hogy ha őt lekísérnék Ogulinba, okvetlen feltalálná ezt a három embert. Dr. Aczél vizsgálóbíró március 4-én erős fedezet mellett lekísértette Peijnovitsot Ogulinba s itt a fogházban helyezték el. Peijnovitsra a fogházban nagy meglepetés várt. Azt az embert, aki magát előtte Stari Bradonyának nevezte, ott találta benn az ogulini fogházban, ahol Basta Dániel név alatt egy Amerikában elkövetett rablógyilkosság miatt 10 évi fegyházbüntetését tölti. Beszédbe eredt ezzel a Basta Dániellel s ez elmondotta, hogy a rablott pénzzel vett cipőt, inget és egyéb ingóságokat Srednyagorán rejtette el. Peijnovits utmutatása nyomán ezeket az ingóságokat a jelzett helyen meg is találták. Most aztán a nyomozó csendőrök Peijnovitsal együtt elmentek Zsutalokvára s itt megtalálták a „Siskát“, azt a korosmárosné, akinek göndör haju van s aki Jelics Mártonnal él együtt. Ezt a „Siskát“ valódi nevén Brankovics Máriának hívják. Lakásán megtalálták a rablott pénznek egy részét, 1750 koronát. Ez a pénz bankjegyekben volt, ugyanazon sorszámmal bírt, mint a Móseről elrablott vadonatuj papírpénz. Ennek a „Siskának“ vallomása alapján megállapították, hogy a magas, feketehaju és arcu eddig még ismeretlen rabló Radetics Istvánnak hívják. Ezt azonban már nem tudták elfogni a csendőrök, mert idejekorán megérezte a veszélyt s megszökött. Peijnovicsot, aki kétségtelenül nagy szolgálatot tett a nyomozatnak, március 26-án újból vizsakísérték a pestvidéki törvényszék fogházába. Pár nappal ezelőtt dr. Aczél vizsgálóbíró újabb kihallgatás alá vette Peijnovitsot, s ez alkalommal kijelentette, hogy ha kivezetik Verőcezőre, az elrablott pénz egy részét, a melyet elástak, át fogja adni. Dr. Aczél vizsgálóbíró Reismanu dr. jegyzővel tegnap délután kiszállt Nógrád-Verőcezőre s itt az Ipolyvölgyi vasut mentén, Berkenye község irányában a Katalin-pusztára közelében egy kőbánya felett elásva megtalálták Peijnovits utmutatása nyomán azt a két zaeszkót, amely tele volt pénzzel s ott volt elásva. A két zaeszkóban összesen 40 korona krajczár volt. A pénzt a vizsgálóbíró bünyjelül magához vette nyomban s behozta Livatalába. Az elmenekült Radetics István, és a még ismeretlen hetedik rabló kézrekerítésére a vizsgálóbíró megtette a kellő intézkedéseket. Itt megemlítjük, hogy a lapoknak az a híre, mintha Nagyatád és Szob állomások között a rologó vonatról a börtönörök elől a nógrádi rablók egyike megszökött volna, nem felel meg a valóságnak, mert erről dr. Aczél vizsgálóbíró eddig már okvetlenül kapott volna értesítést. Különben is

nem volt Peijnovitson kívül más rab, akit ezen a vonalon hoztak volna a legutóbbi időben a pestvidéki törvényszék fogházába. Peijnovits március 26-án szállítottott be börtönöröktől kísérve a fogházba s így rajta kívül másról szó sem lehet.

KÖZGAZDASÁG.

Vámháboru Szerbiával.

Budapest, április 2.

Az ágyúháborut szerencsésen elkerültük, de azért van háboru. Ha nem is véres, de azért eléggé pusztító gazdasági háboru, mert fűrészelt, ácsolt keményfa, kikészített bőr, gyapju, pamutszövet, papírosanyag, hajlitott fabutor kivitelnk, amely különösen Szerbiába nagyarányu, módfelett szenvedni fog. Ugyanis, már tegnap jeleztük, minthogy a Szerbiával 1908. március 14-én Bécsben kötött kereskedelmi szerződés április 1-én lejárt, és annak hatályban maradását meg nem hosszabbították, Austria-Magyarország és Szerbia között kitört a vámháboru. Mai számunkban már közöltük is azokat az intézkedéseket, miket a szerb kormány fogantatosított a vámháboru esetére. Alább viszont a magyar kormány idevágó rendeleteit közöljük, melyek a hivatalos lap mai számában tettek közzé. Két rendelet van. Az egyik, a miniszterelnök rendelete arról intézkedik, hogy a Szerbiából származó áruk az 1907. LIII. törvényzikkkel beiktatott magyar autonóm vámtarifa szerint kezeltesenek, a másik pedig a földmivelésügyi miniszter rendelete, mely Szerbiából állati nyersanyagoknak, illetve állati termékeknek Magyarországra való bevitelét eltiltja. Egyelőre még semmi hír sem érkezett arról, hogy vajjon a tárgyalások a vámháboru megszüntetése tárgyában megindultak-e. A két miniszteri rendelet szövege a következő:

Az autonóm vámtarifáról.

Ezennel elrendeltem, hogy a Szerbiából származó áruk az osztrák-magyar monarchia két államának szerződéses vámtarifa alá való behozataluknál az 1907. évi LIII. törvényzikkbe iktatott autonóm vámtarifa tételei szerint vámkezeltesenek.

Ezen rendelet a mai nappal lép hatályba.

Kelt Budapesten, 1909. évi április 1-én.

Weberte Sándor s. k.

Az állatbehozatalról.

A Szerbiával 1908. évi március 14-én Bécsben kötött kereskedelmi szerződés ideiglenes hatálya a külkereskedelmi és forgalmi viszonyok rendezéséről szóló 1908. évi LVI. t.-cz. 1. szakaszában foglalt felhatalmazás alapján, a magy. kir. miniszteriumnak 1908. évi december 31-én kelt 5948. M. E. számú rendeletével 1908. évi december 31-én tul további intézkedésig, de legkésőbb az 1909. évi március 31-ig folytatólág ideiglenesen érvényben hagyatott.

Minthogy a nevezett szerződés további ideiglenes hatályban maradásá be nem következett, ellenben a m. kir. miniszterium folyó évi április 1-én kelt 1771. M. E. számú rendeletével elrendeltetett, hogy a Szerbiából származó áruk az osztrák-magyar monarchia két államának szerződéses vámtarifa alá való behozataluknál az 1907. évi LIII. t.-cz.-be iktatott autonóm vámtarifa tételei szerint vámkezeltesenek; a m. kir. földmivelésügyi miniszter által, a m. kir. kereskedelemügyi és pénzügyi miniszterekkel egyetértőleg 1908. évi augusztus 29-én a 84.000. földmiv. min. számú rendeletben kiadott ideiglenes rendelkezések folyó évi március 31-ével szinten hatályukat veszik.

Ebből folyólág és az 1888. évi VII. t.-cz. 5. szakasza alapján, f. évi április elsejétől kezdődő hatálylyal a szerbiai állatok és állati nyersanyagok, illetve állati termékek állategészség-rondzri kezelésére néve a m. kir. kereskedelemügyi és pénzügyminiszterekkel egyetértőleg a következőket rendelem el:

1. Szerbiából állatoknak és állati nyersanyagoknak, illetve állati termékeknek a magyar szoci

korona országába való bevitelét az 1888. évi VII. t.-cz. 5. szakasza alapján ezennel megtiltom.

2. a) Konzervált élelmiszerek, légmentesen elzárt szelencékben;

b) gyárilag mosott és zárt zsákokba csomagolt gyapju;

c) szárított, vagy sózott belek, zárt ládákban, vagy hordókban;

d) olvasztott fagygyu és olvasztott disznósír;

e) tojás, turó, sajt és vaj

a magyar szent korona országain és illetve Ausztrián keresztül átvitelre bocsátása kizárólag a zimonyi, illetve az orsovai m. kir. belépő-állomásokon keresztül belépő állomási szabályszerű ellenőrző vizsgálat után és állategészségrendőri szempontból bizonyítvány kivánása nélkül is meg van engedve.

3. a) A nem gyárilag mosott, vagy az egyáltalában mosatlan, de zárt zsákokba csomagolt gyapju;

b) csontok, szarvak, körmök, bőrök, szarvasmarha- és kecskeszőr s disznósörte, de ezek a cikkek csakis száraz állapotban;

c) olvasztatlan fagygyu hordókban vagy tömlőkben;

a belépő-állomáson felmutatandó szerb állami állatorvosi bizonyítvánnyal, amelyben igazoltatik, hogy Szerbia a keleti marhavészől mentes és hogy ezek az állati nyersanyagok, illetve állati termékek egészséges állapotból valók, belépő-állomási szabályszerű ellenőrző vizsgálat után kizárólag a zimonyi, illetve orsovai m. kir. belépő-állomásokon keresztül a magyar szent korona országain és Ausztrián át közvetlen átvitelre bocsáthatók.

4. Elsősorban abból a célból, hogy a Szerbiából behozandó és belépő-állomási eljárás tárgyát képező küldeményeket a belépő-állomáson működő m. kir. állatorvos szabatosan és fennakadás nélkül kezelhesse, szükséges, hogy az ilyen küldemények származási bizonyítványai kifejezetten tartalmazzák azt is, hogy az áru eredetileg melyik országból, kerület(ek)ből, község(ek)ből származik és hogy az állatszallítmány milyen fajú és hány darab állatból áll, illetve, hogy milyen, mily minőségű és hány darabból áll, illetőleg milyen összulyu az állati nyersanyag, illetve állati termék-küldemény.

Az ilyen küldeményekre szóló bizonyítványokhoz szerb állami állatorvos által hitelesített magyar nyelvű fordításokat kell mellékelni.

A szállítmányt kísérő bizonyítványnak azt a hatóságai kijelentést is tartalmaznia kell, hogy az árunak abba az országba való bevitelét, ahova a szállítmány a magyar szent korona országain és illetve Ausztrián keresztül történő közvetlen átvitel után belépésre van rendelve, az illető ország kormánya nem ellenzi.

5. A jelen rendeletem 2. és 3. pontjában megnevezett árukon kívül állatoknak és állati nyersanyagoknak, illetve állati termékeknek a magyar szent korona országain keresztül való átvitele tilos.

6. Végül tilos az állatoknak és állati nyersanyagoknak, illetve állati termékeknek a magyar szent korona országába a határszéli forgalomban való behozatala is.

Darányi s. k.

Ausztriában.

Természetesen a vámháború, mely közvetlenül csak bennünket érint, külkereskedelmi szempontból igen hátrányos Ausztriára is. Mindazonáltal az osztrák kormány is kénytelen, természetesen, ugyanazon intézkedéseket életbeléptetni, mint a magyar. És a „Wiener Zeitung“ ma szintén közli a pénzügyi, kereskedelmi és földmívelésügyi minisztérium április 1-iki rendeleteit az érvényben álló vámtarifa általános vámtételeinek szerbiai származású árukra való alkalmazása dolgában.

A negyedik tavaszi vásár.

Budapest, április 2.

A magyar iparpártolás egyik legégettebb és leproduktívabb szerve lett immár három éves múlt után a budapesti tavaszi vásár, mely évről-évre fejlődve, olyan intézménnyé alakult, hogy a legszebb reményekkel nézhetünk további fejlődése elé. Nagy sikerének titka abban rejlik, hogy a termelő és fogyasztó olyan területen találkoznak, ahol a fogyasztónak alkalmja van összehasonlítást tenni a régebbi s az előtte eddig ismeretlen beszerzési források között. Nemesak a piac kereskedelmi szempontból vett jelentőségét növeli a vásár, nemesak a kereslet és kínálat arányait növeli, hanem a kereskedelem figyelmét rátereli a termelőnek olyan helyeire is, amelyeket eddig nem ismert. Így válik az iparfejlesztésnek is szükséges tényezőjévé a vásár s nagymértékben alkalmas arra, hogy különösen kezdő iparvállalatokat támogasson, mert a vásáron aránylag kevés költséggel mutathatják be cikkeiket s itt szerezhetnek a cikkeknek piacot. Van azonban a sok között még egy fontos, a kereskedelem és ipar szempontjából eléggé nem hangsúlyozható célja a most megnyitott vásárnak és ez az, hogy a kivitelre szánt cikkek iránt azoknak az idegen kereskedőknek érdeklődését keltse fel, akiknek lakóhelyén a magyar ipar készítményeinek piacot s kelendőséget lehet teremteni. Jelesül a Balkán-államokban s Orosz-Lengyelországban. Kár, hogy az idén nem keltették fel ezeknek az országoknak érdeklődését a vásár iránt olyan nagymértékben, mint a múlt évben, amikor idegen kereskedők csapatostul látogattak el hozzánk, megnézték a vásárt, vásároltak is és a hazai czégekkel üzleti összeköttetéseket teremtettek. Azok az idegenek, akik a múlt évben nálunk jártak, közvetlen tapasztalatból győződtek meg arról, hogy a magyar ipar és kereskedelem minőség és ár tekintetében bátran kiállja a versenyt a külföld, különösen pedig az osztrák ipar hasonló természetű készítményeivel.

Ez az oka annak, hogy a vásár évről-évre őrvedetesen gyarapodik, úgy, hogy az idén kiállított 400 iparos már kétszer akkora területet foglalt le a vásár céljaira, mint a múlt évben. Nagy haladást látunk különösen a papír és vasipar terén, a díszműáruk kiállítása, különösen azért ragadta meg figyelmünket, mert olyan cikkek látunk, amit Budapest utcáin is árulnak — bosnyák készítmény gyemánt, holott az mind osztrák gyártmány. Egyik elsőrangú díszműáru czégnünk ezt az osztrák árut akarja kiszorítani és különösen a bosnyák házalókat akarja ellátni azokkal a cikkekkel, amelyeket eddig Ausztriában szereztek meg. Feltevést keltenek a házi ipar készítményei. Izléses, szép és olcsó dolgok. A kalotaszegi házi ipar, a szőnyegszövő műhelyek munkái, mind megannyi büszkesége lehet a magyar iparnak. Játékszer, üveg-, porcelánáru is nagy mennyiségben került a tavaszi vásárra. A kiállítás katalógusa sorolja fel azoknak névsorát, aki az 1909. évi tavaszi vásáron résztvettek s azon mintákat bemutattak s nemesak fővárosi, de igen sok vidéki kereskedő is. Négy száz magyar iparos mutatta be árumintáit s kora délután már megkezdődött a vásár. Kereskedők jártak az Iparcsarnokban, akik a kiállított mintákat megnézték s rendeltek is. Ma délután fél öt órakor Sztéryni József kereskedelmiügyi államtitkár a minisztérium főbb tisztviselőivel s Bárczy István polgármester megnézték a vásárt. Az államtitkár körsetára indult s látható meglepéssel szemlélte a kiállított tárgyakat. Nagy meglepéssel nyilatkozott a vásár kitünő rendezéséről és a kiállított minták csinoságáról és izléses voltáról. Este hét órakor hagyta el a Vásár helyiségeit és bucsuzóban meleg szavakban gratulált.

— Uraim, — mondotta — nem mondhatok egyebet, mint csak ennyit: gratulálok, gratulálok. A Vásár fejlődése a legnagyobb mértékben meglepett és kívánom szívből, hogy amit cégeztek tüztek ki, sikerüljön önöknek.

Az államtitkárnak különösen megragadta figyelmét következő kiállítások:

Szénássy Béla,

cs. és kir. udvari szállító

papírnemütelep és „Árpád“ rajzeszköz gyára, IV., Molnár-utca 35. A Szénássy-papírt országészerte ismerik. Kossuth Lajos-utcai üzletében a legfinomabb különlegességek kaphatók. Főleg füzeteket, rajztömböt, álló vázlattömböt, papírneműt, továbbá saját gyártmányu ujezüst és sárgarézű készült rajszereiből állított ki a czég. Ezen rajszerek oly nagy precizitással készülnek gyárában, hogy a külföldi árukat rövid fennállása alatt csaknem teljes mértékben kiszorította.

Kner Izidor,

gyomai nyomdász

kiállítása egyike a legfeltűnőbbeknek. A kiállításon Kner ur személyesen fogadta az államtitkárt, kit mint régi ösmerőset üdvözölt és szívesen hallotta, hogy az ő Közigazgatási Mintatárát fél Magyarország ismeri és hogy czége magában Magyarországon millió számra szállítja a szebbnél szebb béli meghívókat. Legutóbb 5000 koronás pályázatot hirdetett béli meghívók rajzaira s ezek még tulajdonosai az eddigieket. Expozitúrája pazarnál pazarabb műveket tartalmaz. Kiállította többek között Thury Zoltán általa kiadott művét is. Ott látjuk továbbá nélkülözhetetlen nagy falu naptárát, a Röpke Lapok pedig a Kner-nyomda kitünő izlését dicsérik. Kner Izidornak fiától, Kner Imrétől is láttunk egy könyvet a „Színharmonia“-ról, mely szakkörökben is méltó feltűnést keltett. Előjegyzési naptárak, zsebnaptárak, üzleti fő- és segéd-könyvek képezik specialitását ennek a kiválóan elsőrangú czégnek, mely régi jó hírnevét csak öregbítette a kiállításon bemutatott szép gyártmányokkal.

Goldzieher Géza

nagykereskedő

a papír író- és rajzszerek-szakosztály végrehajtó bizottságának elnöke fáradhatlan buzgalommal vezette körül az államtitkárt a szakosztály összes kiállítóinál és bemutatta ezek között az általa képviselt Péterfalvai Papírgyárnak kiállítását is. A péterfalvai gyár tudvalevőleg bátran felveheti a versenyt bármely külföldi gyár papírgyártmányával, különösen fehér és sima rajzpapiros, sima és vonalzott irkapapiros és péterfalvai papirokból gyártott levélpapirosaival. A gyár óriási forgalmat ér el miniszterpapiros, okmány-, mértett és irodai papirosban is és telepe a legelső közé tartozik.

Polatschek A.

gépgyáros

szőlőpermetező gépek gyára Czegléden. A czég a kiállításon a szabadalmazott „Rákóczi“ permetező gépeit mutatja be. Ezen permetező gépek kitünően a szőlőgazdáknek ajánlatosak, mert ezen gépek egy a használhatóság, mint jószág és tartóság tekintetében az összes eddigi gyártmányu permetező gépeket felülmúlják és ugyszólván utólérhetőnek. Ezen permetező-gépek különös figyelmet érdemelnek azért is, mert szerkezetük egyszerű, tartósságuk páratlan és munkaképessége kiváló. S ha még megjegyezzük azt, hogy ezen gépek ára 40 korona, azt hisszük, mindenki által könnyen hozzáférhető lesz. Ezen gép kizárólag boni ipari termékből készül. A kiállításon Polatschek A. gyáros személyesen vezeti kiállítását.

Hirmand Ferenc,

rézárugyáros,

Budapest, VII., Csányi-utca 9. Saját gyártmányu réz-, érc-, horgany- és pakfontvényeket állított ki. Gőz-, víz- és légszuszvatékekhez szükséges réz-áruk, bor- és sörszivatnyok, sörkimérő-készülékek légnymással. Peronospora fecskendőhöz szükséges- lendő összes rézalkatrészek, philoxera-szivattyúk, keresk. részlyuk és rézesapokban mutatott be praktikus újonságokat. A czéget a kiállításon a czég- iónök, Hirmand Ferenc képviselte és az államtitkárt — mint az apró vas- és fémpari szakosztály elnöke, végigkálauzolta a szakkiállítás területén.

Reggelizés előtt fel pohár
SCHMIDTHAUER-féle
használatával valódi áldás gyomor-
bajosoknak és székszorulásban szenvedőknek

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot
2-3 óra alatt tel-
jesen rendbe hozza.
Első üveg 40 fillér,
nagy üveg 60 fillér.

arról a tevékenységről, amelyet mint az egyesület választmányának egyik legbuzgóbb tagja kifejtett és javaslatára a választmány elhatározta, hogy elhunyt tagjának érdemeit jegyzőkönyvében megörökíti s özvegyéhez az egyesület nevében részvértiratot intéz. A választmány tudomásul vette a közép-európai közgazdasági egyesületeknek Nürnbergben tartott közös vámrtekezletéről szóló jelentést, valamint azt, hogy a konferencia megállapodásait az egyesület elnöksége az illetékes miniszteriumok elé fogja terjeszteni azzal a kérelemmel, hogy a vámeljárásban létesítendő könnyítések és a modern áruforgalomnak a retourárakra vonatkozó igényeik kielégítése érdekében a vámrtekezlet megállapodásai értelmében szükséges tárgyalásokat az érdekelt kormányokkal minél előbb megkezdeni sziveskedjék. Az elnök ezután közölte a választmányal a német egyesületnek a május 17-én és 18-án Berlinben tartandó közös gazdasági konferenciára vonatkozó meghívását, mire a választmány beható tárgyalás alá vette ennek az értekezletnek egyes programpontjait. A választmány ezt a hónapok óta előkészített programot a maga egészében elfogadta és jóváhagyta, egyúttal a Hegedüs Lóránt dr., Halász Sándor dr. miniszteri tanácsos és Vas Ferenc igazgató mint a magyar egyesület részéről kiküldött előadók részéről kidolgozott előadói előterjesztések vezérlő elveit is. Egyesületi ügyek elintézése után a választmány több új tagot vett fel az egyesület kötelékébe és elhatározta, hogy az egyesület idei közgyűlését május hónap második felében fogják megtartani.

A Magyar Gazdaszövetség szociális előadásai. Ma délelőtt folytatta és befejezte Janosó Benedek tegnapi megkezdett előadását a nemzetköziségéről és a nemzeti eszméről. Janosó szavait lelkes éljenzés és taps követte. Általános figyelem mellett kezdte meg ezután dr. Bernát István országgyűlési képviselő, a Magyar Gazdaszövetség igazgatója a szövetkezésről, mint gazdasági, társadalmi, pedagógiai intézményről szóló előadását. Vázolja azon indító okokat és körülményeket, melyek között a szövetkezés eszméje született és megvalósult. Szól a oehdalei takácsokról, Raiffeisenről és Schulze-Delitschről. Utal a nehézségekre, melyek az eszme terjedését és érvényesülését gátolták. Kifejti, miképp fonódnak össze szövetkezeti törekvésekben a gazdasági élet fejlődésének s a társadalom helyes alakulásának követelményei. A szövetkezés egy neme a gazdasági önkormányzatnak, a kisembereknél feltétele a gazdasági függetlenségnek. Ez nem valósulhat meg anélkül, hogy őket egy gazdasági téren, valamint értelmileg is ne neveljük. Egyik leghatásosabb alakja tehát a szabadtanításnak, mert a tanulás és előretöréskés eredményeit közvetlen gazdasági és társadalmi előnyökkel jutalmazza. Áttér ezután annak vázolására, miként fejlődött a szövetkezeti ügy az egyes országokban. Mily tényezőjévé vált a gazdasági és politikai fejlődésnek. Utal arra, hogy a pedagógusok az eszmekört felkarolva, mily nagy mértékben növelhetik saját jelentőségüket gazdasági és társadalmi téren s e révén miként szereshetnek szűlt politikai tekintetben is. A mindvégig feszült figyelemmel hallgatott előadás után hosszabban ünnepezték az előadót.

Amerikai szőlővesszők bevitel Bulgáriába. A phylloxera pusztításai mind szükségesebbé teszik a kipusztult szőlőknek amerikai szőlővesszőkkel való beültetését. Ez az oka annak, hogy az amerikai vesszők kereslete egyszerre fellendül. A belföldi vesszőtermelés korántsem elegendő a szükséglet kielégítésére. Az állami- és magánvesszőtelepek nem győzik a rendelések kielégítését. Már a múlt évben is Franzaországából hozták be a szükséges amerikai vesszők egy részét. Miután az idén is előreláthatólag nagy lesz majd amerikai vesszők után a kereslet, elhatározta a bolgár kereskedelmi és földmívelési miniszter, hogy megengedi az osztrák-magyar, a francia, az algieri, romániai és szerbiai szőlővesszők behozatalát. Aki vesszőket akar importálni, a kereskedelmi és földmívelési miniszterhez adja be kérvényét és igazolja a következőket: 1. hatósági bizonylattal, hogy a vesszők saját telepéről valók, s hogy a telep mentes a kryptogam betegségektől; 2. hatósági bizonylattal, hogy a vesszőket elküldésük, illetve csomagolásuk előtt 10 százalékos galiczoldattal deszinficiálták; 3. a szállítózágnak vagy teleptulajdonosnak hiteles nyilatkozata, miszerint a szállítmányban csakugyan az ő vesszői vannak. Minden küldeményről szoros kimutatás lesz készítendő, mely részletek a lélek számáról, a lélekba csomagolt

vesszők darabszámáról és fajtájáról. A vesszők behozhatók Burgas, Varna, Czárigrádon vagy valamely dunai állomáson át is, melyen vámhivatal van. Csak oly szállítmány hozható be, melyre a kereskedelmi és földmívelési miniszter megadta az engedélyt.

A Kereskedelmi Csarnok ülése. A Magyar Kereskedelmi Csarnok választmánya ma tartotta rendes havi ülését, amelyen folyó ügyek elintézése és új tagok felvétele után elintézték az igazgatóság és az egyes szakosztályok előterjesztései. A reklám-cikk-kereskedők az egyesület kebelében új szakosztályt alapítván, a szakosztály megalakulása jóváhagyólag tudomásul vétetett és a választmányban a szakosztály részéről annak elnöke, Salzer Jakab behivatott. Az újadulások kiegészítésül egy második házmagyi állás szerveztetett és arra Goldzieher Géza választotta meg. A Csarnok annak idején átiratot intézett az Osztrák-Magyar Bank budapesti főintézetéhez a gíroszám-tulajdonosok jegyzékének átnézetesebb alakban való módosítására. Főtitkár abbéli jelentése, hogy vett értesítés szerint az Osztrák-Magyar Bank a Csarnok előterjesztését a jegyzéknek legközelebb megjelenő kiadásában már figyelembe veszi, örvedetes tudomásul vétetett. A kereskedelmi miniszter felhívta az egyesületet arra, hogy az Országos Közlekedési Tanács tarifabizottságának az államvasuti helyi díjszabás felemelése, valamint a személydíjszabás módosítása tárgyában tartandó ülésén magát egy tagja által képviseltesse, a választmány e tárgyban úgy intézkedett, hogy meghallgatta az összes szakosztályok elnökeit és előadói és a tarifabizottság tanácskozásiához az egyesület részéről Jellinek Lajos választmányi tagot azzal küldötte ki, hogy a tárgyalásokon az egyes kereskedelmi szakmák óhajait és javaslatait képviselje.

Megszűnő faiparvállalat. A Csilkegyei Erdőipari R.-T., mely 1895-ben alakult 180,000 korona alaptőkével, 1905. május 6-án kimondotta a folszámolást. E művelet most fejeződött be s a társaság utolsó rendes közgyűlését április 19-ére hívta össze, melyen határozni fognak a folszámolás befejezéséről. Az utolsó mérlegszámla 96,249 kor. 47 fillér veszteséget tüntet föl, míg a nyereség és veszteségszámla az egész 180,000 koronányi alaptőkét fölemészt. A közgyűlés valószínűleg a társaság végleges folszámolását is kimondja.

Az osztályorszájáték mai huzásán a következő nagyobb nyerevényeket sorsolták ki:

40.000 koronát nyert:	99252.
10.000 koronát nyertek:	24258 115507.
5000 koronát nyertek:	2522 48190 50381 68776.
2000 koronát nyertek:	2387 2734 3229 8034 9923 12228 14224 26895 28543 29651 30166 32226 35455 35891 37642 41985 42508 47203 51589 52537 55204 50280 72746 78155 78921 79414 99479 116909 119527.
1000 koronát nyertek:	6869 7312 15764 17304 21051 24888 25186 25739 28146 32787 33205 33803 33894 34925 35488 39894 40979 42197 42677 44789 46788 50740 53393 53536 54525 54761 58109 61751 63166 67606 69653 75755 76233 79970 84604 86987 87119 91768 91817 92056 92940 93650 93843 94038 97095 98266 99769 100691 101173 102312 105242 105821 109898 113140 115772 116824 117574 118401 120142 123335 122605.
500 koronát nyertek:	338 2954 3181 3834 5353 7014 7459 10508 13241 13779 16519 20010 22583 23952 25944 26061 26605 28878 29590 30433 32958 34789 34928 33306 42530 44091 44830 46204 48212 49669 50265 51927 53320 53815 55004 55594 56234 58923 61816 66555 66771 69315 73827 74839 77573 79922 80049 81376 82446 84461 84793 84824 85414 86032 86433 91673 94169 94817 98366 99301 100632 103278 103336 103376 107033 107360 108825 109902 111890 112958 117734 117846 119207 120283 120937 120741 123687 123498. — A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

Török szerencsésje örök. A mai huzáson a szerencsés Török A. és Tsa bankház r. t. Budapest, Szervitátor 3. vezetői ismét egy 10.000 koronás főnyereményt a 115.507 és egy második 10.000 koronás főnyereményt a 24.258 számú sorsjegyre nyertek.

Egy nagybérlo vesztesége a gabonatözsén. A következő sorokat kaptuk: Becses lapjuknak tegnapi számában „Egy nagybérlo vesztesége a gabonatözsén” ezim alatt oly értelmű közlemény jelent meg, mintha én bécsi cégek közvetítésével differenciális bérzeügyletet kötöttem volna, melyekből kifolyólag néhány százezer koronát kitevő veszteségeim merültek fel. Ezzel a hírszettel szemben a valóságnak megfelelőleg ki kell jelentenem, hogy én sem a budapesti, sem a bécsi tözsén semmi módon nem kötöttem differenciális ügyle-

teket nem kötöttem, ilyen engagementjeim nincsenek, ennek folytán semmiféle differenciálkkal senkinek nem tartoztam és nem is tartozom. Az ellen, aki a rosszindulatú hírt rólam költötte, megtettem a bűnvádi feljelentést minden alapot nélkülöző rágalmai miatt. Egyúttal kijelentem, hogy minden hitelezőmet, akár csak a jövőben lejárandó követeleése lenne is, azt én teljes összegben jelentékeése esetén hiány nélkül kiegyenlitem. *Kuffler Benő* nagybérlo.

Felvidéki községek vízzel való ellátása. Telekháza, Varannómező, Felső Kázmér, Majoros, Taverna és Varannó zempléni vármegyei községek már évek óta szenvedtek vízhiány miatt. Az az egy-két kút, mely magánosok tulajdonát képezi, nem volt elegendő a vízszükséglet fedezésére s a hiányzó vízmennyiséget gödrökben felfogott esővízzel, távolról fuvarozott forrásvízzel kellett pótolni. Ez ugy az egészségügynek, mint az állattenyésztés és mezőgazdaságnak érezhetően kártára volt. A felvidéki községek, szegénységük miatt nem lévén képesek saját erejükből létesíteni a szükséges közutakat, a közérdekű munkához a földmívelési miniszter segítségét kérték. A miniszter a folyamódókat meghallgatva és a kérvényező községeknek vízzel való ellátására nagyobb összegű államsegélyt engedélyezett. Ugyanilyen bajok vannak Bereg vármegye Árdánháza és Ugocsavármegye Kisrákócz, továbbá Bereg vármegye Németkucsóva községében. A miniszter e községek részére is megfelelő állami segélyt engedélyezett, hogy a vízellátásuk javítására szükséges munkálatsokat létesíthessék.

Új tözsde Temesvárott. Már irtunk arról, hogy Temesvárott tözsdet állítanak fel, amelyre — jelentik lapunknak — nagyban folynak a jegyzések. Biznak abban, hogy a jegyzések közel 400.000 koronát fognak elérni és hogy a város vagy ingyen telket fog ajándékozni, vagy pedig mérsékelt áron fog egy megfelelő telket az új tözsde czéljaira engedni.

Építőmesterek közgyűlése. A Magyar Építőmesterek Egyesülete csütörtökön este tartotta XII. évi rendes közgyűlését. A közgyűlés elfogadta az évi jelentést, a tagdíjaknak 24 koronáról 36 koronára való felemelését határozta el s a választásokat ejtette meg. Alelnökök lettek: Mann József és Schuszler József. A közgyűlés után értekezlet volt, amelyen az építőmester képesítésének kérdése, a szövegben levő ipartörvény revíziója kapcsán képezte a szövegszéd tárgyat, minek megvitatására különben folyó hó 7-ére értekezletet hívott össze az elnökség.

Fizetéseképtelenségek. A bécsi hitelezői védőegylet a következő fizetéseképtelenségeket közli: Ursics Ferenc kereskedő Sziszek; — Grünhut Izidor kereskedő Király-Helmeccz.

Sorsolás. A Magyar Földhitelezési 4%-os szabályozási és talajjavítási zálogleveleink sorsolása következő eredménnyel végződött: Kisorsoltak 7 darab 20.000 koronás záloglevelet és pedig a 48, 151, 366, 673, 1114, 1131 és 1376 számúakat. Továbbá kisorsoltak 97 darab 2000 koronás és 134 darab 200 koronásat. A 3½%-os záloglevelek közül 8 darabot sorsoltak ki 10.000 koronával. Ezek a következők: 17; 468; 816; 1599; 1633; 1835; 2234 és 3118 számúak. Kisorsoltatott továbbá 69 darab 2000 koronás és 82 darab 200 koronás nyerevény.

Állomásnév változások a Déli vasúton. Május 1-étől a cs. kir. szab. Déli vasúttársaság budapest-pragerhofi vonalán fekvő Balaton-Földvár megállóhely neve: Balatonföldvár, Fonyód-Fürdőtelep állomás neve: Fonyódra, Balaton-Keresztúr fürdő megállóhely neve: Balatonkeresztúr fürdőre, Balaton-Berény megállóhely neve: Balatonberényre, Balaton-Szent-György állomás neve: Balatonszentgyörgyre, Szemes állomás neve: Faluszemesre, Lelle megállóhelynek neve: Balatonlélle, Lellei felső megállóhelynek neve: Balatonlellei alsó megállóhelyre és Boglár állomásnak neve: Balatonboglára fog megváltoztatni.

Budapesti vásárok. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter megengedte, hogy Budapest székesfővárosban a június 6-ára és 7-ére eső országos lóvásár május 23-án és 24-én, a vasárnapra eső Medárd-napi kirakóvásár június 6-iki, a bór- és irhavásár június 3-iki és a kikészített bőrvásár június 14-iki kezdőnapon tartassék kivételesen meg.

Forgalmi hírek. A MÁV. igazgatósága jelenti, hogy sziklaomlás miatt az *oravicza-németbogsán-tesiczai h. é. vasút* oravicza-zsidovin-i vonalrészén az összes forgalmat megszüntették előreláthatólag két napra.

Felolós szerkesztő:

PURJESZ LAJOS,

Kiadó-tulajdonos:

A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság.

Igazgató: **ERDŐS ARMAND.**

699—698.50, Leszámitolóbank 479—478, Jelzálogbank 423—424.50—424, Rimamurányi 534.50—535.50—533.50, Déli vasut 114—120.50—119.50, Magyar koronajáradék 92.70—92.80—92.95 K.

A déli tőzsdén előfordult kötések:

Osztrák hitel 644—643, Magyar hitel 735.75—735. Osztrák-magyar államvasut 698.50—697.50, Leszámitolóbank 478—477.25, Jelzálogbank 423—422.25, Rimamurányi 533.50—533, Közuti vasút 570, Déli vasut 120.50, Magyar koronajáradék 92.70 koronán.

Díjbiztosítások osztrák hitelrészvényre: holnapra 5—6 korona, nyolcz napra 10—12 korona, április hónap végére 30—32 korona.

Utőtőzsde délután 4 órakor:

Osztrák hitel 642.75, Magyar hitel 735.25, Államvasut 695.50, Leszámitolóbank 477, Jelzálog 422.35, Rimamurányi 532.75, Városi vasut 265.50, Közuti vasut 569.

DIABOLO!

Legjobb óvszer férfiaknak és nőknek!

Orvosilag ajánlva! Ártalmatlan! Vegyítiszta! Feltétlenül megbíható! Sterilizált! Egy üveg (tartalmaz 6 adagot) 3.50, korona. Két üveg (tartalmaz 12 adagot) 6.— korona.

Egyedüli forrástár:

POLLITZER SÉRVAMBULATORIUM
speciális orvosi
szépe-ó-intézet Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 8. félelem.

BÉCSI GABONATŐZSDE:

Bécs, április 2. (Saját tudósítónktól.) A mai tőzsdén buza 10, rozs 5 fillérrel drágult, takarmányárak megmaradtak a tegnapi árfolyamokon s ezzel zeb a mult szombati árhoz képest 15 fillérrel olcsóbb volt. A konzum egyáltalán semmit sem vásárolt. Argentirából a mult héten 123.000 tonna búzát küldtek Európába, míg a megelőző heti export csak 74.000 tonnát tett ki.

Jegyzetelt buza: tiszavidéki 14.85—15.20, bánáti 14.60—15, mosoni 14.05—14.30, tótfelvidéki 14.05—14.40, déli vasuti 14.10—14.45, marchfeldi 13.95—14.25.
Rozs: tótfelvidéki 10.35—10.55, csepeli 10.30—10.50, pestmegyei 10.40—10.60, déli vasuti 10.35—10.55, különféle magyar 10.30—10.50, osztrák 10.25—10.55.
Árpa: morvaországi 9.50—10.35, marchfeldi 8.50—9.25, bécsvidéki 9.20—9.50, tótfelvidéki 8.60—9.80, déli vasuti 8.50—9.50.

SÖTÉT NAPLÓ.

— Orosz forradalmi kép. —

Irtá: Ropsin V. Ford.: Szabó Endre.

— Tudod, mit mond János a „Jelenések könyvében“: Azokon a napokon az emberek keresni fogják a halált, de nem lelnek meg, szeretnének meghalni, de a halál elszalad tőlük. Mondd: mi lehet szörnyebb, mint hogyha az embertől elszalad a halál, mikor azt keresi? Pedig te is fogod keresni, mindnyájan fogjuk keresni. Hát hogy fogsz vért ontani? hogy hágod át a törvényt? Pedig vért fogsz ontani és áthágod a törvényt. Neked nincs törvény, neked a vér — viz. Hallgass rám: lesz idő, mikor eszedbe jutnak az én szavaim. Keresni fogod a végedet, de nem leled; a halál elszalad tőled. En hiszem a Krisztust, hiszem. De nem vagyok ő vele. En nem vagyok érdemes ő reá, mert én sárban és vérben gázolok. De a Krisztus az ő könyörületeségével velem lesz.

En áthatóan nézek rá. És így szólok:

— Hát ne ölj. Távozzál.

Ő elsápad:

— Hogy mondhatok neked ilyet? Hogy mersz ilyet mondani? Nekem a lelkem halálosan szomorú. De nem tehetek mást... én szeretek.

— Ványa, ez mind csupa ostobaság. Ne gondold rá.

Ő nem felel.

Aztán elfelejttem a szavait.

Márczius 19.

Erna sirdogál. Könyvein át így szól:

— Te már végképp kiserrettél belőlem.

Az én karosszékekben ül, kezével arcát eltakarja. Különös: eddig még soha sem vettem észre, hogy neki olyan nagy kezei vannak.

Magyar tengeri 8—8.30, Cinquntin 9.45—10.
Magyar zsb 9.35—9.85, válogatott 9.85—10.25, cselmorvaországi és alsó-ausztriai 9.50—9.75.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Bécs, április 2. Az angol bank kamatlábának mérséklése és a jóval magasabb külföldi jegyzések további ösztönzésül szolgáltak a mai előtőzsdén és újabb áremelkedéseket idéztek elő. Különösen élénk volt a déli vasuti részvények és három százalékos elsőbbségek forgalma, melyek közül az előbbi 9, az utóbbi 4 koronával emelkedett. Államvasuti részvényeket és élvezeti jegyzéket is kerestek. Hitelrészvények, Keleti vasuti, Magnezit-részvények és öt százalékos orosz járadék is emelkedtek. Mind a két koronajáradék 0.1 százalékkal. A déli tőzsde arra a hirre, hogy Edvárd király megbetegedett, általánoson kissé gyengébb magatartással indult. Államvasuti részvények berlini véleményvásárlásokra lényegesen javultak. Később az irányzat nyugodt volt. Berlinből tartott irányzatot jelentettek.

11 órakor zárultak:

Osztrák hitel 644.50, Magyar hitel 735, Laenderbank 438.50, Union 537, Bankverein 531.50, Államvasut 698.50, Déli vasut 120, Három százalékos déli vasuti elsőbbs. 280, Alpasi 644.50, Rimamurányi 532.50, Dunagőzhajózási 879, Államv. élvezeti jegy 219.50, Török sorsjegy 185, Magyar koronajáradék 92.75.

1 órakor jegyezték:

Osztrák hitel 642.75, Magyar hitel 735, Anglo 298, Bankgyesület 531.50, Földhitel 1093, Laenderbank 438.50, Union 537.50, Államvasut 696.50, Déli vasut 120.50, Elba 460.

Bécs, április 2. (Magyar értékek zárlata.) 4 százalékos arany-járadék 112.05. Tiszal és szeg. köles. sorsjegy 143.50, Magyar hitelbank részvény 735.—, Magyar leszámitoló és váltó részvény 476.—, Rimamurányi 531.—, Magyar cukoripar 1907.—, Adria hajózási részvénytársaság —, Magyar koronajáradék 92.55, 4 százalékos magyar földteherm. kötv. 93.30, Magyar nyer.k. sorsjegy 195.—, Kassa-Oderberzi Vasut részvény —, Magyar Jelzálogbank 420.50 Magyar keresk. bank 3875.—.

Bécs, április 2. (Osztrák értékek zárlata.) 4.2 százalékos papír-járadék 95.45, 4 százalékos osztrák arany-járadék 116.25, 1860-as sorsjegy 155.—, Osztrák hitel-sorsjegy 464.—, Angol-osztrák bankrészvény 298.—, Bécsi Bankverein 531.—, Osztrák-magyar bank 1756. Déli vasut 118.—, Dunagőzhajózási társ. 879.—, Dohány részv. 3.275, Cs. k. arany (vert) 11.31, Német bankv.

Figyelmesen nézem a kezeit és azt mondom:

— Erna, ne sirj.

Ő felneáz. Az orra megvörösödött s alsó ajaka nem szépen lefityent. En az ablak felé fordulok. Ő feláll és félénken megérinti a karomat:

— Ne haragudj; nem sírok többet.

Gyakran sir. Előbb megvörösödnek a szeméi, azután felfúvódik az arca, végre észrevétlenül megerednek a könyvei. Csöndesen sirdogál.

Feltüntetem őt a térdemre.

— Nézzd csak, Erna, hát mondtam én neked valamikor, hogy én téged szeretlek?

— Nem.

— Hát megcsaltalak én téged? Nem mondtam én, hogy másvalakit szeretek?

Ő megrezzen és nem felel.

— Szólj.

— Igen. Mondtad.

— Hallgass rám tovább. Ha nehezemre leszel, én nem fogok akkor sem hazudni, megmondom. Hiszen te hiszel nekem?

— Oh igen.

— Most pedig ne sirj. En veled vagyok.

Megesókolom őt s ő boldogan szól:

— Édesem, mennyire szeretlek!

S én nem tudom levenni a szememet az ő nagy kezeiről.

Márczius 21.

En egy hangot sem tudok angolul. A szállóban, az étkezőben, az utcán tört orosz-sággal beszélnek. Félreértések támadnak.

Tegnap színházban voltam. Mellettem egy kövér, vörös, izvadó kupez ült. Szuszog és szunyókál. Felvonásközben hozzám fordul:

— Micsoda nemzetségbeli maga?

En nem felelek.

— Azt kérdezem: micsoda nemzetségbeli?

En anélkül, hogy ránéznék, azt felelem:

— Ő felségo. Nagybrittania királyának alattvalója vagyok. Ő tovább faggat:

117.17, Osztr. Lloyd 418.—, 4.2 szaz. ezüst jár. 95.45—99.40, Osztr. koronajáradék 95.45, 1864-es sorsj. 2.8.50, Osztrák hitelintézeti részvény 642.75, Union-Bank 536.50, Osztrák Ländlerbank 437.75, Osztrák-magyar államvasut 694.75, Elbevolgyi vasut 459.50, Alpasi részvény 643.—, 20 frankos 19.02, Londoni váltóár 239.50, Lipótkohó 429.—, Törökorsjegy 184.85.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDE.

Berlin, április 2. A tőzsde a külföldi piacokról érkezett kedvező jelentések ösztönző hatása alatt szilárd magatartásban nyílt meg, a spekuláció érdeklődése azonban főleg egyes előnyben részesített értékek felé fordult, így különösen az osztrák papírok felé, amelyek közül déli vasut államosítási hírekre lényegesen javult. Élénk keresletnek örvendtek a többi vasutértékek is, Baltimorevasut kivételével, továbbá gőzhajósrészvények, amelyek közül Hamburger Pakettfahrt több mint két százalékkal jegyzett magasabban, valamint a Darmstadter Bank és a Nationalbank für Deutschland részvényei. Járadékok artottak voltak, csak 1902. évi oroszok voltak kissé gyengébbek. Bányarészvények egyenetlenek, Phönix és laurakohó gyöngébb, villamosági részvények realizációk hatása alatt szenvedtek. Csak német tengerentuli részvények maradtak szilárdak. A későbbi folyamatban az árfolyamok, különösen bányarésztékekéi, az Iron Monger kedvezőtlen jelentésére az egész vonalon engedtek, miután a spekuláció, elkedvetlenedve az Edvárd király komoly megbetegedéséről szóló hírektől, realizációhoz látott. Az utőtőzsde nyugodt forgalom mellett a magánleszámitolási kamatláb 1/4 százalékkal való visszamenésére ismét szilárdabb volt. A készpénzpiac ipari értékei tulnyomórészt magasabbak voltak. Napi pénz 4 százalék, magánleszámitolási kamatláb 2 1/4 százalék.

Zárlatok jegyeztetik: 4.2 százalékos papír-járadék 99.70, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 99.30, osztrák hitelrészvény 203.20, Déli vasut 20.20, orosz bankjegyek 214.90, 4 százalékos új orosz kölesön 80.30, Disconto Commandit 189.40, Dinamitruszt 163.50, Harpeni 189.20, Unifkált török járadék 95.—, 4.2 százalékos ezüst-járadék 95.70, 4 százalékos magyar arany-járadék 95.—, Magyar koronajáradék 93.30, Osztrák-magyar államvasut 149.50, Bécsi váltóár 852.75, Olasz járadék —, Alt. villamosági Edison 229.75, Gelsenkircheni 181.—, Laurakohó 192.90, Gyenge.

— Kié?

Felkapom a fejem és azt felelem:

— Angol vagyok.

— Angol? Ugy-ugy-ugy... A leghitványabb nemzet. Igenis! Akik a japán aknabajókön jártak, Cuzimánál elsüllyesztették az Andrejev flottáját, Port-Arturt elvették. Most pedig, kérem alássan, ide Oroszországba méltóztatnak jönni. Nem, ezt én nem nézhetem.

Kiváncsiak gyülekeznek. En azt mondom:

Kérem, hallgasson.

Ő folytatja:

— A rendőrségre vele! Meglehet, hogy megint japán spion, vagy valami zsebmetesző... Angol! Ismerjük mi azokat az angolokat! Mire való a rendőrség?

Megtapogatom a zsebemben a revolveremet.

— Másodszor kérem, hogy hallgasson!

— Hallgassak? Nem ugy, barátocskám, gyerünk csak a rendőrségre. Ott majd rendbe hozzák a dolgot. Azt már csak mégsem nézzük el, hogy itt spionok járjanak. De nem ám! Hurrá! Velünk az isten!

Felállok. Keményen bele nézek a kupez vérrel befutott, kerek szemébe és igen halkan mondom neki:

— Utóljára mondom, hogy hallgasson!

Felhuzza a vállát és szótlanul visszaül a helyére.

En távozzom a színházból.

Márczius 24.

Henrik, huszonkétéves. Volt tanuló. Még nem régen gyülekeken szónokolgatott, orrcsüptető szemüveget és hosszú hajat hordott. Most, mint Ványa, ő is eldurvult, lesoványodott és tüskés szakállá nőtt. A lova jó husban van, sebes járásu, a szánja jó karban van, egy szóval, igazi berkocsis.

(Folyt. köv.)

Frankfurt, (Zárlat) április 2. 4-2 százalékos papírjárdék... 4 százalékos osztrák aranyjárdék 99.50.

Hamburg, (Zárlat) április 2. 4-2 százalékos ezüstjárdék 99.70, 1860, sorsjegy 157.50, Déli vasut 20.-

London, április 2. Angol consol 84 1/2. Paris, (Zárlat) április 2. 3 szaz. Francia járdék 97.80, Os. tr. aranyjárdék 95.90, Magyar aranyjárdék 95.90, 3 százalékos Olasz járdék 104.05.

ÜZLETI TUDOSÍTÁSOK

Vásárcsarnok.

Április 2. A piacz helyzete változatlan. Füstölt sonkában a kereslet élénk, husvéti bárányban az árak nem emelkedtek, mert a hozatalok állandóan nagyok.

Husneműk: marhahús hátulja 110-130 korona, eleje 84-100, vidéki borjú, borbén hosszan mérve súlylevonás nélkül 56-76, helybeli borjúhús 90-100, sertés...

Vagd: vaddisznó 60-90 fillér kg.-kint egészen. Fenyvesmadár kötegye 1-1.20 K. Baromfi-félék: Elő: rántani való csirke 2.80-3.20, sütni való 3.80-4, kacsa sovány 4-5, kacsa hizott 6-7, lud, hizott 16-20, tyúk 3-4.40, pulyka 8-10 K páronkint.

Tejtermékek: teavaj (centrifugált) I. 2.60-2.80, II. 2.20-2.40, főzővaj (köpűt) 1.70-2, tehéntúró 24-30 fillér. Zöldségfélék: burgonya (vaggonáru) sárga 6.80-10, róza 10-11, fehér 7-8, kifli 16-24, sárgarépa 20-24, petrezselyem 20-24, vöröshagyma makói 32-34, vöröshagyma közönséges, hazai 20-24, fokhagyma 40-52, káposzta 27-28 K, 100 kg.-kint.

Gyümölcsfélék: Szőlő 1.60-2 K kg.-kint. Alma: válogatott elsőrendű áru (aranyparmen, ranett, Jonathan, Törökbalint, batul stb.) 60-80, másodrendű 40-60, harmadrendű apró áru 12-24 K. Körte elsőrendű 1.60-2.40 K, dió I. 40-60, dió II. 30-40 K 100 kg.-kint. Méz: 75-90 K kg.-kint. Tojás: bácskai 92-94 K, eredeti lédánkint (1440 darab.)

Budapesti szurómarhavásár.

Április 2. Felhajtott 1548 drb élő borjú, (közte 2 rugott), 50 drb élő bárány, 68 drb leölt bárány. Arjegyűzések: Elsőrendű élő borjúkért 72-78 fillérig, kivételesen 80-81 fillér, középminőségű élő borjúkért 64-70 fillérig, silány és rugott borjúkért 48-60 fillérig kg.-kint (levonás nélkül.) Elő bárányokért 10-14 korona, leölt bárányokért 6-9 korona páronkint. Az irányzat élénk volt, az árak 2-4 fillérrel kg.-kint emelkedtek.

Sertéskonsumvásári jelentés.

(A székesfővárosi állatvásár és közbűgőhid igazgatósága.) Április 2-án. Előző napi adatlan maradvány 783 drb sertés, 41 drb süldő, 1 drb malacz. Pótfelhajtás 110 drb sertés, Mai felhajtás 846 drb sertés, 3 drb süldő, összesen 1739 drb sertés, 44 drb süldő, 1 darab malacz. Eladatott 905 drb sertés, 33 drb süldő, 1 drb malacz. Mai maradvány 834 drb sertés, 6 drb süldő, 0 drb malacz. Következő árak jegyeztettek: Zsírsertés: Öreg I. rendű 350 kilogrammon felüli életsúlyban 112-116 fillér, II-odrendű 290-350 kilogrammig 100-108 fillér, fiatal nehéz 300 kilogrammon felüli életsúlylevonással 134-146 fillérig, fiatal közép 220-300 kg.-ig életsúlylevonással 132-148 fillérig, fiatal könnyű 120 kilogrammig levonással 132-148. Hussertés, belföldi

süldő 90-112 fillérig. Árak minden levonás nélkül kilogrammonkint, elősúlyba értendők. A vásár irányzata lanyha. Az árak 2 fillérrel hanyatlottak.

Kőbányai sertéspiacz.

Április 2. I. Magyar elsőrendű: fiatal nehéz (páronkint 320 kg-ron felül) 143-144 fillérig, fiatal közép (páronkint 231-320 kg-ig) 144-146 fillérig, könnyű (páronkint 250 kg-ig) 144-146 fillérig. II. Magyar szedett: Közép (páronkint 240-250 kg-ig) 145-147 fillérig, könnyű (páronkint 240 kg-ig) 145-147 fillérig. Sertéslétszám: márczius 31. napján volt készlet 23035 drb, április 1. napján felhajtott 401 drb, április 1. napján elszállított 182 drb, április 2. napjára maradt készlet 23274 drb. A hizott sertés tüzetirányzata: változatlan, csendes.

Heti lóvásár.

Budapest, április 2. (Hivatalos tudósítás.) A Tatterszall-telepen megtartott heti lóvásárra felhajtottak 438 darab első, 480 darab másodosztályú, összesen 918 darab lovat. Eladatott 505 drb ló, melyből a székesfővárosi vágónak vásárolt 92 darabot 48-150 korona között váltakozó áron.

Kivonat a hivatalos lapból.

Április 2.

Kinevezések. A pénzügyminisztérium vezetőjével megbízott miniszterelnök Csibay Lajos marosvásárhelyi és Bajnok István budapesti pénzügyi szemléseket a szerencsi, Auguszt Kornél orokai pénzügyi főigazgatót a mezőhegyesi, Legzd Géza sóvári főbányahivatali pénztári díjnokot a szerencsi, továbbá Szilva Lajos szerencsi és Kratochvil József ácsi cukorgyári tisztviselőket a nagyszombati, illetve nagyszurányi cukorgyári telepekre ideiglenes minőségű cukorgyári ellenőrökké; a vallás- és közoktatásügyi miniszter Kiss Erzsébet okleveles tanítónőt a berettyóújfalusi közönségi jellegű külveles szaktanítónő, Molnár Sándor okleveles tanítót az aradmásai állami elemi népiskolához rendes tanítónővé; a budapesti itélőtábla elnöke Kullmann Sándor budapesti lakos ügyvédjelöltet a budapesti itélőtábla területére díjas joggyakornokká; a nagyikindai törvényszék elnöke Jaeger Ignác nagyikindai törvényszéki fogházort a vezetése alatti törvényszékhez hivataloszlórává nevezte ki.

Hatályon kívül helyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Szabados Pálnak a nagyváradi tanonczotthonhoz, valamint Prunyi Ottó székelyudvarhelyi állami elemi tanítónak a nagyváradi állami elemi iskolához való áthelyezéséről szóló rendeleteit hatályon kívül helyezte.

Névmagyarosítás. A belügyminiszter Szauer József vesprémi lakos Mészárosra, Elefánt Jenő kassai lakos, valamint kiskoru gyermekei, Margit és Béla Elekre, kiskoru Preszburger Jozefa, Andor és Alfréd budapesti lakosok Pálra, Tököts Pál putnoki lakos, valamint Erzsébet, Pál és Terézia nevű kiskoru gyermekei Temesvárra, Steidl András váci lakos Szilváira, Vanitia János debreczeni lakos Almásira, Kohn Rudolf budapesti lakos, valamint Aranka és Árpád nevű kiskoru gyermekei Kozmára, kiskoru Brich Artur pozsonyi lakos Bársonyra, Bieliczki Mihály kezezi lakos, valamint Mihály, Rozália, Franciska, Ilona, József, Erzsébet és Ferencz nevű kiskoru gyermekei Rákócziára, Stern Miksa budapesti lakos Szászra, kiskoru Strasek Nándor, László és Károly székesfehérvári lakosok Nagyra, kiskoru Aschenbrenner Károly székesfehérvári lakos Aradira, kiskoru Hauer Jenő budapesti lakos családi nevének Homokra kért változtatását megengedte.

Pályázat. A dévai járásbírósnágnál albirói állásra 2 hét alatt lehet beadni a pályázatokat.

VIZÁLLÁS.

Table with columns for location (Duna, Móra, Rába, Dráva, Mura, Száva, Szamos, Katorzal, Latorzal, L. boroz, Ung) and names (Schärding, Passau, Linz, Bécs, Pozsony, Komárom, Budapest, Pécs, Mohács, Gombos, Újvidék, Pancsova, Orsova, Zsolna, Trenchosán, Szered, Szt. Gotthárd, Győr, Sárvár, Zákány, Barcs, Eszék, M.-Szerdah, Zságráb, Mitrovicza, Szamos, Szatmár, Katorzal, Latorzal, L. boroz, Ung) with corresponding measurements in meters.

EGYETÉRTÉS

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató; PAJOR MÁTYÁS.

IDŐJÁRÁS.

A Magyar Kir. Országos Meteorológiai és Földmágnesei intézet jelentése.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete:

Hazánkban az idő felhősebbre változott, de csapadék még csak kevés helyen és kisebb mennyiségben fordult elő. A hőmérséklet lényegtelennül változott és a normálnál átlag 4 C. fokkal magasabb volt; a maximum Kaposvárott 24 C. fok és a minimum Tatrafürednél, meg Arvaváralján 1 C. fok volt.

Prognózis a következő 24 órára:

Változékony, igen hűvös, szeles idő várható, helyenkint csapadékkal (eső, hó.)

Weather forecast table with columns: Állomás, Légnyomás mm. 700 +, A hőmérséklet Celsius szerinti, Szélirány és erője, Felhőzet, Csapadék mm., Hőmérséklet max. min.

Magyar királyi államvasutak zágrábi üzletvezetőség. 12825/909. szám.

PÁLYÁZATI HIRDETÉNY.

A magyar királyi államvasutak zágrábi üzletvezetősége központi hivatal helyiségeiben, továbbá a fiunei forgalmi főnökség zágráb-fiumei 228.5; caprag-károlyvárosi 102.3 kilométernyi vonalán, az ezek mentén levő őrházakban és Fiume állomás területén, valamint a központi forgalmi főnökség gyékényes-zágrábi 100.9; sziszek-bródi 153.06; sunja-doberlini 24.89; körös-belovar-verocei 93.38 és dugo-selo-novska-banovajaruga-pakraezi 113.12 kilométernyi vonalán levő szolgálati hivatalok és őrházakban elhelyezett óráinak (a vonatkísérő és segédszemélyzet zseboráinak kivételével) jókban tartását, javítását és szabályozását az 1909. évi június hó 1-től 1912. évi május hó 31-ig terjedő időre pályázat útján biztosítani óhajtván, felhívjuk a vállalkozni szándékozó, iparengedéllyel bíró és felsorolt vonalak mentén lakó órásokat, hogy az 1 koronás bélyeggel és „Ajánlat órák rendben tartására 12825/909. számhoz” felirattal ellátott, borítékba zárt és lepecsételt ajánlataikat folyó évi április hó 15-ének déli 12 órájáig pósta útján térítve nyújtják, vagy személyesen a magyar királyi államvasutak zágrábi üzletvezetőségéhez (üzletvezetőségi épület) benyújtani sziveskedjenek.

Bánatpénz fejében 500, azaz ötszáz korona kézzelfogható vagy állami letétekre alkalmas értékű papírokban folyó 1909. évi április hó 14-ének déli 12 órájáig teendő le nevezett üzletvezetőség gyűjtőpénztárában.

Megjegyeztetik, hogy ajánlat tehető a két forgalmi főnökség vonalára együttesen is.

Az ajánlatban meg kell említeni, hogy új vonalak megnyitása esetén ajánlattevő hajlandó-e a vonal hosszának arányában számítható felülfizetés mellett - az új vonalon levő órák fentartását is elvállalni.

Bánatpénz nélkül, vagy a fentemlített benyújtási határidő után beérkező ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

A „magyar királyi államvasutak” fentartja magának azon jogot, hogy az ajánlattevők között szabadon választhasson.

A szerződés-tervezet az üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában, továbbá az osztály-mérnökségeknél a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Kereskedelmi cégek által benyújtott ajánlatok mellé a keresk. cékkivonat (szimpeldány) hiteles alakban becsatolandó.

Zágráb, 1909. évi márczius hóban.

Az üzletvezetőség.

(Utánnnyomás nem díjaztatik.)

SZINHÁZAK.

Szombat, 1909. április 3-án.

NEMZETI SZINHÁZ.

Oedipus király.

Tragédiája két részben. Irtai: Sophokles Fordította: C. Gy. Gergely. Zenéjét szerzte: Mimbredé Eduard.

Személyek:
 Oedipus Ivánfi
 Jokaste Jászai M.
 Kreon Odry
 Tiresias Gyenog
 Zeusz Horváth Z.
 Követ Pethes
 Ladés Hajdu
 Hirmondó Mihályfi
 1. agostyán Bartos
 2. thebai leány Gyöngy I.
 3. thebai asszony Váradi A.
 Demjén M.

Kezdeté 1/2 8 óraker.

MAGYAR SZINHÁZ.

Délután mérsékelt helyárak.

Iljuszági előadás

A császár katonái.

Dráma három felvonásban. Irtai: Földes Imre.

Személyek:
 Karády István Vágó
 Zollán, a fia Thuroczy
 Kreschel, a leánya T. Halmi M.
 Schneider, ezredes Z. Molnár L.
 Marjay, őrnagy Réthay
 Szilassy, százados Turcs
 Joasz főhadnagy Csorlos
 Sárossy adjutáns Vándori
 Fűredi ezredorvos Fenyvessy
 Keller, hadnagy Rátkay
 Szediacek Papp
 Pinter közlegény Tatnay
 Ferenc, hajdu Körmeny
 Káplár Faragó
 Lakó Molnár J.
 János Simonyi

Kezdeté 3 óraker.

Este rendez helyárakkal.

A Zöld Kakadu.

Vígjáték egy felvonásban. Irtai: Schnitzer Arthur.

Személyek:
 Emil de Cardignan Vándory
 De Nogeant Csizsér
 Albin de Tremoville Tarnai
 De Lansac Fenyvessy
 Séverine, neje Mészáros G.
 Kottin, költő Z. Molnár
 Prospero Vágó
 Henri Csorlos
 Balhasar Thuroczy
 Guillemme Körmeny
 Scaevola Dobi
 Jules Molnár
 Etienne Faragó
 Maurice Czobor
 Georgelette Tóth I.
 Michette Lorant I.
 Flpétta Zala K.
 Lucie Báthory G.
 Grászol Papp
 Lebrét Réthay
 Grain Rátkay
 Rendőrbiztos Sarosi

Ezt követi:

Régi jó idők.

(WHEN KNIGTS WERE BOLD)

Vígjáték 3 felvonásban. Irtai: Mariowé Charles. — Fordította: Saigo Ernő.

Személyek:
 Sir Guy de Vere Z. Molnár
 Witte Papp
 Barker Körmeny
 Widdicomb Rátkay
 Sir Brian Sáro-i
 Isaacson Vágó
 Pottlebery Dobi
 Waldegrave báróné Forrai R.
 Eginton Rowona Báthory G.
 Eginton Milcent Tóth I.
 Eginton Marjorie Lóránt I.
 Pottlebery Kata Császár K.
 Isaacson Sarah Mészáros G.
 Barker Alice Zala K.
 Hirmók Thuroczy

Kezdeté 1/2 8 óraker.

M. KIR. OPERAHÁZ.

A csavargó.

Lirai dráma 4 felvonásban. Szövegíró: Richépia Jean. Fordította: Hattai Jenő. Zenéjét szerzte: Leroux Xavier.

Személyek:
 Toinette Szamosi E.
 Aline Fayer M.
 Catherine Valeri V.
 A csavargó Takab
 Tómet Ke tész
 Fra cois Szemere
 Pierre Szendrői
 Martin Déri
 Thomas Hegedüs

Kezdeté 7 óraker.

VIGSZINHÁZ.

Tatárjárás.

Operette 3 felvonásban. Irtai: Bakonyi Károly. Zenéjét Gábor Andor verszte: Kálmán I.

Személyek:
 Lohonyay Vendray
 Terezka, leánya Komlóssy I.
 Riza báróné Keleti J.
 Imreó Fenyvessy
 Lőrentey Hegedüs
 Elekcs, hadnagy Tausay
 Vallerstein Kormai Berta
 Mogyoróssy Kormai Berta
 Virág, strazsármester Balassa
 Tur, szavazszedő Tihanyi
 Sufák, közhírszó Jusi
 Kempelen Győző
 Gerő, intéző Tapolczay
 Idike Dalos J.
 Henc, béresgazda Szerény
 Szegetű Bandi Bárdi
 Elemérné V. Kász R.
 Wulka, ezredes Kazaloczky

Kezdeté 1/2 8 óraker.

KIRÁLY SZINHÁZ.

Délután mérsékelt helyárak.

Rákosi Szió magánzsiniszko-
lájának vizsgálati előadása:

Orpheus az alvilágban.

Operette 3 felvonásban. Irtai: H. M. Cremieux. Fordította: Evva Lajos. Zenéjét szerzte: Offenbach J.

Kezdeté 3 óraker.

Este rendez helyárakkal.

Az elvált asszony.

Operette 3 felvonásban. Irtai: Leon Viktor. Zenéjét szerzte: Fall Leo.

Személyek:
 Lisseweghe Karel Király
 Jana, felesége Ötvös Gitta
 Bakensky Boross
 Wander-Luo Gonda Pármay I.
 D. esteldonk, elnök Szirmai
 Ruitersplat, bíró Németh
 Leye, ügyvéd Dobos
 Lionger Pásztor
 Wiesum szakértők Csizsér
 Scrop, kalauz Papir
 Adéie, jeyyese Fabian C.
 Krauwewlejt Simai
 Martje, a felesége Harmath I.
 Kisbíró Kiss Pal
 Eyz hóg Nyárainé
 Inas Ligeti

Kezdeté 1/2 8 óraker.

APOLLO-PROJEKTORF.

Népszínház-utca 1-3. szám. Telefon 68-39.

Krisztusi tanítások.

— Hajótörtek.

Sportoló anyós.

— Fókavadászat. — Sebzt sziv.

Tengerészors.

— Barock Holmes és kutyája. — Bator fia.

Furfangos detektiv.

Kezdeté 6 óraker, vasár- és ünnepe napokon 4 óraker.

Fővárosi Orfeum

VI., Nagymező-utca 17. sz. Waldmann Imre igazg.

Paul Conchas

felcsége II. Vilmos osászár hadseregének herkulése.

La Superbe Camille-trió

villamos tündérijátékok excentrikus nyújtóórások.

Strebel Hermann

dőlőmet kómikus.

Gautier Tacianu

„A játékkereskedésben” A hang-fenomen.

Taubert nővérek

xylophon-művészek.

MISS LOISSET LES DUBARRY

augol subrette. táncz-kettős.

A NÉNKE

Uj magyar bohózat.

Flemm and Brock Clement D'Lion

excentrikusok. billardgolyó művész.

Ballett. Baumann. Aalbach. Sugár. Barbarinas. Bioscope.

Előadás kezdete 8 óraker.

Jegyelővétel: d. e. 10-1-ig, d. u. 3-6 óráig.

A nm. v. és köz. miniszter elismerő leiratával kiténtetva.

Dr. Batizfalvy I. Z. főváros legelső

FOGORVOSI INTEZETE

áthelyezve: Károly-körut 3. sz. alá.

Fájós fogak gyógygyítása Szájpadlás nélküli műfogak

Tartós fogtömések, aranyhiák, koronák, Jól használható fogorok el-

Foghuzások (altatásban is.) készítése és behelyezése.

Jótállás mellett mérsékelt szabott áron.

Vidéktelek félnap alatt megkapják műfogalkat.

Szőnyeg-ajándék!

200-300 nagyságban nyírott Jacquard-szőnyeg, tartós minőségben 5 frt 80 krért.

Rosenberg és Quitt, női divat, szőnyeg- és vászon-árak nagy áruháza

Budapest, VI., Király-u. 32. saroküzlet.

Alapított 1895.

Hétfőn április 5-én, este 1/2 8 óraker

a ROYAL-ban

Klasszikus Magyar estély

rendezi: Dr. Szilágyi Imre (hegedű)

Eötvös Károly orszgy. képviselő

Takáts Mihály operaházi tag

szives közreműködésével.

Jegyek: 10, 8, 6, 4, 2 és 1 koronáért kaphatók Rózsavölgyinél.

Budapesti Cabaret BONNONNIÉRE

VI., Teréz-körut 20. — Telefon 52-88.

Minden este 9 1/2 óraker:

László Rózsi

(Conferecier: Dr. Szalay József.)

Azonkivül: Mozgósítás, vagy Berukkolt a conferecier. — Városatyák. — Eleven regény. 3 bohózat. 3 tréfa. — Jegyek: 4, 3 és 2 koronáért. (Zenekari és páholyülés 6 korona).

PARISIANA-ORFEUM

Szerecsen-utca, a m. kir. operával szemben.

Igazgató: FRIEDMANN A. Telefon 161-45.

Fénytári órák d. e. 10-1-ig délután 3-9 óráig.

Helyárak 2, 3, 4, 5 és 6 korona.

Az előadás kezdete: 9 óraker.

Még csak rövid ideig: a világhírű, 12 tagból álló

néger-operett-társulat

vendégjátéka. A közkezdelt néger művészek uj, kómikus operett-

16 varleté szám. Szigoruan családi műsor.

Előadás után a remek téllkertben kabaret, a néger operett-

társulat tagjainak és előkelő művészeknek közreműködésével.

Kitünő komjha. — Pompás üvegör.

STEINHARDT MULATO

Rákóczi-ut 63. sz. Telefon 54-23.

Szenzáció! Kezdeté pont 1/2 9 óraker. Szenzáció!

Budapest-Nagymaros.

Jelenetek egy vasuti kupában. — Irták: Glinger és

Tauszig. Fordította: Steinhardt Géza. — Ezt megelőzi:

CSAK ÖT PERCZ!

Bohózat. Irták: Glinger és Tauszig, fordította: Steinhardt.

En és a Weisz Jenő. A holdvilág nóta parodiája. Irtai: Szóke Szakál, énekli: Steinhardt, valamint Gyárfás uj

műsorral. Továbbá: Tunisson et Desmoines és a Harr-

dinnis csoport fellépte.

A remek téllkertben reggeli táncz és zene — Elsőrendű

atrakciók — Belépő-díj nincs.

Jegyek: 9-12-ig és 3-6-ig Rákóczi-ut 63. sz. és özv Kontiné

dohánykülönlegességi áruházában, Andrassy-ut 29.

Vasar- és ünnepnap délután 1/4 órai kezdettel mérsékelt hely-

áru előadás. Szinre kerül: Budapest-Nagymaros.

Teljes kávéházi berendezés mérsékelt áron eladó,

u. m. asztalok, székek, biliárdok, bronz luszterok, tükrök, ezüstneműk, bronz fogasok, fotelek, teljes

terasz. Bővebb felvilágosítás kapható.

Français kávéház, Andrassy-ut 32.

ROYAL ORFEUM

ERZSEBET-KÖRUT 31 TELEFON 110-22

Ma és a következő napokon este 8 óraker

A fenomenális uj áprilisi műsor.

A legkacszagtatóbb bohózatok

Julcsa ugy van A zongora-szelidítő

Ágyról-ágyra Kibőlő szanzációk KIORY

Nelly O' Scara

english songs and dances The most original comic sporting act of the world

Dolly Doll De Fontée, la belle

l'arejne des chansonettes meztelábos táncosnő

Uj kupték: AZ URNA A gyermeknapra spórolók

Varjas Antal uj slágere 34-ik Rácz Laci. Azonki-

vül: SZANIN, SPARGA, BEREGISS. Uj karikatúrák

a hét mozzában. — The Jolly Hostor's

Jegy váltható elővétel díj nélkül a Royal-Orfeum nappali

pénztáránál d. e. 10-2 d. u. 3-6-ig. Vasárnap délután fél 4-ker

mérsékelt áru előadás. A téllkert műsortermében éjféltör

Trilanon és Grand-Cabaret, uj táncatrakciók, cigány-

zene reggeli 6 óráig.

Legmegbizhatóbb Román Oszkár

Angol FOGMÜTERME

RENDSZERŰ

Budapest, VII., Rákóczi-ut 14. sz. I. em.

Munkálatl jószágát részletfizetési kedvezményvel is biztosítja.

Kalapkirály

Elsőrangú uri divat és kalapüzlet.

Panama kalapok Zhononáért és felidimulhatlan sikerrel tisztítottak.

Különös gondot fordítunk Szives pártfogásért esedezünk

műhelyünkben Hársia-u. 33. női szalmakalapok átala-

kitására. Szabott árak! Osztermann és Stern kalapos-mester

Eskü-ut 6. (Klotild-palota.)

FOLIES CAPRICE

Igazgató: Révay-utca 18. Főrendező: ROTT SÁNDOR

LEITNER és KELETI Telefon 14-22. Az előadás kezdete 1/2 9 óraker.

1/4 10 óraker. Ma! 1/4 10 óraker.

„A legszebb szörme kirakat”

Fohózat. Irtai: Faun. Rendező: Erdélyi Emil.

Végül 11 óraker! Végül 11 óraker!

„Der Herr Ersatzmann”.

Bohózat. Irtai: Armin József. Rendező: Werner M.

Nappali pénztár d. e. 9-1-ig és d. u. 3-6-ig.

Az I-ső emeleti „Casino de Parisban” elsőrangú

táncatrakciók. Kezdeté 1/2 12 óraker.

lis 3.
és Föld.
ta:
ozott, de
bb meny-
nyegtele-
C. fokkal
ott 24 C.
rvaváral.
várható,
Csepelk. m.
Hőmér-
séklet
max. min.
20 4
19 5
18 6
17 7
16 8
15 9
14 10
13 11
12 12
11 13
10 14
9 15
8 16
7 17
6 18
5 19
4 20
3 21
2 22
1 23
0 24

Egészséges Ön?

Az ép, egészséges ember szervezete telítve van villamossággal, szeme és agya villamosfényben tündököl, idegei és izmai erők és rugékonnyak, vállalkozásait siker koronázza, szellemes volta és kedves előzékenysége folytán szívesen látják a társaságban, ellenállhatatlan vonzó erőt gyakorol mindenkire és a belőle kisugárzó villamos erő derült fényt vet környezetére. Vajon van-e ember, aki nem szeretné, ha ő is ilyen lehetne?

A szellemi vagy testi túlerőltetés, a gondok, izgalmak, vagy a természetadta erővel való visszaélés folytán elgyengült egyének, a kik már minden fajta kínálkozó kezelési módszerrel sikertelenül próbálkoztak meg és most reményvesztetten, tehetetlenül türik az idegességnek, kimerültségnek, ideges gyomor- és szivgyengeségnek, hát- és keresztláji fájdalmaknak, zsabának, csuznak és köszvénynek kinjait, megszabadulhatnak kínzó gyötrelmeiktől, visszacserezhetik elvesztett erejüket és egészségüket, ha a villamos gyógyító erőt helyesen alkalmazzák.

Az Elektro-Vitalizer száraz elemekből álló testkészülék (szab. sz. 34972.) segítségével az állandó, erősítő, éltető villamos áramot a legtekélyesebben vezethetjük az elgyengült idegközpontokba és a megbetegedett testrészekhez. Kézelése rendkívül egyszerű, alkalmazható pihenés, sőt alvásközben is. Alkalmazása közben a test minden egyes részébe erő és energia halmozódik fel, mely a beteg szervezetet fölélékíti, erősíti és az élet küzdelmeinek elviselésére képesíti.

Ha tehát kimerült, idegei elgyengültek, erélye fogytán van, ha fáradtságot, törődöttséget érez, látogasson meg bennünket vagy kérje e lapra való hivatkozással **INGYEN** és **BÉRMENTVE** zárt borítékban a „Modern Villamos Gyógyomóról“ irt értekezésünket.

„Elektro-Vitalizer“ orv. rend.-int. Budapest, Károly-körut 2., félem. 10.

Szelvény egy ingyen könyvre.

Elismerő-levél.

Az Elektro-Vitalizer orv. rend.-int.
Budapest, Károly-körut 2. félem. 10. sz.

Kérem részemre díjtalanul, bérmentesen. zárt borítékban elküldeni a **Modern Villamos Gyógyomóról** szóló művet.

részletek } részére. (A nem kívánt kötet törörendő.)

Név:

Cím:

Halasz Béla, Egyházashollós, Vasmegeye. 1909. február 2. Igen tisztelt Doktor Úr! Hálattal szívvel kell arról értesítenem, hogy az Elektro-Vitalizer két hónapi használata után nagymértű ideggyengeségem megszűnt. Hát- és mellfájásom, szivsurugóim elmúlt és most már nem vagyok annyira lehangolt, vigan fekszem és vigan kelek, áldom a jó Istent, hogy ezen készülékhez hozzájutottam. Azonfelül igen tisztelt Orvos urnak is hálával tartozom, celem szemben tanúsított jóindulatáért és azon kitűnő tanácsaiért, melyekkel az egész kura tartama alatt elláttam. Ajánlom is gyógyomórját minden szenvedő embertársamnak. Ezen levellennek közzétételét pedig szíves késszeggel megengedem, hogy a hozzám hasonló betegekben szenvedők megtudhassák, hol keressenek gyógyulást.

Magyar királyi államvasutak.
Üzletvezetőség Kolozvárt.
10497. szám.
III.

HIRDETMÉNY.

(Ujsinka áhomás megnyitása az összforgalomra.)

A Fogaras—brassói h. é. vasut Ujsinka állomása, mely eddig csak a koosirakományokra volt megnyitva, f. év ápril 1-től fogva az összes gyors- és teher darabárakra is, illetve az összes forgalomra megnyitattik.

Az árak elszámolása a Fogaras—brassói h. é. vasut díjszabása alapján a tényleges kilométer-távolságok alapul vételével történik.

Az így megállapított díjtételek a Brassó és Brassóbertalan átmenetnél fél, a Fogaras átmenetnél egész kezelési illetékkel rövidítve alkalmaztatnak.

Kolozvár, 1909. április hó 1-én.

Az üzletvezetőség.

A Franklin-Társulat kiadásában legújabbán megjelent:

Mikszáth Kálmán
A Noszty fiú esete
Tóth Marival.

Három kötet.

Ára füzve 12 korona. Díszkötésben 18 korona.

Kapható:

Lampel R. könyvkereskedése
(Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál
Budapest, VI., Andrassy-út 21. sz. a.
és minden könyvkereskedésben.

DROT-KERITES
LEJÖCSÖBB AZ 1872. ÉVBEN ALAPITOTT
STADLER MIHÁLY SZERENY-FONAT-SZITA-ÁRU-ÉS-KERITES-GYÁRNÁL
BUDAPEST
VI. VACZI-KÖRUT 43
ARJÉGYZÉK
DIJMENTES
MEGHAZNÁTO PONTOS KISZOLGÁLÁS!

Telefon 64-20.
EDISON
Mozgófénykép Vállalat
VI., Nagymező-utca 21.
Első előadás hétköznap d. u. 5 órakor.
Vasár- és ünnepnapokon d. u. 3 órakor.
Utolsó előadás kezdete 11 órakor.
Szennazációs ujdonság!
Másonon kívül:
páratlan hatású énekes és zenés mozgófénykép a világ legelsőrangú művészei közreműködésével.
Minden órában változó másor.
Helysárak:
Fáholy 1 K., I. hely 60 fill., II. hely 40 fill., III. hely 20 fill., Gyermekeknek félár.
Mozgófényképvállalat tulajdonosok figyelmébe
Megjelent 100.000 méter ujdonságot tartalmazó legújabb kép- (film) arjegyzekek. Kívánatra ingyen és bérmentve. Telefon 64-20.

958. sorozat **Bon 028. szám**
Polgár Sándor
m. kir. azab. nyert orvosi mű- és köztörvény Budapest, VII., Erzsébet-körut 50. sz.
kötetes ezen utalvány beküldése mellett minden megrendelőnek 18%, azaz tizenöt százalékos árkedvezményt adni az ered.
F. Berguerand fils,
párisi különlegeségek
(óvszerek) gyártmányából. Kimerítő képes arjegyzekek díjmentesen, zárt leveleiben küldetk.
Kivágatott az „Egyetértés“ 651. 25705

Magyar királyi államvasutak
üzletvezetőség Szeged.
12828—909. sz. III.

PÁLYAZATI HIRDETMÉNY.

Az Anina állomáson megüresedő p. u. vendéglő bérletére ezennel nyilvános pályázat hirdetik. A bérlet fenti vendéglőre nézve 1909. évi márczius hónap 26-ával veszi kezdetét és tart ezen időponttól számított 3t éven át vagyis 1914 évi május hónap 25-ig. Bérletnek a következő helyiségek bocsátatnak rendelkezésére: két szoba, egy cseléd-szoba, egy pincérszoba, egy konyha, egy italmérő és egy I. és II. oszt. étterem.

Megjegyeztetik, hogy a vendéglő III. osztályú váró- és étterem fűtése és világításának felét a magyar királyi államvasutak viselik.

Az egy koronás bélyeggel ellátott és „Ajánlat a magyar királyi államvasutak fent kiirt Anina állomása pályaurvarán levő vendéglő üzletre“ felirattal ellátott lepecsételt, borítékba zárt, nemkülönben kellő okmányokkal felszerelt ajánlatok 1909. évi április hónap 30-ig déli 12 óráig az alírt üzletvezetőség általános osztálya főnökénél (Üzletvezetőségi palota II. emelet 1. sz. ajtó) vagy személyesen, vagy kir. posta útján benyújtandók.

Bánatpénz fejében a bérletre 200 azaz Kettő száz korona készpénzben vagy állami letétre alkalmas értékpapirokban, a szegedi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál 1909. évi április hónap 29-én déli 12 óráig vagy személyesen, vagy kir. posta útján beküldendő.

Az értékpapírok a budapesti vagy wieni tőzsdén legutóbb jegyzett 14 napnál nem régibb, a napi értéket meg nem haladó napi árfolyam csak 90 százaléka szerinti értékben számítatnak.

Készpénzben letett összeg után kamat nem fizettetik. Az ajánlatban a letétel megtörténte megemlítendő ugyan, de a letétről nyert elismervény nem esatolandó. A vendéglő bérletre vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályban (II. emelet 14. sz.) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők, miert is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A fentebbi feltételektől eltérő, vagy a kitézött határidőn túl beérkezett ajánlatok, továbbá, olyan ajánlatok, melyek táviratilag tételnek a végül olyanok, melyekre nézve az előirt bánatpénz le nem tétel, figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlatok között a választás szabadon, a bérösszegre való tekintet nélkül történik Szeged, 1909. márczius hóban.

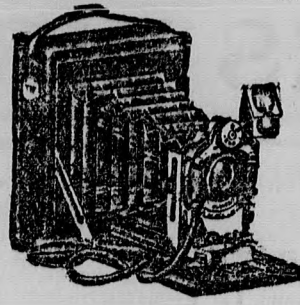
Az üzletvezetőség.

„AZ ANKER“
élet- és járadékbiztosító társaság.
Magyarországi igazgatósága:
== BUDAPEST. ==
Az „Anker-palota“ építkezésének befejeztéig
V., ERZSÉBET-TÉR 13. SZ.
Vagyon 174 millió korona. Biztosítási állomány 538 millió korona. Kifizetések 338 millió korona. A társaság eszközei: Mindennemű tőkebiztosításokat halálesetre, kiházásitási és aggkori el-látási biztosításokat, továbbá gyermekbiztosításokat nevelési járadékkal és a nélkül, melyeknél a díjfitetés a szerződő korábbi elhalálozásával megszűnik, életjáradék-biztosításokat, meghatározott és olcsó díjak mellett. A társaság vagyonából Magyarországon 1907. év végén 27 millió korona van elhelyezve. Mindennemű felvilágosítást készségesen nyújtanak az „Anker“ képviselői.

**A TAVASZI-NYÁRI
ÁRJEGYZÉK
MEGJELENT.**

KIVÁNATRA INGYEN KÜLDI **NEUMANN M.** CS. ÉS KIR. UDV. SZÁLLÍTÓ
FÉRFI, FIU ÉS LEÁNYKA RUHÁK TELEPE
BUDAPEST, IV. MUZEUM KÖRÜT 1-3.

**Fényképező-
gépek és
Látcsövek
részletfizetésre**

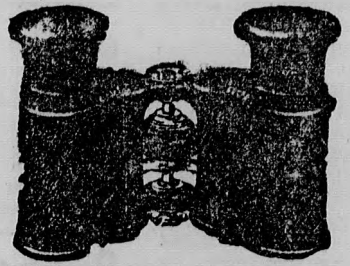
kaphatók

**Aufrecht és
Goldschmied**

optikai áruházában

Budapest, VII. Rákóczi-ut 26. szám.

Arjegyzék ingyen!

**Jó és olcsó
nyaraló és üdülőhely:**
Lőcse szab. kir. városa.
Szepesvármegye székhelye;
573 méter magasan a ten-
ger színe fölött, a város-
ban és a város körül szép
sétányok, 1-2 kilométer-
nyire fenyőerdőkkel kör-
nyezve, teljesen portalan,
ózonos levegővel; kintű
jó forrásvíz-vezetékekkel,
villamos világítással, ki-
kövezett és csatornás
utczákkal és kertekkel;
jó és olcsó élelmészé-
ssel, könnyű közlekedéssel,
kellemes szórakoztató és
kirándulószozsméhelyek-
kel. Az odautazás és ott
elszállás körülményei-
ről tüzetes felvilágosítá-
sokkal szívesen szolgál a
város rendőrkapitánya.

**:: Tessék mutatványszámot ::
kérni:**

Az Uj Időkből.

Szépirodalmi, művészeti és társadalmi képes hetilap.
Szerkeszti: **Herezeg Ferencz.**
Előfizetési ára negyedévre 4 korona. Kiadóhivatal:
Budapest, VI., Andrassy-ut 10.

A Magyar Lányokból

Képes hetilap, fiatal lányok számára.
Szerkeszti: **Tutsek Anna.**
Előfizetési ára negyedévre 3 korona. Kiadóhivatal:
Budapest, VI., Andrassy-ut 10.

Az Én Ujságomból.

Képes hetilap gyermekek számára.
Szerkeszti: **Pósa Lajos.**
Előfizetési ára negyedévre 2 kor. 50 fill. Kiadóhivatal:
Budapest, VI., Andrassy-ut 10.

Ezen szabadalmazott ágy tö-
mörreszekkel, rézdiszszel, erős
acélsodronybeállítás 32 kor.
Réz függönyrudak,
teljes készlet 4.50 K.
Részgye sodronybe-
állítás 80 K. Részgye-
acélsodrony és javítás
17 K. Vaskeretes
ágybetét, erős mi-
nőségű 11.50 K. Pa-
kerettel 7.50 K. Kar-
pitozott matracok
minden kivételben.
Vas- és rézbutero at
legelőcsöbbsen szállit:

PROHÁSZKA JÁNOS gyáros
VI., Gróf Zichy Jenő-n. 46.
(Volt Uj-utca.)

Magyar királyi államvasutak.
94.530/FIL.

VONAT MEGÁLLÍTÁS

Turbék—Töröksir feltételes megállóhelyen.
A szigetvár-kaposvári vonalon közlekedő, Szi-
getvárról reggel 5 óra 5 perczkor induló és Kapos-
várra reggel 7 óra 50 perczkor érkező vegyesvonat
a Szigetvár állomás és Osztó megálló rakodóhely
között levő Turbék—Töröksir feltételes megálló-
helynél folyó évi márczius hó 15-től kezdve reggel
5 óra 12 perczkor utasok fel- és leszállása céljából
feltételesen megállitattik.

Budapest, 1909. márczius 26.

Az igazgatóság.

Egyházi szent edények

urvacsorai-kelyhek, keresz-
telő-kannák, borkancsók, al-
pacca-ezüst disztárgyak,

arany s ezüst ékszerek, evő-
eszközök.

Részletfizetésre is.

Polgár Kálmán

műorás és ékszerész, a református egyház szállítója

Budapesten, VII., Erzsébet-körut 29. szám alatt.

Javításokra és vidéki rendelésre különös gondot fordítok.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

E hirdetési rovathban minden szó egyszeri beiktatása közonséges...

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetési rovathban minden szó egyszeri beiktatása közonséges...

Pénzszekrények
használtak és újak, rendkívüli olcsó árán kapható...

Csemege-szóló,
fagymentesen csomagolva postakosaránként 3.50 K.

Hordóskaposztát,
kosáruvevényként 2.20, világos kajszinbarackklevárt...

Fajborokat,
lefejtve, kölcsönhordóban, 28 koronájával, kisüstön...

Pénzt azonnal
butorra, zongorára, koscsikra, varrógépekre...

Fajbaromfi
fajbék, nyulak, díszgalambok, madarak...

Kisasszony,
pénztárkezelésben, irodai teendőkből jártas...

Gyümölcsfa,
díszfa- és rózsá-árgy-zékkelt ingyen szolgál...

Parlamentari

gyorsírók által vezetett magyar, német gyorsíróiskola...

Pénzszekrények
és amerikai irodaburok, használtak és újak...

Koporsó asztalosok
részére mindennemű koporsók díszítése...

Stenográfia

Rákóczi-ut 60. sz. Magyar, német gyorsírás-oktatás...

Ingóságokat
értékesítő és beraktározó vállalat Rákóczi-ut 19.

A legelőnyösebb részletfizetésre
zongorát, pianinot, czimbalmot, hegedűt

bankhitel
kézpénzbeni áron a legújabb rendszerű

Pénzkölcsönt

4 1/2, 4 3/4, 5 és 6% alapon földbirtokra...

Jogi,
politikai szigorlatokra, alap- és államvizsgákra...

Fényképezőgép
ritka kedvező alkalmi vétel részben árverésből...

Ingyen díszmunka!
Magyarország összes fürdőinek, szanatoriumainak...

BUTOR

30% megtakarítás! Régi Butorszalon
Budapest, Ferenczy-ter 3

A Franklin-Társulat kiadásában most jelent meg: Filozófiai Irok Tára

KANT
prolegomenái minden leendő metafizikához...

LAMPEL R. könyvkereskedő
F. és F. utca u. 21. Budapest, VI.

Ha köhög
vagy rekedt, Réthy-féle cukorkát vegyen 60 fillérért.

Brilliantot,
aranyat, ezüstöt, ékszeri és régiséget veszek...

Neu Samu és Fia
szállítóeszköz és gépgyár, kir. országos fejezet

Budapesti raktár és iroda: VI., Gyár-utca 23.

Zálogszedulákat

veszek. Elzálogosított brillansokat, gyöngyöket...

SCHILLER IZIDOR
ékszermeskedő Budapest, Sip-utca 8. szám.

INGYEN! + GUMMI +

és különféle óvszer-árgy-zékünket titoktartás mellett ingyen és bérmentve küldjük.

UTERUS-SPRAY
legújabb hygienikus női szex 14.-korona.

GUMMI-HALHÓLYAG
2, 4, 6, 8, 10, 12 korona tucatja.

Magyar Orvosi Műszertár
Budapest, VII., Bákóci-ut 32.

Spóra-féle

világhírű klattai dísz-és óriásszegfűk. Kétféle: Praga, Bécs...

Fr. Spóra
szegfűkivitelező KLOTTAU, (Csehország)

Előrendelvény
Singer női varrógép 27 forintért

Penz-szekrények
újak és használtak, valamint kazetták és másolópérek...

BENZINMOTOROK
15-25 lóerőig műhelyünkben gyártilag kijavítva...

Kallai motortelepén
Budapest, VI., Nagymező-utca 43.

+ Soványség +

Az egyedüli eredménytől kísért háziszex a dr. William Hartley tanár amerikai erőtap-pora...

Modern urasági butorok

alkalmi vétele és eladása
háló-, ebédlő-, szalon-, őr szoba- és irodai teljes berendezések...

GROSZ SANDOR és Tarsa
Budapest, Liszt Ferenczy-ter 8. szám, exelott Gyár utca.

1 millió magas és fél-magasságú gyümölcsfa

Alma 60 fillértől felebb, körte, dió, ősi és kajszinbarack...

!! Olcsó kölcsönök !!
Tiszviselő kölcsönt 6-6 1/2%-ra, 15-35 évre, kezések és életbiztosítás nélkül is...

A czimre tessék ügyelni!

VALÓ-

di francia különlegességek (óvszer) csakis P. Bergueran Fils...

Magyar harzi kanári-tenyésztő Debrecenben.

A ki egy énekes harzi kanarit veszzen, életben soha ennél jobbat nem tesz...

INGYEN DRÁGABB, MINT HALUNK RENDELT FÉNYKÉP NAGYÍTÁSOK... OLÁUKÉP... SZAVATOSSÁG...